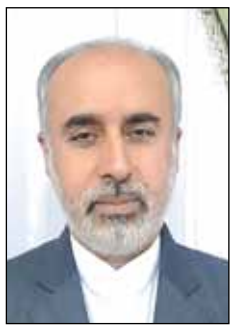
اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۱ مرداد ۱۴۰۱
• ۴ محرم ۱۴۴۴
• ۲ اوت ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۳۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۱۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

احتمال برگزاری دور جدید مذاکرات در آینده نزدیک

سخنگوی وزارت خارجه درباره مذاکرات گفت: بعد از تبادل پیام‌ها و دیدگاه‌ها در روزهای اخیر و بررسی‌هایی که روی متون پیشنهادی انجام شد، این احتمال وجود دارد که در آینده نزدیک بتوانیم در زمینه زمان مذاکرات به نتیجه برسیم و احتمالا دور جدید مذاکرات را شاهد باشیم. این بستگی کامل به اراده طرف مقابل، مشخصا امریکا دارد. وی گفت: تاکید دوباره می کنم جمهوری اسلامی ایران دستیابی به توافق را یک راهبرد جدی می‌داند و به آن تاکتیکی نگاه نمی کند، چراکه دستیابی به توافق هم می‌تواند منافع ما و هم منافع طرف‌های توافق را تامین کند.
۲

بانک‌ها از توثیق سهام استقبال می کنند؟

از تئوری تا اجرا

هفته گذشته از سامانه هوشمند ستاره رونمایی و بدین ترتیب امکانی برای اعتبارسنجی و توثیق اوراق بدهی، سهام شرکت‌های بورسی و واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های قابل‌معامله در بورس برای دریافت وام‌های خرد کمتر از ۲۰۰ میلیون تومان از بانک‌ها فراهم شد. با آغاز به کار سامانه هوشمند ستاره، فرصتی برای اجرای دستورالعمل بهار ۱۴۰۱ بانک مرکزی درباره اعطای وام‌های خرد فراهم و بر سهم بازار سرمایه در مناسبات مالی کشور و اعتبار بورس تهران افزوده می‌شود. البته در طول سال‌های گذشته نیز تلاش‌های بسیاری برای پذیرش توثیق سهام از سوی بانک‌ها و نهادهای مالی انجام‌شده که تاکنون موفقیت‌آمیز نبوده‌اند. با توجه به آنکه در سال‌های اخیر بسیاری از مردم در زمره سهامداران بورسی قرار گرفته و حتی عده‌ای بخش عمده سرمایه خود را وارد این بازار کرده‌اند، این اقدام، گامی مثبت در جهت خدمت‌رسانی به سهامداران خواهد بود. با این وجود نمی توان نسبت به عملکرد نامطلوب بازار سرمایه در سال‌های اخیر بی توجه بود. به‌علاوه اینکه نباید اختیار بانک‌ها برای پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه را نیز نادیده گرفت.
۱۱ و ۱۴

واردات خودرو در انتظار امضای طلایی

وضعیت مبهم ۲۲۴۹ خودرو وارداتی

۲ و ۴

عکس: ایسنا

سرمقاله

سیاست‌های نفتی و توزیع رانت
۲

گفت‌وگو

استانداردها و قابلیت ردیابی اقلام
۴

عقب‌ماندگی ایران در صادرات کشاورزی
۸

سهام وجه‌الضمان تسهیلات
۱۱

تغییر رویه ثبت معدن یک‌بار برای همیشه
۱۲

گزارش روز

فناوری هم حریف سوداگران مسکن نیست

باتوجه به مشکلات عدیده مردم در فرآیند خرید و فروش و اجاره مسکن که به‌طورعمده مربوط به عملکرد فعالان در بنگاه‌های معاملات املاک است، فناوری و پلتفرم‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات می‌تواند دید روشن‌تری به مردم درباره خرید و فروش و اجاره مسکن بدهند. در این زمینه، هرچند فعالیت دانش‌بنیان‌ها انگشت‌شمار است، اما کاربرد وسیع دستاورد آنان منجر به شفاف‌سازی گسترده‌ای می‌شود.
۱۳

The17th Specialized Exhibition of
Stone, Quarries & Related Industries
15 - 18 November
Isfahan Stone 2022
Isfahan International Exhibition Center, Iran

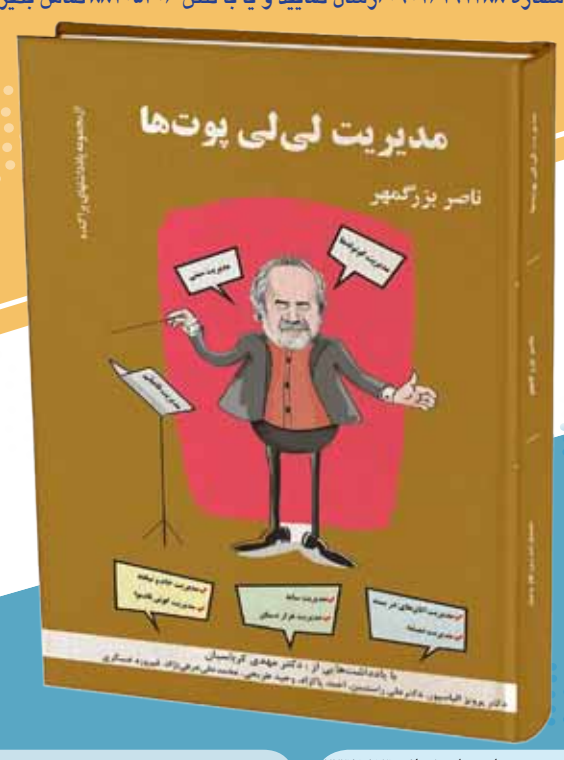

rastak.isf
+989120295784
ISF@RASTAK-EXPO.COM

هفدهمین نمایشگاه تخصصی
سنگ، معادن و صنایع وابسته
۲۷ -۲۴ آبان ماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۰ الی ۱۸
کمربندی شرق – رو به روی منطقه روشن دشت نمایشگاه بین المللی اصفهان

برگزار کننده: شرکت رستاک پادویژن تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۲۵۵-۰۲۱
ORGANIZER : RASTAK PADVISION Co
WWW.RASTAK-EXPO.COM
WWW.ISFAHANISF.IR

کتاب خوب بخوانیم
برای خرید با تلفن ۸۸۱۰۵۳۰۶ تماس بگیرید، ارسال در شهر تهران رایگان است
توزیع موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت
کتاب بهترین هدیه است
جهت خرید مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۹۷۷۰۷۲
بنام موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت نزد بانک ملی واریز
و فیش را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید و یا با تلفن ۸۸۱۰۵۳۰۶ تماس بگیرید

پارسیان کتاب آتی ساز مجتمع تجاری واحد۸ تلفن: ۲۲۳۴۱۴۱۳
کتاب لارستان مطهری ابتدای لارستان شماره ۱۰۰ تلفن: ۸۸۸۹۹۳۶۵
کتاب اکباتان شهرک اکباتان فاز ۲ بین بلوک ۱۵ و ۱۳ تلفن: ۴۴۶۶۸۲۶۹
کتاب دارینوش قلهک جنب سینما فرهنگ شماره ۱۵۹۰ تلفن: ۲۲۰۰۰۴۰۰
کتاب و تحریر دانش تهرانپارس خ ۱۱۵ تقاطع رشید و بهار تلفن: ۷۷۷۲۷۳۴۶
کتابسرای میعاد فاطمی رو به روی برج بیمه ایران شماره ۱۴۴ تلفن: ۸۸۹۸۱۹۲۷
کتاب گویا خیابان کریمخان‌زند روبه روی ایرانشهر شماره ۹۱ تلفن: ۸۸۸۳۸۴۵۳
پژوهش مجیدیه مجیدیه شمالی ضلع شمالی میدان ملت شماره ۸۶۰ تلفن: ۲۲۵۳۹۱۸۲
نشر باغ ولیعصر نرسیده به تجریش رو به روی پمپ بنزین شماره ۱۳۱۲ تلفن: ۲۲۷۱۸۵۵۵
کتاب ریشه ستارخان خیابان یکم دریان نو مجتمع مفید طبقه شماره ۲۲ تلفن: ۶۶۵۱۸۱۴۷
کتابفروشی فردوسی بزرگراه رسالت خیابان منصوری شماره ۷۵ تلفن: ۲۲۵۰۱۸۹۰
نشر کتاب مس شهرک اکباتان فاز یک بلوک C2 بین ورودی ۲ و ۳ تلفن: ۴۴۶۵۹۰۳۵
نشر چشمه خیابان کریمخان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره ۱۶۱ تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶
نشر ثالث خیابان کریمخان‌زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره ۱۵۰ تلفن: ۸۸۳۲۵۳۷۷
کتاب شهر ایران فلکه دوم صادقیه آیت الله کاشانی ابتدای رامین تلفن: ۴۴۰۴۳۰۹۰

کتابفروشی شفق شهرک غرب بلوار دادمان خ شفق نبش کوچه آفتاب تلفن: ۸۸۵۶۶۲۲۰
نشر فرهنگستان رسالت مترو علم و صنعت خیابان حیدرخانی شماره ۲۷ تلفن: ۷۷۸۰۳۸۲۳
کتابفروشی گلستان نارمک میدان هلال‌احمر خیابان گلستان شماره ۱۷۵ تلفن: ۷۷۹۹۸۷۱۷
کتاب ملک ولنجک-بلوار دانشجو-گلستان شرقی- مجتمع تجاری ولنجک تلفن: ۲۲۴۳۹۰۴۹
شهر کتاب داروگ خیابان کریمخان زند بین ایرانشهر و ماهشهر شماره۱۳۲ تلفن: ۸۸۳۱۹۷۴۰
انتشارات هاشمی پاسداران مقابل خیابان گل نبی دشستان چهارم شماره ۱۳۳ تلفن: ۲۲۸۹۰۶۲۷
کتابفروشی محسن پیروزی بین پل دوم و سوم خیابان بوستان نبش بوستان ۱۰ تلفن: ۳۳۱۹۶۴۵۸
بانک کتاب شرق تهرانپارس خیابان ۲۱۴ شرقی بعد از چهارراه ۱۲۴ شماره ۴۹۰ تلفن: ۷۷۳۹۵۱۲۳
کتاب شهر تهران شریعتی بین ملک و بهار شیراز رو به روی بانک ملی شماره ۴۲۰ تلفن: ۷۷۶۲۶۳۶۱
کتاب و نوشت‌افزار بوستان شهرک قدس بلوار فرحزادی ۱۸متری مطهری شماره ۷۱ تلفن: ۲۲۰۸۸۸۱۰
انتشارات زند خیابان کریمخان زند، بین خیابان خردمند و میدان هفت تیر، شماره ۵۸ تلفن: ۸۸۳۰۰۲۹۶
شهر کتاب مجیدیه بزرگراه رسالت، بعد از چهارراه مجیدیه جنوبی، خیابان شهید همایی تلفن: ۸۸۴۲۳۸۲۹
شهر کتاب قبا پاسداران خیابان گل نبی خیابان شهید ناطق نوری شماره ۵۶ بوستان کتاب تلفن: ۲۲۸۵۰۱۷۰
کتاب مولانا انتهای خیابان ستارخان بعد از بازار سنتی فاز ۲ مجتمع گلها ط۲ واحد ۲۱/۳۱۲ تلفن: ۴۴۲۸۰۱۴۱

سر مقاله

سیاست‌های نفتی و توزیع رانت

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

اقتصاد کشور ما اقتصاد نفتی است؛ مسئله‌ای که در این سال‌ها باعث تلاطم اقتصادی و به‌نوعی تورم شده و دولت هم با تکیه بر درآمدهای نفتی، چند دهه است از بخش خصوصی و مزایای این بازوی اقتصادی در کشور چشم پوشیده است. به‌درستی سال‌هاست که اقتصاد دولتی و متکی به نفت نه‌تنها در ایران، بلکه در سایر کشورهایی که اقتصاد شبیه ما را تجربه کرده‌اند، باعث شده ساختار اقتصاد با مشکلات بسیاری مواجه شود. مثال مشهود این تجربه، کشور بحران‌زده ونزوئلا است؛ یکی از ثروتمندترین کشورهای نفتی امریکای جنوبی که به‌خاطر اقتصاد نفتی با بحران‌های بسیاری مواجه شده تا حدی که امسال نتوانست بنزین موردنیاز خود را هم تامین کند.

بودجه نفتی اثر ذاتی بر تورم دارد، چراکه دلارهای نفتی، پایه پولی را متورم می‌کند و از آن طرف، به دولت این تصور را می‌دهد که می‌تواند تا بی‌نهایت بر مخارج خود بیفزاید؛ مخارجی که در زمان افول درآمد نفتی هم پابرجا می‌ماند و دولت به دلایل اقتصادی و سیاسی، قادر به حذف آنها نیست.

در بسیاری از اقتصادهای نفتی قصد آن بوده که با بکارگیری درآمدهای نفتی، پروژه‌های متنوع تامین مالی شوند و توسعه صنعتی تسریع شود، اما چرا این‌گونه نشد. سوال دیگر اینکه توسعه نسبی این قبیل کشورها با محوریت نفت چه پیامدهای احتمالی دارد؟ برای پاسخ به این سوالات باید به سازکارهای سیاسی و اقتصادی پرداخته و ریشه رانت در اقتصاد را جست‌وجو کنیم. درباره مفهوم رانت تعریف چندان واحدی میان اقتصاددانان و سیاست‌مداران وجود ندارد، اما در هر حال می‌توان گفت رانت به‌طور کلی منبع درآمدی متفاوت از سود یا مزد محسوب می‌شود. در مجموع رانت را می‌توان درآمدی دانست که خلاف سود و مزد، در نتیجه تعاملات و بدون تلاش به‌دست می‌آید. متاسفانه گاو شیرده اقتصاد ایران (نفت) در بسترسازی این مهم و در توزیع رانت، پشتوانه‌ای برای برخی بوده است.

از طرفی در اقتصادهای غیررانتی، درآمد دولت عمدتا از محل جمع‌آوری مالیات تامین می‌شود، اما در کشورهای نفت‌خیز توسعه‌نیافته و در حال توسعه، بخش زیادی از درآمد دولت از محل صادرات نفت است. در کل رانت نفت سبب کاهش انگیزه کار، تضعیف بخش خصوصی، گسترش فرهنگ رانت‌خواری، توسعه مصرف‌گرایی و اتلاف منابع اقتصادی می‌شود. در اقتصادهای متکی به رانت نفت، بخش زیادی از ثروت کشور از ذخایر نفت ناشی می‌شود، نه نیروی کار. این امر انگیزه نیروی کار را برای کارهای سخت و رقابت اقتصادی تضعیف می‌کند. بیماری هلندی نیز از همین منبع نشأت می‌گیرد. بیماری هلندی حالتی از عملکرد نادرست اقتصادی است که در آن کشف و استخراج منابع طبیعی از توان بخش‌های تولیدی اقتصاد مانند صنعت و کشاورزی می‌کاهد و با صادرات این منابع، ارزش پول ملی بالا می‌رود و در نتیجه، صادرات به پول کشورهای دیگر گران‌تر تمام می‌شود، اما واردات به این کشور ارزان‌تر خواهد بود.

ایران در زمان تحولات نفتی ناشی از جنگ اعراب و اسرائیل با چنین پدیده‌ای روبه‌رو شد، اما اقتصاد نفتی و رشد اقتصادی در ایران مربوط به افزایش نرخ نفت در دوره جدید رونق نفتی یعنی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ بود که فرصت‌های بی‌بدیلی را پیش روی اقتصاد ایران قرار داده است.

با این حال مهم‌ترین نگرانی، تاثیر سازکارهایی است که در بلندمدت موهبت منابع را به شومی تبدیل کند. بررسی تحولات مسیر رشد اقتصاد در این دوره نشان می‌دهد باوجود ۲ برابر شدن منابع نفتی، رشد اقتصادی بالا و مستمر ایجاد نشده، به‌طوری که اقتصاد ایران پس از تجربه رشدهای ۶.۷ و ۸.۶ درصدی سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۸، به رشد متوسط ۵ درصدی در ۲ سال اخیر رسید؛ بنابراین واقعیت فوق نشان می‌دهد مشکل توسعه اقتصادی ایران منابع نیست، بلکه مدیریت منابع است. حتی اگر منابع نفتی به انباشت سرمایه‌های فیزیکی منجر شود، اما سایر تعیین‌کننده‌های رشد اقتصادی مغفول بماند، تحقق رشد بالاتر و مستمر ممکن نیست.

همچنان که در نظریه دولت رانتی آمده وجود رانت منابع طبیعی در اقتصادهای متکی به نفت تاثیر متفاوتی در ساختار سیاسی و اقتصادی دارد.

در این کشورها، دولت رانت را نسبتا به‌سادگی به‌دست آورده، در نتیجه بار کمتری را به دیگر عوامل تحمیل می‌کند. بدین جهت در این کشورها مرحله بازتوزیع رانت اهمیت پیدا می‌کند، این در حالی است که در کشورهای با سرمایه فیزیکی و انسانی غنی مرحله ایجاد و دسترسی به رانت در بازارهای داخلی مهم‌ترین مسئله است. در این زمینه یکی از ویژگی‌های بارز اقتصاد ایران وجود منابع نفت و گاز است.

به جهت مالکیت عمومی این منابع و رانت حاصل از آنها، نیاز به درآمدهای مالیات کاهش یافته است؛ در نتیجه در مقایسه با سایر کشورهای در حال توسعه، اقتصاد سیاسی ایران به‌طور عمده بر تخصیص رانت عمومی به‌جای تحصیل رانت از تولیدکنندگان متمرکز است. در این شرایط با کاهش نرخ نفت، برای حفظ حداقل مخارج، دولت منابع مالی را از طریق مالیات تورمی تامین می‌کند.

با این همه دلارهای نفتی شمشیر دولبه‌ای است که لبه دیگر آن برنده‌تر است و می‌تواند به نابودی اقتصاد کشوری چون ایران که کاملا به دلارهای نفتی وابسته است منجر شود. نفت سیاسی‌ترین کالای دنیای امروز است؛ از همین رو سیاست‌های نفتی کشورهای نفت‌خیز بخش مهمی از سیاست‌گذاری این کشورها محسوب می‌شود.

احتمال برگزاری دور جدید مذاکرات در آینده نزدیک

سخنگوی وزارت خارجه از کشورها و سفارتخانه‌های خارجی مقیم ایران که در پی وقوع سیل اخیر در ایران با ارسال و انتشار پیام با دولت و ملت ایران و خانواده‌های قربانیان ابراز همدردی کردند، تشکر کرد.

به گزارش ایسنا، ناصر کنعانی در نشست خبری با خبرنگاران داخلی و خارجی گفت: برخی از کشورهای همسایه نیز در پی این حوادث اقدام به ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به ایران کردند که از آنها هم تشکر می‌کنیم. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در پاسخ به سوالی درباره تحولات اخیر عراق گفت: ما با حساسیت تحولات اخیر عراق را پیگیری می‌کنیم و معتقدیم بهترین روش برای حل مسائل داخلی عراق، گفت‌وگو است. وی همچنین گفت: ایران همواره به انتخاب مردم عراق احترام گذاشته و می‌گذارد. سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوالی درباره مذاکرات گفت: بعد از تبادل پیام‌ها و دیدگاه‌ها در روزهای اخیر و بررسی‌هایی که روی متون پیشنهادی انجام شد، این احتمال وجود دارد که در آینده نزدیک بتوانیم در زمینه زمان مذاکرات به نتیجه برسیم و احتمالا دور جدید مذاکرات را شاهد باشیم و این بستگی کامل به اراده طرف مقابل، مشخصا امریکا دارد. وی گفت: تاکید دوباره می‌کنم جمهوری اسلامی ایران دستیابی به توافق را یک راهبرد جدی می‌داند و به آن تاکتیکی نگاه نمی‌کند، چراکه دستیابی به توافق هم می‌تواند منافع ما و هم منافع طرف‌های توافق را تامین کند. کنعانی همچنین در پاسخ به سوالی درباره بحث فروش نفت ایران و مطرح شدن این موضوع در مذاکرات گفت: به گمانه‌زنی‌ها ورود نکنیم. چارچوب کلی همان است که عرض کردم.

دستور صریح رئیس دستگاه قضا به دادستان کل کشور:

تکلیف کالاهای خوابیده در گمرکات روشن شود

رئیس‌جمهوری بر اعمال سازکار جدید جلوگیری از رسوب کالا در گمرک تاکید کرد

عکس: ایسنا

چه کالاهای متروکه و چه کالاهای قاچاق توقیف و ضبط شده باید تعیین‌تکلیف شوند و دادستان کل کشور و رؤسای کل دادگستری‌ها پیگیری این مقوله را رها نکنند

اعضای ستاد هماهنگی اقتصادی دولت سازکارهای جدید جلوگیری از رسوب کالا در گمرک و تسریع در تعیین‌تکلیف اموال تملیکی را تصویب کردند.

به گزارش مهر، در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که به ریاست رئیس‌جمهوری برگزار شد، سازکار جدیدی برای جلوگیری از رسوب کالاهای وارداتی در گمرکات کشور و تسریع در تعیین‌تکلیف اموال تملیکی تصویب و مقرر شد در جلسه آینده هیات وزیران به تصویب برسد. از جمله این تمهیدات افزایش سرعت عمل از طریق اتصال و بروزرسانی امکانات تبادل اطلاعات در زمینه کالاهای وارداتی و اموال تملیکی به‌صورت زنجیره‌ای و هماهنگ میان دستگاه‌های ذی‌ربط است.

تسریع در ثبت‌سفارش و تخصیص ارز برای کالاهای اولویت‌دار از جمله تصمیمات این جلسه بود و مقرر شد عملکرد دستگاه‌ها در این زمینه بدون انفصال و به‌صورت زنجیره ساماندهی شود و انضباط لازم را پیدا کند.

در این جلسه همچنین گزارشی از آخرین وضعیت موجودی کالاها در گمرکات کشور و اقداماتی که در دولت فعلی در جهت ساماندهی گمرکات و کاهش رسوب کالاها انجام شده، ارائه شد.

سرکشی‌های مداوم به انبارها و گمرکات

در این جلسه غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه گفت: دادستان کل کشور و رؤسای کل دادگستری‌ها با سرکشی‌های مداوم به انبارهای بنادر، گمرکات و سازمان اموال تملیکی، موضوع تعیین‌تکلیف کالاهای موجود در این انبارها را پیگیری کنند.

انسداد گلوگاه‌های فساد

رئیس قوه قضاییه با اشاره به رویکرد دستگاه قضا در شناسایی و انسداد بسترها و گلوگاه‌های فساد، در این زمینه به چرخه واردات و صادرات در کشور و عیوب و نواقص این چرخه اشاره کرد و گفت: وضعیت اموال و کالاهای موجود در انبارهای بنادر، گمرکات و سازمان اموال تملیکی نسبت به قبل از ورودی که به این مقوله داشتیم، بسیار بهتر شده و قابل مقایسه با دوره و مقطع قبل از ورود قوه قضاییه و دولت نیست، اما تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله داریم.

محسنی اژه‌ای با اشاره به سفر به استان بوشهر و بازدید از انبارهای بندر، گمرک و سازمان اموال تملیکی این استان گفت: یکی از آسیب‌ها و اشکالاتی که در این فرآیند وجود دارد، زمان‌بر و کُند بودن روند تخلیه کالاها از کشتی به بندر است. از سویی دیگر، وقتی این کالاها در بندر تخلیه می‌شوند، زمان زیادی صرف می‌شود تا وضعیت آنها به گمرک اعلام شود. پس از تحویل این کالاها به گمرک، باوجود گذشت چند سال و متروکه شدن کالا، به سازمان اموال تملیکی برای جمع‌آوری، اظهار نشده یا این فرآیند با تاخیر انجام می‌شود. سازمان مزبور نیز مشکلاتی دارد که بخش اعظم آن ناشی از کامل نبودن سامانه‌هاست.

دستور صریح به دادستان

رئیس دستگاه قضا همچنین بر تعیین‌تکلیف سریع کالاهای قاچاق توقیف و ضبط شده تاکید و دستوراتی خطاب به دادستان کل کشور مطرح کرد و گفت: چه کالاهای متروکه و چه کالاهای قاچاق توقیف و ضبط شده باید تعیین‌تکلیف شوند و دادستان کل کشور و رؤسای کل دادگستری‌ها پیگیری این مقوله را رها نکنند. محسنی اژه‌ای در ادامه به اهمیت مقوله تکمیل سامانه‌ها و اتصال آنها به یکدیگر برای بهبود و ارتقای وضعیت انبارهای بنادر، گمرکات و سازمان اموال تملیکی اشاره کرد و گفت: بخشی از مشکلات و معضلات موجود در قضیه انبارهای بنادر، گمرکات و سازمان اموال تملیکی، متروکه شدن و از بین رفتن کالاها و تجهیزات در این انبارها و ورود خسارت به بیت‌المال است؛ بنابراین با تکمیل و اتصال این سامانه‌ها باید به‌صورت برخط، ارتباط و اشتراک‌گذاری اطلاعات میان بنادر، گمرکات، سازمان اموال تملیکی، وزارتخانه ذی‌ربط، بانک مرکزی و دستگاه‌های نظارتی، میسر و ممکن شود.

تکمیل سامانه جامع تجارت

وی بار دیگر با اشاره به اهمیت مقوله سامانه‌ها و اتصال آنها در قضیه ساماندهی انبارهای بنادر، گمرکات و سازمان اموال تملیکی، گفت: موضوع راه‌اندازی «سامانه جامع تجارت» چند سال است که مطرح است. یکی دو بار هم آن را افتتاح کردند؛ آخرین بار اعلام کردند این سامانه تا پایان مرداد راه‌اندازی خواهد شد. باتوجه به فرصتی که تا پایان مرداد مانده، دادستان کل کشور این موضوع را از دستگاه‌های مربوطه پیگیری کند.

خواب ماشین‌آلات در گمرکات

رئیس دستگاه قضا در ادامه با اشاره به ماجرای وجود ۳۰ کانتینر بلاتکلیف در منطقه ویژه اقتصادی بوشهر و همچنین وجود بیش از ۳۰۰ دستگاه ماشین‌آلات سنگین ویژه راهسازی در گمرک این شهر و مسائلی که درباره ترخیص آنها وجود دارد، گفت: با بازدید میدانی و پرسش و پاسخی که با مسئولان مربوطه در بوشهر داشتم متوجه شدم در مقطعی مقرر بود اگر این ماشین‌های سنگین بیش از ۳ سال از تولیدشان گذشته باشد، مجوز ترخیص دریافت نکنند. بعد متوجه شدیم این ماشین‌ها در زمان وارد شدن به کشور، کمتر از ۳ سال از تولیدشان گذشته بود؛ بنابراین مشکلی از این حیث برای ترخیص نداشتند، اما به‌دلایل دیگری از جمله مجوز محیط‌زیست یا مجوز «کمیسیون ماده یک آیین‌نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات در راستای حمایت از تولید» ترخیص نشده بودند؛ علی‌ایحال برای برطرف کردن این مسائل باید چاره‌اندیشی شود، چراکه رفع این قبیل مسائل برعهده ماست.

در آستانه واردات خودرو مطرح شد

وضعیت مبهم ۲۲۴۹ خودرو وارداتی

در آستانه واردات خودرو، همچنان حدود ۲۲۴۹ دستگاه انواع خودرو از سال‌های قبل در گمرک مانده و تعیین تکلیف نشده است.

به گزارش ایسنا، بعد از آنکه مصوبه مجلس درباره واردات خودرو در قانون بودجه ۱۴۰۱ حذف شد، در خرداد، قانون ساماندهی واردات خودرو که در آبان سال گذشته در راستای ساماندهی بازار در مجلس تصویب شده بود، به دولت ابلاغ شد. قرار بر این بود که در فاصله یک ماه، آیین‌نامه واردات خودرو نهایی و ابلاغ شود که هنوز خبری از آن نیست. با این وجود اخبار حکایت از ورود خودرو تا شهریور یعنی کمتر از یک ماه دیگر دارد و آن‌طور که منوچهر منطقی، معاون حمل‌ونقل وزیر صنعت، معدن

و تجارت (صمت) تاکید داشته، طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته، تا شهریور ۱۴۰۱ واردات خودرو انجام می‌شود. با این همه وضعیت مبهم ۲۲۴۹ خودرو وارداتی همچنان ادامه دارد. کارشناسان می‌گویند دلیل تعیین‌تکلیف نشدن خودروهای باقیمانده، داشتن پرونده‌های قضایی، منع واردات یا انجام نشدن ثبت‌سفارش است.

طبق آمار ۱۰۸۹ دستگاه خودرو دارای پرونده قضایی هستند که طبق مصوبات قبلی قید زمانی برای ترخیص آنها مطرح نیست و در صورت صدور رأی قطعی منع پیگرد یا برائت ازسوی مرجع رسیدگی‌کننده، با رعایت مقررات امکان ترخیص دارند.

۷۳ دستگاه خودرو نیز امریکایی یا سفارش امریکاست که واردات این قبیل خودروها از سال ۱۳۹۵ ممنوع اعلام شده بود و این خودروها امکان ورود به مناطق آزاد و سرزمین اصلی را ندارند؛ بنابراین اینکه تکلیف این خودروها چه می‌شود تا حدودی مشخص است، زیرا امکان ورود به سرزمین اصلی و حتی مناطق آزاد را نداشته و در نهایت دو راه باقی می‌ماند؛ صادرات مجدد این خودروها یا امحای فنی آنها.

اما موضوع موردتوجه به حدود ۹۲۷ دستگاه خودرویی برمی‌گردد که فاقد ثبت‌سفارش بوده یا تاریخ آن منقضی شده است.

بسیاری از کارشناسان معتقدند در صورتی که وزارت صمت با مجوز دولت، نسبت به باز کردن سامانه ثبت‌سفارش باتوجه به لغو ممنوعیت واردات خودرو اقدام کند، این خودروها امکان ترخیص خواهند داشت. به‌هر حال این پرونده تاکنون به نتیجه نرسیده است.

عکس روز

ویرانگری سیل در شهر یزد

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

موانع را به رسمیت نشناسید

رئیس‌جمهوری امضای تفاهمنامه تامین مالی برای احداث پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و پالایشگاه مروارید مکران را اقدامی موثر در تحقق اهداف کشور در زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاری در مسیر رونق تولید، خنثی‌سازی تحریم‌ها، جلوگیری از خام‌فروشی و تبدیل نفت به فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر و ایجاد اشتغال علم‌پایه دانست.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در مراسم امضای تفاهمنامه مشارکت و تامین مالی برای احداث پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و پالایشگاه مروارید مکران، روز گذشته را به یمن امضای اسناد این تفاهمنامه، روزی بابرکت توصیف کرد.

رئیس‌جمهوری احداث مجتمع‌های پتروشیمی و پتروپالایشگاهی را از نیازها و ضرورت‌های کشور عنوان کرد و افزود: تحقق اهداف کشور در زمینه رشد اقتصاد در گرو سرمایه‌گذاری‌های کلان است و این تفاهمنامه‌ها از جمله اقدامات و زمینه‌سازی‌های موثر برای جذب سرمایه‌های خرد و کلان در مسیر سازندگی و آبادانی کشور به‌شمار می‌رود.

رئیسی با بیان اینکه امضای این تفاهمنامه گامی در مسیر تحقق اقتصاد مقاومتی است، اظهار کرد: این تفاهمنامه همچنین گامی موثر در جهت خنثی‌سازی تحریم‌ها، جلوگیری از خام‌فروشی و تبدیل نفت خام به فرآورده‌های با ارزش افزوده بالاتر، تامین نیازهای کشور به فرآورده‌های نفتی و ایجاد ظرفیت‌های صادراتی جدید است.

رئیس‌جمهوری همچنین با اشاره به اتفاق‌نظر کارشناسان اقتصادی بر این نکته که هدایت نقدینگی به سمت تولید، نگرانی‌ها را از رشد نقدینگی برطرف می‌کند، تصریح کرد: تفاهمنامه‌ای که امروز به امضا رسید، یکی از مصادیق موفق هدایت نقدینگی به‌سوی تولید است.

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری با بیان اینکه پیگیری مجدانه رمز موفقیت در کارها است، خاطرنشان کرد: گاهی ممکن است در مسیر اجرای یک پروژه بزرگ موانع کوچکی پیدا شود، اما این نباید باعث توقف یا حتی کندی کار شود. به هیچ وجه در مسیر اجرای چنین پروژه‌هایی موانع را به رسمیت نشناسید.

واردات خودرو
در انتظار امضای طلایی

فناوری هم
حریف سوداگران
مسکن نیست

یک خان از هفت خان
وام بانکی کم شد

راناپلاس
استاندارد ایمنی عابر پیاده را پاس کرد

عکس: صنعت

گروه صنعت: معاون تحقیقات، طراحی و تکوین محصول ایران‌خودرو اعلام کرد: راناپلاس موفق شد آزمون ایمنی عابرپیاده را براساس استاندارد روز اروپایی ECE R۱۲۷ با موفقیت پشت‌سر بگذارد. آزمون ایمنی عابرپیاده که براساس استاندارد به‌روز و بین‌المللی ECE R۱۲۷ انجام می‌شود، شبیه‌سازی تصادف خودرو با عابرپیاده با سرعت km/h ۴۰است. در این آزمون که دارای دو بخش اصلی ضربه‌های سر و پاست، برخورد سر عابرپیاده با نقاط گوناگون در موتور و برخورد پای عابرپیاده با نقاط گوناگون سپر خودرو، شبیه‌سازی شده و مورد آزمون قرار می‌گیرد که باید نیروها و ضربه‌های وارد شده به سر و پای عابرپیاده در محدوده‌های مجاز تعیین شده قرار گیرند.

معاون تحقیقات، طراحی و تکوین محصول ایران‌خودرو با بیان اینکه استانداردهای روز جهان، علاوه‌بر تامین ایمنی سرنشینان خودرو هنگام تصادفات جاده‌ای، توجه ویژه‌ای به ایمنی عابرپیاده دارند، گفت: با تلاش تیم مهندسی و مرکز تحقیقات ایران‌خودرو، ارتقای کیفیت و افزایش استاندارد راناپلاس در دستور کار قرار گرفت. این خودرو با ارتقا و بهبود عملکرد در تست مربوط در ناحیه سپر در جذب انرژی‌های برخورد، موفق شد آزمون ایمنی عابرپیاده را با موفقیت پشت‌سر گذارد و تمامی الزامات استاندارد بین‌المللی ECE R۱۲۷ را برآورده کند.

به‌گزارش ایکوپرس، محسن رضایی‌منش ادامه داد: این آزمون در مرکز تست معتبر اروپایی و با حضور بازرسان و نمایندگان قانونی مرجع صدور تاییدیه E mark انجام شد و مورد تایید قرار گرفت و مراحل فنی و قانونی صدور تاییدیه E mark کارسازی شده و در حال انجام است.

وی با بیان اینکه استاندارد ایمنی عابرپیاده ECE R۱۲۷ از استانداردهای روز جهان و از جمله استانداردهای اجباری هشتادوپنج‌گانه است، افزود: پیش از این، خودرو تارا موفق به اخذ تاییدیه ایمنی عابرپیاده شده بود و هم‌اینک، راناپلاس نیز موفق به تامین الزامات این استاندارد شده که نشان از رویکرد ایران‌خودرو در تولید خودروهای باکیفیت و استاندارد دارد.

رضایی‌منش با بیان اینکه سیاست‌گذاری برای محصولات جدید در راستای دریافت استاندارد است، گفت: ایران‌خودرو قصد دارد محصولات فعلی را نیز با توسعه استانداردها تولید کند که این اقدام، گامی موثر در جهت استانداردسازی و ارتقای سطح ایمنی و کیفیت محصولات است.

رضایی‌منش از دریافت استاندارد ایمنی عابرپیاده برای محصول دنا خبر داد و گفت: مقدمات اولیه در دستور کار قرار دارد و در عین حال، تاکنون دو محصول تارا و رانا با دریافت «ایمارک» توانستند این استاندارد سختگیرانه را کسب کنند و این نشان از تحول در حوزه مهندسی ایران‌خودرو است.

کاهش ۷۰ درصدی خودرو ناقص

با برنامه‌ریزی انجام‌شده در تامین قطعات و طبق تاکیدات مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، خودروهای دارای کسری قطعه در سایت تولیدی خزر در روز ۵ مرداد به صفر رسید.

براساس اطلاعات و آمار تکمیل خودروهای ناقص و دارای کسری قطعه، در ۵ مرداد امسال تعداد خودروهای ناقص در گروه صنعتی ایران‌خودرو نسبت‌به مدت مشابه سال گذشته به میزان ۷۰ درصد کاهش داشته که به‌زودی به کانال ۱۷ هزار خودرو خواهد رسید، در ۵ مرداد سال گذشته این تعداد ۶۷.۳۲۵ خودرو بوده است.

برپایه این گزارش، در حال‌حاضر پارکینگ‌های سایت ایران‌خودرو مازندران از خودرو ناقص خالی شده و با برنامه‌ریزی انجام‌شده و طبق اعلام قبلی، خودروهای ناقص در گروه صنعتی ایران‌خودرو تا پایان مرداد به صفر خواهد رسید.

این گزارش می‌افزاید، گروه صنعتی ایران‌خودرو که در ۶ ماهه گذشته با بکارگیری تمامی ظرفیت‌های موجود در شبکه تامین و تولید، تلاش کرده تعداد خودروهای موجود در کف پارکینگ‌ها را کاهش دهد، موفق شده تعداد این خودروها را از بیش از ۸۲ هزار به ۱۸ هزار خودرو کاهش دهد.

یکی از اقدامات مهم و راهبردی این شرکت در تغییر رویکرد تولید و حرکت به سمت تولید کامل، سبب ایجاد روند کاهشی در تعداد خودروهای ناقص شده و حذف کامل خودرو ناقص از فرآیند تولید از ابتدای خرداد، نقطه پایانی بر تولید ناقص و افت کیفیت ناشی از آن است.

در حال‌حاضر به صفر رساندن خودروهای ناقص و تکمیل و تجاری‌سازی آن در دستور کار قرار دارد و در این میان، خودروهای ناقص در سایت تولیدی خزر در روز ۵ مرداد به صفر رسیده و این روند تا به پایان رسیدن این خودروها در تمامی سایت‌های این گروه صنعتی ادامه خواهد داشت.

گفتنی است در روز ۵ مرداد سال گذشته، تعداد خودروهای ناقص کف پارکینگ سایت خزر ۲۲۱۸ خودرو بود.

صفر شدن خودروهای ناقص در سایت فارس

طبق برنامه به صفر رساندن خودروهای ناقص پارکینگ‌های گروه صنعتی ایران‌خودرو و پس از سایت خزر، سایت فارس این گروه صنعتی موفق به تکمیل و تجاری‌سازی تمامی خودروهای ناقص و کسری‌دار شد.

با برنامه‌ریزی انجام‌شده برای فعالیت سایت‌های تولیدی گروه صنعتی ایران‌خودرو در هفته تعطیلات تابستانی برای کاهش خودروهای ناقص و دارای کسری قطعه، سایت فارس موفق به صفر رساندن خودروهای ناقص شد.

بر پایه این گزارش، پارکینگ خودروهای ناقص سایت ایران‌خودرو کرمانشاه نیز به‌طور کامل خالی شد.

براساس آمار و اطلاعات تکمیل و تجاری‌سازی خودروهای ناقص، با صفر شدن خودروهای ناقص در ۳ سایت تولیدی خزر، فارس و کرمانشاه، تعداد خودروهای ناقص در گروه صنعتی ایران‌خودرو وارد کانال ۱۷ هزار شده و تا پایان مرداد نیز به صفر خواهد رسید.

این گزارش می‌افزاید، با به صفر رسیدن خودروهای ناقص سایت کرمانشاه، تعداد این خودروها در روز ۷ مرداد امسال نسبت‌به مدت مشابه سال گذشته، کاهش ۷۴ درصدی را تجربه خواهد کرد.

یک هشدار

به‌دنبال درج آگهی‌های فروش حواله محصولات گروه صنعتی ایران‌خودرو در سایت‌های فروش اینترنتی، پس از اعلام نتایج قرعه‌کشی، این شرکت در اطلاعیه‌ای نسبت به غیرقانونی بودن خریدوفروش حواله هشدار داد.

در این اطلاعیه آمده است: پس از اعلام نتایج قرعه‌کشی دومین فروش محصولات ایران‌خودرو در سامانه یکپارچه تخصیص خودرو، برخی از برگزیدگان به درج آگهی فروش حواله خودرو در سایت‌های خریدوفروش اینترنتی اقدام کرده‌اند که ممنوعیت این موضوع در بخشنامه‌های گوناگون فروش ایران‌خودرو اطلاع‌رسانی شده و مورد تاکید بوده است.

این اطلاعیه می‌افزاید، برنده اعلام‌شده در نتایج قرعه‌کشی، از منظر ایران‌خودرو مشتری نهایی بوده و تمامی اسناد و مدارک نیز به‌نام شخص وی صادر می‌شود.

بنابراین تاکید می‌شود، گروه صنعتی ایران‌خودرو مسئولیتی در قبال معاملات حواله‌ها نداشته و هرگونه پیامد ناشی از این اقدام، متوجه طرفین معامله خواهد شد.

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

نوبت اول

آگهی مزایده

محدود فروش ۱۱۳ قطعه پارکینگ پروژه ۶۲۴ واحدی سپه شهر سازمان ملی زمین و مسکن ۱۴۰۱/۱۲

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به نمایندگی از سازمان ملی زمین و مسکن در نظر دارد تعداد۱۱۳ قطعه به شرح کامل در سامانه ستاد ایران را از طریق مزایده محدود و بصورت نقدی به فروش برساند.

*کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد و شرایط مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

* تضمین شرکت در مزایده به یکی از دو صورت الف) واریز نقدی سپرده شرکت در مزایده و یا ب) ضمانت‌نامه بانکی سپرده شرکت در مزایده به مبلغ سپرده به حساب شماره ۴۰۰۱۰۳۷۱۰۶۳۷۲۷۷۷ به شناسه واریز ۹۸۹۲۸۶۵۰۰۱۰۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰بانک مرکزی

* مستند به قانون تملک آپارتمان‌های پارکینگ‌ها تنها دارندگان واحدهای مجتمع پروژه ۶۲۴ واحدی سپه شهر (دارای قرارداد واگذاری بنام شخص شرکت‌کننده و یا وکیل قانونی با ارائه وکالت‌نامه) می‌توانند در این مزایده شرکت نمایند.

* پارکینگ‌ها فاقد سند تک برگ مجزا می‌باشد و صرفا با قرارداد واگذاری واگذار می‌گردد.

* هر واحد تنها امکان ارائه مدارک برای یک پارکینگ را دارد.

* مهلت دریافت شرایط مزایده از سامانه ستاد: از تاریخ ۱۴۰۱/۵/۱۱ ساعت ۱۲ لغایت ۱۴۰۱/۵/۲۲ ساعت ۱۲

* مهلت و محل ارائه پیشنهادات و تحویل پاکت ضمانتنامه: از تاریخ ۱۴۰۱/۵/۱۱ ساعت ۱۲لغایت ۱۴۰۱/۶/۱ ساعت۱۲ از طریق سامانه ستاد در آدرس فوق‌الذکر

*تاریخ و مکان بازگشایی پاکات مزایده: ۱۴۰۱/۶/۲ ساعت ۸ صبح

* صرفا مزایده‌گرانی که ضمانت‌نامه بانکی تهیه کرده‌اند پس از اسکن و بارگزاری در سامانه باید تا تاریخ آخرین مهلت ارائه پیشنهاد، آن را در پاکت دربسته قرارداده و روی آن نام و نام‌خانوادگی، شماره ملی، ردیف آگهی که در مزایده شرکت نموده‌اند قید نموده و به دبیرخانه اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به آدرس خیابان شهید سپهبد قرنی خیابان کلانتری پلاک ۸۰ تحویل نمایند.

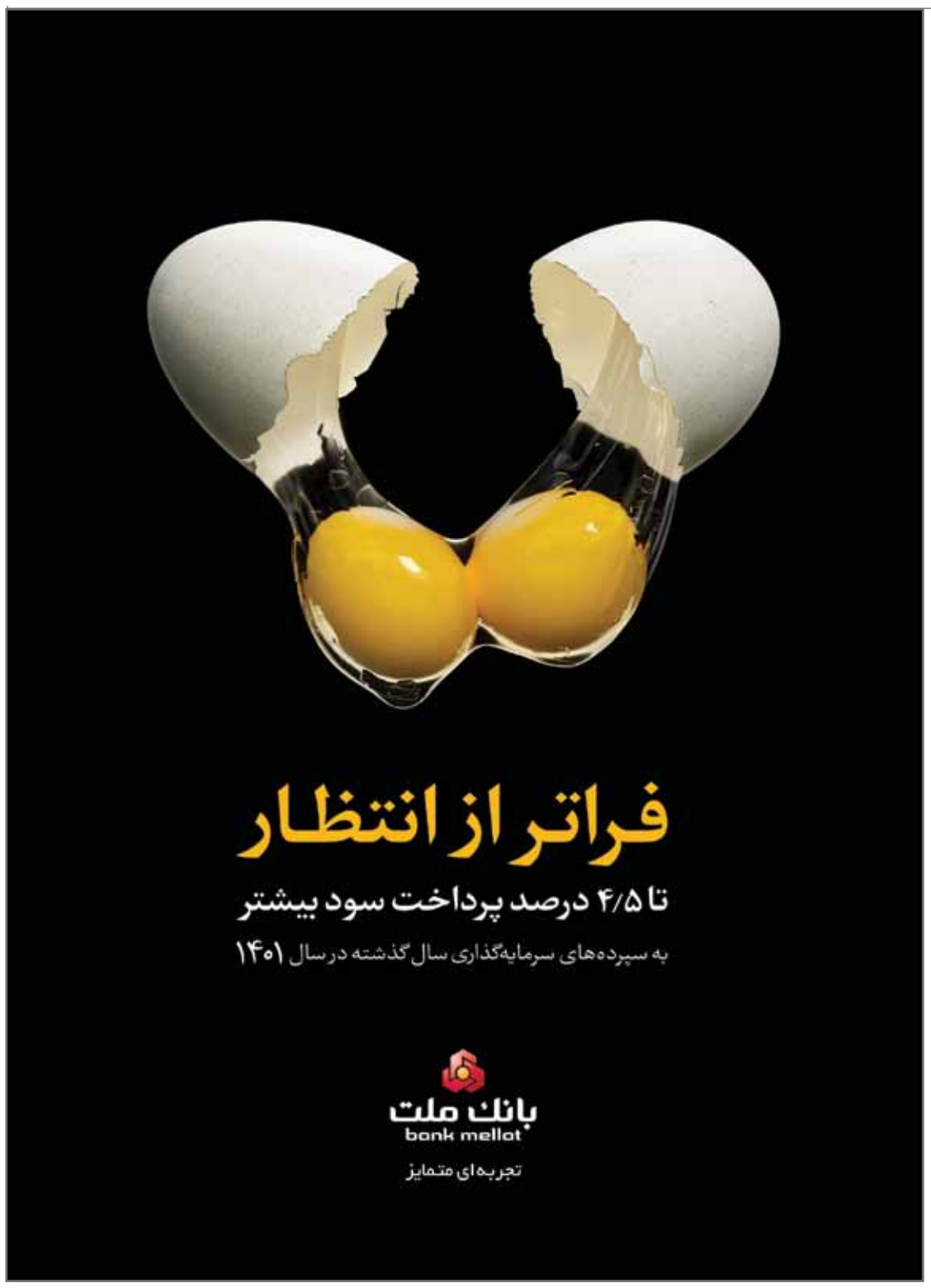
* شماره مزایده در سامانه ستاد ایران ۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۵ می‌باشد.

* حضور کلیه مزایده‌گران در زمان و محل بازگشایی در آدرس فوق بلامانع است

*تلفن تماس بابت پاسخگویی به سوالات ۸۸۹۲۳۹۰۱ داخلی ۱۲۹۲

اداره کل راه و شهر سازی استان تهران

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۵/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۵/۱۲

www.Gostaresh.news
با ما
سبک زندگی اقتصادی را
گسترش دهید
آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

استانداردها و قابلیت ردیابی اقلام

سیدمصطفی حسینی- مدیر طرح و برنامه
مرکز ملی شماره‌گذاری کالا و خدمات ایران

قاچاق، جعل و احتکار کالا موجب تضعیف اقتصاد ملی، توزیع ناعادلانه کالا و عدم‌توانایی مدیریت عرضه و تقاضا در سطح جامعه شده و با ارائه کالاهای غیرایرانی به‌نام ایران در خارج از کشور، آسیب فراوانی به تولیدکننده داخلی و اقتصاد ملی تحمیل می‌کند. یکی از علل اصلی این موضوع، عدم‌بهره‌گیری رویه‌های شناسایی اصالت کالاها در زنجیره تولید تا تجارت است. بررسی‌های انجام‌شده (به‌ویژه در حوزه مواد غذایی تازه، دارو و قطعات صنعتی) نشان می‌دهد در سامانه‌های گوناگون دولتی برای شناسایی کالا، خدمات و ذی‌نفعان از کدهای گوناگون و بعضا بدون پشتوانه استاندارد استفاده می‌شود که موجب عدم‌هماهنگی بین نهادهای نظارتی-اجرایی و در نتیجه سودجویی دلالان، قاچاقچیان یا جاعلان کالا و خدمات می‌شود. یکی از راهکارهای مقابله با این وضعیت، ایجاد قابلیت ردیابی اقلام کالایی در زنجیره تامین کشور است که نیازمند وحدت رویه در نحوه طبقه‌بندی و شناسایی کالا و خدمات و همچنین ایجاد زبان مشترک بین تمامی نهادهای دولتی و نهادهای نظارتی مرتبط و تسهیل ارتباط کسب‌وکارها با سامانه‌ها و در نتیجه استخراج اطلاعات درست، به‌روز و در دسترس، ایجاد شفافیت و قابلیت ردیابی جامع و کارآمد است. این امر از طریق پیاده‌سازی طرح یکپارچه‌سازی اطلاعات کالا و خدمات با استفاده از استانداردهای بین‌المللی GS1 امکان‌پذیر است.

برای استقرار طرح یکپارچه‌سازی اطلاعات کالا و خدمات و دستیابی به وضع مطلوب، چند اقدام اساسی به‌شرح زیر لازم است:

۱- حذف بانک‌های اطلاعاتی موازی‌داده و استفاده از بانک اطلاعاتی جامع و مرجع کالا: ایجاد بانک‌های اطلاعاتی موازی باعث هدررفت منابع مالی و انسانی و به‌تبع آن افزایش هزینه‌ها به‌ویژه هزینه‌های فرصت می‌شود. لازم است با استناد به مصوبات قانونی و اسناد بالادستی موجود، همه نهادها موظف به استفاده از بانک اطلاعاتی مرجع و معتبر به‌صورت وب‌سرویس (و رایگان) شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که امروزه کشورهای توسعه‌یافته (مانند هنگ‌کنگ، ژاپن، استرالیا، ترکیه، امریکا، اتحادیه اروپا) بهترین بهره را از دنیای بارکدها برده و با استفاده از بانک‌های اطلاعاتی مرجع، از پراکندگی و افزایش تصاعدی فرآیندها در زنجیره تامین جلوگیری کرده‌اند.

۲- راهکار استقرار سیستم ردیابی: اقدامات جزیره‌ای در ردیابی اقلام راهبردی در سطح کشور کارآیی لازم را ندارند. از جمله مهم‌ترین علل این ناکارآمدی می‌توان به عدم‌استفاده از شیوه‌های استاندارد شناسایی و به اشتراک‌گذاری داده، عدم‌ثبت مکانیزه اطلاعات در نقاط مهم زنجیره تامین، عدم‌ثبت استاندارد اطلاعات در یک بانک مرجع و عدم‌استفاده از یک بانک مرجع برای دریافت و صحه‌گذاری اطلاعات اشاره کرد. برای پیاده‌سازی سطوح بالاتر و دقیق‌تر سیستم ردیابی، لازم است به اشتراک‌گذاری داده از نمادهای (QR GS1 databar، GS1 datamatrix، GS1) و برچسب RFID اشاره کرد. همچنین در روش استاندارد نوع ثبت داده، شناسایی نقاط مهم برداشت اطلاعات در زنجیره تامین و استفاده یک بانک اطلاعاتی مرجع می‌تواند دستیابی به یک سیستم جامع را برای ایجاد ردیابی تضمین کند.

ثبت اطلاعات خرید هر معامله مجزا و به شکل متوالی در طول زنجیره تامین سبب می‌شود ردیابی محصول تا مصرف‌کننده نهایی ادامه یابد. گفتنی است که احراز هویت خریدار همزمان با اسکن دیتاماتریکس کالا از سوی تلفن همراه خریدار و دریافت شماره تماس وی توسط نرم‌افزار انجام می‌شود.

۳- راهکار استفاده از نمادهای استاندارد: به‌اشتراک‌گذاری داده یا تبادل اطلاعات مهم‌ترین اصل در یکپارچگی اطلاعات و ردیابی است. به این منظور مهم است که پس از شناسایی درست موجودیت زنجیره تامین، ثبت و ضبط خودکار داده با استفاده از نمادهای استاندارد انجام شود. در حال حاضر، برخی سازمان‌ها این امر را برای کاربران به شکل ناقص انجام می‌دهند که الزامی است به‌منظور پیشگیری از سوءاستفاده کلاهبرداران توزیع و پخش کالا، از نمادهای استانداردی که سامانه مرکز ملی شماره‌گذاری کالا و خدمات ایران براساس استانداردهای جهانی GS1 ارائه می‌دهد، استفاده شود.

نکته پایانی آنکه، در راستای استقرار طرح یکپارچه‌سازی اطلاعات کالا و خدمات، هماهنگی میان تمامی نهادهای اجرایی و نظارتی و در رأس همه وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی امر در اصلاح وضعیت کنونی شناسایی، ثبت و ضبط خودکار داده و به‌اشتراک‌گذاری درست اطلاعات کالا، امری لازم و ضروری است. رعایت و بکارگیری استانداردهای ثبت اطلاعات می‌تواند به کاهش چشمگیر و کنترل جعل و قاچاق منتهی می‌شود. در پیاده‌سازی این طرح الزامی است ضمن اولویت‌بندی کالاها، کارگروه‌های مرتبط تشکیل شود و طبق یک زمان‌بندی مشخص برای تحقق برنامه‌ها اقدام کنند.

بازی با جان مردم در جاده وعده‌وعید

نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: گوش مردم از وعده‌های انتخاباتی پر است. متاسفانه ما اندر خم کوچه ناایمنی از جنس عمرانی و صنعتی، حیران هستیم و هنوز کارنامه مدیران ناکارآمد دولت‌های گذشته را مرور می‌کنیم، فارغ از اینکه امروز، فردای نیامده دیروز است، وعده‌وعیدهای وزرای دولت کنونی جامه‌عمل نپوشیده و دولت همچنان نظاره‌گر بالا و پایین شدن مرگ‌ومیر جاده‌ای است.

معین‌الدین سعیدی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره فرسودگی راه‌های مواصلاتی و جاده‌های کشور گفت: ایران در شاهراه و کریدور شرق به غرب و جنوب به شمال جهان، ظرفیت‌های ترانزیتی بی‌بدیلی در مسیرهای ارتباطی زمینی دارد اما در سال‌های اخیر شاهد توزیع عادلانه منابع از سوی وزارت راه و شهرسازی نبوده‌ایم. نماینده مردم در مجلس یازدهم در ادامه تصریح کرد: حادثه‌خیز بودن بسیاری از نقاط جاده‌ای کشور و فرسودگی ناوگان عمومی به‌ویژه اتوبوس‌ها و کامیون‌ها، در کنار ناایمنی خودروهای تولید داخل، امروز عامل مرگ‌ومیر بسیاری از هموطنان در جاده‌های کشور شده است. سعیدی در پایان خاطرنشان کرد: امروز اراده جدی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای بهبود کیفیت خودروها و از سوی دیگر، اراده راسخی از سوی وزارت راه و شهرسازی برای بهبود وضعیت راه‌های کشور وجود ندارد، کمبود منابع بهانه‌ای بیش در سایه سوءمدیریت‌ها نیست که امروز به کرات می‌شنویم که نگذارید مرگ جوانان این سرزمین در جاده‌های فرسوده کشور و زیاده‌خواهی خودروسازان امری عادی جلوه داده شود.

جزئیات ورود خودروهای خارجی تدوین و به هیات‌دولت ارسال شد

واردات خودرو در انتظار امضای طلایی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

مشکلات سیاسی، چالش‌های اقتصادی زیادی را در دهه ۹۰ رقم زد، تولید در دست‌اندازهای بی‌شماری قرار گرفت و هر چه جلوتر رفتیم بر مشکلات صنعت افزوده شد. پارادوکس تولید و تجارت در بحبوحه این چالش‌ها، بر سرگردانی و حیرانی صنعت افزود. د ر این میان، صنعت خودرو از تولید تا واردات، همیشه یکی از محل‌های مناقشه بین مدیران و مسئولان نهادهای گوناگون بوده و همچنان این داستان هزارویک شب ادامه دارد. تولید انجام می‌شود و در راستای حمایت از محصولات ملی، واردات ممنوع شده اما چالش اینجاست که نیاز بازار و سلیقه خریداران، هیچ‌کدام تامین نمی‌شود. تیر ۹۷ محمد شریعتمداری، وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت که پرونده ثبت‌سفارش خودروهای غیرقانونی در دوره او اتفاق افتاد، واردات خودرو را ممنوع کرد. دلیل این امر، احتمال اعمال تحریم‌ها و کمبود ارز بود. اما با عبور از گردنه خطر، این مصوبه که زمان آن تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ بود، تمدید نشد؛ در نتیجه واردات خودرو آزاد شد اما فقط روی کاغذ. کارشناسان بازار معتقدند رویه فعلی نشان می‌دهد که مخالفان واردات اجازه نخواهند داد امسال خودرویی وارد کشور شود، حتی اگر اقتصادی باشد.

عکس: صمت

بخشی از آیین‌نامه آماده‌شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به سمع و نظر اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی رسیده است؛ البته بخشی از آن، زیرا عنوان شده بخش دیگر آن، محرمانه است

قصه هزارویک شب واردات خودرو

خرداد امسال رئیس مجلس شورای اسلامی قانون «ساماندهی صنعت خودرو» را برای اجرا به دولت ابلاغ کرد. بند ۴ این طرح مربوط به واردات خودرو بوده و براساس این بند مجوز ۵ ساله برای واردات خودرو صادر شده است. دولت هم برای تدوین جزئیات این طرح، آن را به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارجاع داد.

گفتنی است طرح ساماندهی صنعت خودرو از اردیبهشت ۹۸ در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته بود و پس از اینکه، ۷ بار از سوی شورای نگهبان رد شد، بالاخره ابتدای امسال به تایید رسید. انتقاد مجمع تشخیص مصلحت نظام با واردات خودرو در این‌باره بی‌تاثیر نبوده و هیات‌عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام، واردات خودرو را مغایر با اقتصاد مقاومتی دانسته و به‌گفته یکی از اعضای این هیات‌عالی، واردات خیانت در حق تولید ملی است. مجلس برای جلب رضایت مجمع، حتی موضوع واردات خودرو در ازای صادرات خودرو و قطعه را از ماده ۴ قانون ساماندهی صنعت خودرو حذف کرد و تمام اختیارات را در این‌باره به دولت سپرد.

در ماده ۴ ساماندهی صنعت خودرو تاکید شده که آیین‌نامه واردات خودرو باید از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (با شروطی) تهیه شود و به تصویب هیات‌وزیران برسد.

شرط نخست می‌گوید واردات باید با تعیین مشخصات فنی خودرو و اولویت واردات خودروهای برقی، ترکیبی، کم‌مصرف، ایمن و مورداستفاده عموم انجام شود. در این میان، تامین خدمات پس از فروش و انتقال فناوری از دیگر مواردی است که مجلس بر آن تاکید کرده و دولت برای مشکل‌دار نشدن خریداران و حمایت از تولید داخل، آن را در دستور کار قرار داده، به‌طوری که وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری عنوان کرده بود که واردات خودرو با الزام به انتقال فناوری انجام خواهد شد. شرط بعدی تعیین صلاحیت‌های فنی‌وحرفه‌ای واردکنندگان و برخورداری از نمایندگی رسمی خودروساز خارجی الزام شده است. اما آیا در شرایط تحریم، هیچ خودروساز خارجی ریسک راه‌اندازی دفتر نمایندگی رسمی در کشور را می‌پذیرد؟ این مسئله از جمله موضوع‌هایی است که مشخص نیست چقدر در شرایط فعلی لازم‌الاجراست، مگر اینکه قرار باشد با خودروسازان رده سوم و چهارم همکاری شود که مراوداتی با بازارهای جهانی ندارند. شرط بعدی واردات خودروهای برقی، هیبریدی، کم‌مصرف و ایمن است. در حال‌حاضر، قیمت خودروهای برقی در جهان بسیار بیشتر از خودروهای بنزینی بوده و این امر با واردات خودروهای ارزان‌قیمت که به عموم مردم امکان خرید بدهد را با اما‌واگرهایی روبه‌رو می‌کند. با وجود اینکه بیش از دو ماه از رفع محدودیت‌های واردات خودرو گذشته و با توجه به رأی مجلس شورای اسلامی بر ضرورت واردات ۷۰ هزار خودرو برای پر کردن خلأ موجود در بازار، هنوز خبری از سوی دولت مبنی بر واردات خودرو منتشر نشده است. به‌گفته کارشناسان بازار خودرو وقت‌کشی با استفاده از این موضوع که جزئیات واردات خودرو در حال بررسی و تدوین است سبب می‌شود زمان مناسب به‌نفع شرکت‌های خودروساز از دست برود. افزایش قیمت دلار، نرخ تورم و... همه از دلایلی است که هم قیمت تمام‌شده داخل و هم قطعا واردات محصولات را گران کرده و در چنین شرایطی، با وجود تاکید بر واردات خودروهای اقتصادی، این امر خود بلایی بر سر صنعت خودرو خواهد شد، چون قیمت‌ها اقتصادی نخواهد بود. از سوی دیگر عنوان می‌شود اگر موضوع واردات خودرو مشخص شود، تکلیف بیش از ۲ هزار خودرویی که در گمرکات کشور دپو شده‌اند، سرانجام پس از گذشت حدود ۵ سال مشخص خواهد شد.

> امید قالیباف: جزئیات واردات خودرو از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین و به هیات‌دولت ارسال شده است

در انتظار نظر هیات‌دولت

چرا وزارت صنعت، معدن و تجارت برای انتشار جزئیات واردات خودرو تعلل می‌کند؟ امید قالیباف، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به این پرسش به صمت گفت: جزئیات واردات خودرو از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین و به هیات‌دولت ارسال شده است. با گذشت بیش از دو ماه، چرا جزئیات اعلام نمی‌شود؟ قالیباف با بیان اینکه آیین‌نامه را باید هیات‌دولت تصویب و ابلاغ کند، افزود: آنچه وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت بود، انجام شده و هیات‌دولت باید جزئیات این آیین‌نامه را بررسی و نظر نهایی خود را اعلام کند. وی ادامه داد: وزارتخانه نیز منتظر است این آیین‌نامه از سوی دولت ابلاغ و با تنظیم آیین‌نامه اجرایی که آماده‌شده، واردات خودرو عملیاتی شود. وی در پاسخ به این پرسش که برآورد وزارت صنعت، معدن و تجارت چیست و آیا امسال خودرویی وارد خواهد شد یا خیر، گفت: نمی‌توان تاریخی اعلام کرد، چون هنوز چیزی مشخص نشده است. اما واردات خودرو اقتصادی با محدوده قیمتی ۱۰ هزار دلار پیشنهاد وزارتخانه بوده، زیرا خلأ بازار و تقاضا در ۳ دهکی است که بیش از ۵۰ درصد تقاضا را برای این خودروها در کشور تشکیل می‌دهند. بنابراین تقاضا برای خودرو اقتصادی بیشتر است که وزارتخانه همان موضوع را در آیین‌نامه ارسالی خود به هیات‌دولت اعلام کرده است.

رهاشدگی بازار خودرو

در ادامه مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو درباره احتمال واردات در سال جاری به صمت گفت: فعلا کفه ترازو به سمت عدم‌واردات سنگین است. به‌عنوان مثال در وزارت صنعت، معدن و تجارت اینکه کدام بخش مسئول رسیدگی و پاسخگویی به مسئله واردات خودرو است، مشخص نیست. پرونده واردات خودرو به سمتی رفته که همه از آن فرار می‌کنند و در چنین فضایی قطعا کسی هم پاسخ نخواهد داد که آیا بالاخره واردات انجام خواهد شد یا خیر. بنابراین در حال‌حاضر بیشتر رهاشدگی بازار خودرو را شاهد هستیم تا مدیریت آن. او در ادامه با اشاره به برخی اخبار مبنی بر تولید خودروهای جدید در سبد شرکت‌های خودروساز کشور، عنوان کرد: در صنعت خودرو فقط سخن از طرح‌های جدید، محصولات نو و... است اما در عمل خروجی موردانتظار را در بازار نمی‌بینیم. جو روانی را به سویی می‌برند که با وعده بازار را آرام نگه دارند. او اظهار کرد: در واقع با خبردرمانی مصرف‌کنندگان را بلاتکلیف نگه داشته شده‌اند. در این مدت، نه بخشنامه‌ای صادر و نه آیین‌نامه‌ای برای واردات خودرو منتشر شده است. به نظر نمی‌رسد به این زودی مشکلات مربوط به محدودیت واردات خودرو در بازار ایران حل‌وفصل شود. وی گفت: شاید برخی مسئولان هنوز به این جمع‌بندی نرسیده‌اند که به موضوعی مانند واردات خودرو برای تنظیم و ساماندهی بازار خودرو نیاز داریم یا خیر.

■ از جزئیات انحصاری تا محرمانه

این مسئول صنفی در بخشی از سخنان خود اظهار کرد: اگر جزئیات واردات خودرو از سوی نهاد تنظیم‌کننده و تدوینگر به‌طور جامع آماده شده باشد، بعید است هیات دولت در تصویب موضوعی که در مجلس شورای اسلامی هم رای آورده، تعلل کند. اگر موضوع به‌طور کامل بررسی نشده باشد، ممکن است مسئله برای بررسی مجدد به کمیسیون تخصصی نهاد ریاست‌جمهوری برود.

وی ادامه داد: بخشی از آیین‌نامه آماده‌شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به سمع و نظر اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی رسیده است. البته بخشی از آن، زیرا عنوان شده که بخشی از این جزئیات محرمانه بوده و نباید اعلام شود. در همین بخش‌های مطالعه‌شده از سوی نمایندگان خانه ملت، بنا به‌گفته آنها، انحصاری عمل شده است. دادفر با بیان اینکه یکی از موضوع‌های مهم، رفاه اجتماعی است، گفت: این امر هم باید با تولید و تجارت هر دو رخ دهد. در حوزه تولید محصولات باید براساس سلیقه مشتریان باشد، همان‌گونه که واردات هم باید با همین محور انجام شود. در حال حاضر واردات خودرو مخالفان زیادی دارد و مدیریت بازار خودرو تک‌بعدی و با تولید داخل انجام می‌شود، هرچند تیراژ تولید و مدل خودروها نیاز بازار تقاضا را پاسخ ندهد.

■ هزینه کرد اضافه همراه با فرصت‌سوزی

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در ادامه به نظر برخی دیگر از مدیران دولتی اشاره کرد و گفت: این مسئولان با وجود عدم‌مخالفت اما عنوان می‌کنند فعلا با تولیدات داخل بازار مدیریت شود. ایده‌های زیادی در تولید خودرو ارائه‌شده اما تجربه نشان داده با وجود ایده‌های بسیار و هزینه‌هایی که برای آنها انجام می‌شود، در نهایت این ایده‌ها نیمه‌کاره رها می‌شوند و نتایج موردانتظار محقق نمی‌شود. هزینه فرصت‌های از دست رفته نیز از جیب مردم خواهد بود.

او گفت: زمان در تولید و تجارت بسیار مهم است اگر فرصت‌سوزی شود نمی‌توان نتایج لازم را به‌دست آورد یا در صورت رسیدن به اهداف، با دیرکرد زمانی و هزینه بسیار بالا خواهد بود. دادفر در پایان اظهار کرد: تولیدکنندگان و بازرگانان از مجوز و ثبت‌سفارش گرفته تا انواع امضا به وزارت صنعت، معدن و تجارت وابستگی دارند معمولا ایده‌ها و خلاقیت‌ها به‌منصه ظهور نمی‌رسد، زیرا موانع برای انجام امور چه در تولید و چه تجارت در کشور زیاد است.

> مهدی دادفر: به‌نظر نمی‌رسد به این زودی مشکلات مربوط به محدودیت واردات خودرو در بازار ایران حل‌وفصل شود

کاهش تعرفه واردات خودروهای اقتصادی

گفتنی است رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به بررسی آیین‌نامه واردات خودرو در نشست یکشنبه کمیسیون متبوعش، گفت: نرخ تعرفه در آیین‌نامه یادشده پلکانی است اما برای خودروهای اقتصادی این تعرفه کاهش‌یافته و بین ۱۰ تا ۲۰ درصد است. مصطفی طاهری در گفت‌وگو با خانه ملت گفت: در این جلسه، آیین‌نامه واردات خودرو با حضور منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت و نمایندگان بانک مرکزی بررسی شد.

وی افزود: هدف از تدوین آیین‌نامه واردات خودرو ۲ موضوع است؛ نخست آنکه از آیین‌نامه به‌عنوان ابزار سیاست‌گذاری استفاده شود و دوم آنکه خودروهای وارداتی نیاز تمامی دهک‌ها را پوشش دهند. در حال حاضر خودروهایی مانند تیبا، سمند و پژو ۴۰۵ از رده خارج شده‌اند اما تاکنون معادل داخلی برای آنها تعیین و تولید نشده و یکی از اهداف آیین‌نامه یادشده، واردات خودروهایی است که نیاز تمامی اقشار درآمدی را پوشش دهند. این نماینده مردم در مجلس یازدهم موضوع نرخ تعرفه را از دیگر مباحث بررسی‌شده در این نشست برشمرد و اضافه کرد: نرخ تعرفه در آیین‌نامه یادشده، طبق آیین‌نامه‌های قبلی همچنان پلکانی است اما برای خودروهای اقتصادی (خودروهای کمتر از ۱۰ هزار دلار و حدود ۶ تا ۸ هزار دلار) این تعرفه کاهش‌یافته و بین ۱۰ تا ۲۰ درصد است. او ادامه داد: براساس گزارش ارائه‌شده خودروهای اقتصادی استانداردهای هشتادوپنج‌گانه را پاس می‌کنند و از متوسط خودروهای اقتصادی داخلی بهتر هستند. طاهری با بیان اینکه واردات خودرو برقی برای مناطق آزاد از دیگر موضوع‌های ارائه‌شده در این گزارش بود، درباره منابع موردنیاز برای واردات خودرو، تصریح کرد: بخشی از این منابع ناشی از منابع حاصل از صادرات خواهد بود. البته این موضوع به صادرات خودرو محدود نمی‌شود و شامل کالاهایی که برای سازمان توسعه تجارت اولویت داشته باشند مانند فرش نیز می‌شود. وی ادامه داد: براساس گزارش ارائه‌شده، بخشی از منابع ارزی موردنیاز برای واردات خودرو از محل ارز منشأ خارجی تامین می‌شود و بخش دیگر مربوط به ارز دولت است.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به سخنان نماینده بانک مرکزی، گفت: نمایندگان بانک مرکزی، دغدغه‌هایی در حوزه ارز موردنیاز واردات، تعداد خودروها و سقف دلاری خودروهای وارداتی بیان کردند. این نماینده خانه ملت با بیان اینکه نمایندگان در این نشست به بیان نظرات و پیشنهادات خود درباره تعداد خودروهای وارداتی، انتقاد از کندی در تصویب و اجرای آیین‌نامه واردات و... پرداختند، افزود: براساس صحبت‌های ارائه‌شده، تعلل در تصویب آیین‌نامه دلایل گوناگونی دارد از جمله اینکه آیین‌نامه یادشده در نوبت بررسی است. از سوی دیگر، پیشنهادات متعددی در این حوزه ارائه می‌شود. همچنین این آیین‌نامه موافقان و مخالفانی دارد.

سخن پایانی

با وجود اینکه مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت عنوان می‌کنند جزئیات واردات خودرو از سوی این نهاد انجام‌شده و هیات‌دولت باید آن را تصویب و ابلاغ کند، کارشناسان بازار معتقدند طرح جامع نبوده و نیاز به رسیدگی بیشتر دارد. از این‌رو در بحث واردات خودرو وقفه افتاده است. براساس اخباری که از سوی برخی مسئولان منتشر می‌شود، قرار است واردات خودرو هم از سوی خودروسازان انجام شود تا در نهایت منجر به انتقال تکنولوژی و دانش فنی شود. به‌عنوان مثال، شنیده‌ها حاکی از این است که واردات خودرو اقتصادی برعهده یکی از شرکت‌های خودروساز داخلی بوده که خودروهای ارزان‌قیمت در کشور تولید می‌کند. اما اینکه در نهایت آیا هیات‌دولت به این نوع انحصارها رای مثبت دهد یا خیر، مسئله مهمی است. در صورت این‌گونه عملکرد، تولید و تجارت صنعت خودرو انحصاری در اختیار تولیدکننده خواهد بود.

سایه شوم تورم بر بازارهای کالایی

از تئوری تا اجرا

یک سامانه و هزار سودا

صنعت سنگ، نیازمند تدوین طرحی جامع

برخی از فعالان اقتصادی معتقدند صنعت گوهرسنگ در ایران یتیم مانده و نه‌تنها نگاهی مستقل از جواهرات به آن وجود ندارد، بلکه توجهی به ارزش جهانی آن و سهمی که می‌تواند در تجارت بین‌الملل داشته باشد هم نمی‌شود. فعالان این حوزه، نبود حمایت دولت، خام‌فروشی و صادرات از مبادی غیررسمی را از مهم‌ترین مشکلات این صنعت عنوان کرده و معتقدند ایران دارای ظرفیت‌های بسیاری در توسعه انواع صنایع به‌ویژه گوهرسنگ‌هاست که در نهایت می‌تواند جای ارزآوری حاصل از تجارت طلای سیاه را از آن خود کند. این کاستی‌ها در حالی عنوان می‌شود که در جلسه بررسی آسیب‌شناسانه صنعت سنگ‌های تزئینی بر ضرورت تدوین طرح جامع سنگ‌های تزئینی تاکید شد. صمت در این گزارش به جایگاه صنعت سنگ‌های تزئینی در ایران و ضرورت توسعه این صنعت پرداخته است.

عکس: صمت

تاکید بر اصلاح خطوط فرآوری سنگ‌های تزئینی

وجیه‌الله جعفری در جلسه بررسی آسیب‌شناسانه صنعت سنگ‌های تزئینی گفت: در دسترس بودن اطلاعات دقیق و واقعی از زنجیره صنعت سنگ‌های تزئینی یکی از دغدغه‌های شرکت تهیه و تولید مواد معدنی است که با یاری انجمن سنگ، نتایج مطلوبی حاصل شده است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وی افزود: در حال حاضر با کمک انجمن سنگ، اطلاعاتی دقیق در دسترس قرار گرفته اما صرف داشتن این اطلاعات، کمک چندانی به توسعه این صنعت نمی‌کند و باید برای تضمین آینده آن برنامه‌ریزی کرد. برای این منظور، همه ابعاد این بخش همچون صادرات، تولید استاندارد، کاهش هزینه‌های تمام‌شده، کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل، نوسازی واحدهای سنگبری، تجمیع معادن و... باید در طرح جامع مد نظر قرار گیرد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: با بررسی همه مزیت‌ها و چالش‌های صنعت سنگ، باید طرح و برنامه‌ای تدوین کنیم تا به تصمیم جدید منتهی و در صورت ضرورت و نیاز اقدام به اصلاح قانون، دستورالعمل و آیین‌نامه یا ایجاد کنسرسیوم شود. جعفری با بیان اینکه از ۲۵۰ میلیون مترمربع ظرفیت ایجادشده در صنعت سنگ، ۱۶۵ میلیون مترمربع ظرفیت غیرفعال است، تصریح کرد: طبق آمار اعلام‌شده، از ۸۵ میلیون مترمربع ظرفیت فعال سنگ، سالانه حدود ۳۵ میلیون تن سنگ غیراستاندارد تولید می‌شود؛ از همین رو نیازمند برنامه‌ریزی برای اصلاح خطوط هستیم.

وی ادامه داد: برای دستیابی به هدف صادرات ۱.۵ میلیون مترمربع سنگ تزئینی باید در عین ارتقای کیفیت و کاهش هزینه تمام‌شده، به‌دنبال بازار صادراتی آن بود.

پیش‌بینی مزایای تشویقی در طرح جامع

جعفری با اشاره به اینکه توسعه صنعت سنگ، نیازمند تدوین دستورالعمل‌هایی برای اعطای تسهیلات مناسب در طرح جامع سنگ است، گفت: با در نظر گرفتن چالش‌های موجود، باید با نگاه علمی، فنی و تخصصی، در راستای تعیین مزایا و تسهیلات تشویقی مناسب برای فعالان گام برداشت. وی افزود: باید برای واحدهای معدنی که اقدام به ایجاد کنسرسیوم کنند، مزایای ویژه در نظر گرفته شود. همچنین واحدهای غیرفعال را می‌توان در قالب طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس فعال کرد.

افزایش ۱۷ درصدی صادرات سنگ تزئینی

وحید عابدین‌زاده، مدیر اجرایی طرح «انجام خدمات آسیب‌شناسی و بررسی شرایط تولید واحدهای معدنی و فرآوری سنگ تزئینی» در این نشست گفت: این طرح در قالب یک قرارداد پژوهشی ازسوی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی در مرداد ۹۹ به دانشگاه تربیت مدرس ابلاغ شد.

وی ادامه داد: از نتایج این طرح، شناسایی بیش از ۲ هزار واحد معدنی و ۳۸۷۴ واحد فرآوری سنگ تزئینی در کشور است. در سال ۱۴۰۰، حدود ۱۲ میلیون تن سنگ ازسوی واحدهای معدنی و ۸۵ میلیون مترمربع ازسوی کارخانه‌های فرآوری تولید شده است.

عابدین‌زاده با اشاره به میزان صادرات سنگ‌های تزئینی گفت: در سال ۱۴۰۰، حدود ۸۰۰ هزار تن سنگ کارشده (بریده) و ۹۵۰ هزار تن سنگ کارنشده (کوپ) صادر شده که نسبت به آمار سال ۹۹، حدود ۱۷ درصد رشد داشته است.

صنعتی ناشناخته در ایران

در همین حال رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر، نقره و سنگ‌های قیمتی استان تهران معتقد است سهم گوهرسنگ‌های ایران از تجارت جهانی ۱۰۰ میلیون دلار معادل دوهزارم میلیارد دلار است و این به‌معنای ناشناخته بودن صنعت گوهرسنگ‌ها در میان صنایع کشور است. اسفندیار سیفی در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز، پایگاه خبری موسسه فرهنگی‌مطبوعاتی صمت گفت: اگر ایران در راستای توسعه صنعت گوهرسنگ‌ها و جواهرات قدم بردارد، می‌تواند هر سال حدود ۱۰۰ میلیون دلار از گوهرسنگ‌ها و ۲.۴ میلیارد دلار از جواهرات ارزآوری داشته باشد.

سیفی نبود مطالعات میدانی و اکتشافی در حوزه گوهرسنگ را از مهم‌ترین دلایل موفق نبودن این صنعت در بازارهای جهانی عنوان کرد و افزود: متاسفانه تا امروز، تمرکزی بر اکتشاف گوهرسنگ‌ها برمبنای مطالعات میدانی در کشور صورت نگرفته و اگر هم مطالعات ناقصی انجام شده باشد منجر به فاز استخراج نشده است.

فیروزه نیشابور؛ به‌نام ایران به کام ترکیه

سیفی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اینکه بسیاری از فیروزه‌های نیشابور به فرآوری صنعتی نمی‌رسند، اذعان کرد: موارد یادشده منجر به انجام قاچاق و خام‌فروشی شده و متاسفانه تا امروز فعالان این صنعت موفق به ایجاد یک سازمان متولی که بتواند به‌طور مستقیم در زمینه اکتشاف، استخراج و فرآوری این گوهرسنگ‌ها اعمال‌نظر کند، نشده‌اند.

به‌گفته وی، بسیاری از سنگ‌های فیروزه ایران به‌طور خام از مبادی غیررسمی به ترکیه صادر می‌شود و بسیاری از کشورهای دنیا فیروزه را با اسم ترکیه می‌شناسند، نه ایران که این موضوع نتیجه کم‌توجهی متولیان به این امر است.

تاریخ ۷هزارساله گوهرسنگ‌ها

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر، نقره و سنگ‌های قیمتی استان تهران در ادامه به ارائه گزارشی درباره عملکرد حال حاضر این صنعت پرداخت و افزود: صنعت گوهرسنگ را می‌توان یکی از قدیمی‌ترین صنایعی دانست که بشر از دیرباز به آن اشتغال داشته و ایران نیز باتوجه به قرار گرفتن در کمربند آلپ، سرشار از ذخایر معدنی، طلا و تنوع قابل‌توجهی از گوهرسنگ‌هاست.سیفی با اشاره به اینکه گوهرسنگ‌ها و جواهرات مانند نفت و فلزات جایگاه قابل‌توجهی در تجارت و اقتصاد جهانی دارند، گفت: میزان تجارت جهانی گوهرسنگ‌ها ۲۳ میلیارد دلار و جواهرات حدود ۶۰۰ میلیارد دلار در سال برآورد می‌شود که سهم ایران از این ارقام در سال ۱۳۹۸ حدود ۱۰۰ میلیون دلار تخمین زده شده است.

چشم‌انداز صنعت گوهرسنگ

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر، نقره و سنگ‌های قیمتی استان تهران با اشاره به چشم‌انداز صنعت گوهرسنگ‌ها افزود: دستیابی به سهم ۰.۵ درصدی از ارزش بازار جهانی به‌منظور توسعه جواهرات در سال ۱۴۰۵ و کسب سهم یک درصدی در سال ۱۴۱۰ از چشم‌اندازهای این صنعت است. این فعال معدنی میزان اشتغالزایی مستقیم این صنعت را حدود ۵۵۰ هزار نفر در افق ۱۴۰۵ و ۷۰۰ هزار نفر در افق ۱۴۱۰ دانست.

سخن پایانی

سنگ‌ها و کانی‌های قیمتی از دیرباز در بین اقوام گوناگون بشری از اهمیت خاصی برخوردار بوده‌اند. زیبایی این کانی‌ها به حدی اهمیت داشت که مردم قدیم اعتقاد به قدرت‌های ماورایی آنها مانند راز جوانی ابدی، طلسم‌های شفابخش، بخت و اقبال داشتند. امروزه گرچه این اعتقادها و باورها مردود به‌نظر می‌رسد اما باید اعتراف کرد صنعت استخراج و فرآوری سنگ‌های قیمتی و جواهرات، طلسم شفابخش اقتصاد بسیاری از کشورها شده و سهم مهمی از تجارت جهانی را به خود اختصاص داده است.

بازدید میدانی معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت از پروژه‌های منطقه ویژه اقتصادی لامرد

هوشنگ فلاحتیان معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت، به همراه دکتر موسوی نماینده لامرد و مهر در مجلس شورای اسلامی از ظرفیت‌های صنعتی و معدنی منطقه ویژه اقتصادی لامرد بازدید به عمل آوردند.

به گزارش خبرگزاری پتروشیمی ایران(ایپنا)، پروژه ملی خط انتقال آب از خلیج‌فارس به منطقه ویژه اقتصادی لامرد، نیروگاه ۹۳۰ مگاواتی غدیر انرژی و مجتمع آلومینیوم جنوب از جمله پروژه‌هایی بود که مورد بازدید معاون وزیر نفت قرار گرفت.

در نشست جمع‌بندی این بازدید، دکتر موسوی خواستار توجه بیش از پیش دولت به ظرفیت‌های صنعتی و معدنی لامرد گردید.

دکتر موسوی با تحسین ایجاد زیر ساخت‌ها در منطقه ویژه اقتصادی لامرد، از تاخیر در آغاز عملیات اجرایی فاز دوم این مجتمع آلومینیوم جنوب و عدم توسعه یافتگی صنایع پایین‌دستی آن و ابراز تأسف کرد.

نماینده لامرد و مهر تصریح کرد: آزاد راه لامرد – پارسیان کریدور مهم مناطق ویژه اقتصادی لامرد و پارسیان محسوب می‌شود.

وی خواستار تسریع در اتمام این پروژه ملی گردید.

دکتر موسوی تسریع در انتقال آب از دریا به منطقه ویژه اقتصادی لامرد را بسیار حیاتی و حائز اهمیت دانست و افزود: با انتقال آب به منطقه ویژه اقتصادی لامرد، سرمایه‌گذاران جهت سرمایه‌گذاری راغب‌تر می‌شوند.

وی کوچ دسته جمعی و فرونشست زمین را از پیامدهای خطرناک عدم انتقال آب به این سرزمین ذکر کرد.

در ادامه دکتر فلاحتیان معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت با تقدیر از فعالیت‌های منطقه ویژه اقتصادی لامرد و آلومینیوم جنوب، انتقال آب دریا را به منطقه ویژه اقتصادی لامرد بسیار مهم دانست و افزود: اگر بناست منطقه ویژه توسعه پیدا کند می‌بایست آب دریا به منطقه انتقال پیدا کند.

معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت با تایید ظرفیت‌های منطقه ویژه اقتصادی لامرد، از عقب افتادن طرح انتقال آب و نیروگاه ابراز نگرانی کرد و اتمام این طرح‌ها را عامل رشد و ترقی منطقه دانست.

وی در پایان از ایجاد زنجیره ارزش برای آلومینیوم گفت و تصریح کرد: آلومینیوم جنوب افتخار ملی است و با همت و تدبیر می‌توان زنجیره آلومینیوم در منطقه ویژه اقتصادی لامرد تاسیس کرد.

معاون وزیر نفت شناسایی بسته‌های سرمایه‌گذاری جذاب مبتنی بر خوراک‌های در دسترس را یکی از ضروریات دانست.

وی در پایان از سرمایه‌گذاری، احداث و راه‌اندازی پتروشیمی‌ها در منطقه ویژه حمایت کرد.

خبر

حمایت فملی از سیل‌زدگان رفسنجان

شـرکت ملـی صنایع مـس ایـران از اعزام کاروان ماشین‌آلات سنگین به مناطق سیل‌زده رفسنجان خبر داد. به‌گزارش مس‌پرس، معاون برنامه‌ریـزی و بودجه فرمانداری رفسـنجان از اعزام ۷۱ دستگاه ماشین‌آلات سنگین و سبک به مناطق سیل‌زده رفسنجان خبر داد و گفت: این کمک‌ها از سوی شرکت ملی مس به‌منظور امدادرسانی به مناطقی که بر اثر سیلاب دچار تخریب و آسیب شده‌اند، انجام شده است.

محمدرضـا رحمانـی اظهار کـرد: به‌منظور امدادرسـانی به مناطق سـیل‌زده با همکاری شـرکت ملی صنایع مـس ایران، ۴ دسـتگاه بولـدوزر، ۱۱ دسـتگاه لودر، ۲ دسـتگاه بیل مکانیکـی، ۵ دسـتگاه تریلـر، ۳ دسـتگاه کمرشـکن، یک دسـتگاه گریدر، ۵ دسـتگاه جرثقیـل، ۱۳دسـتگاه خـودرو پیـکاپ، یک دسـتگاه مکنده آب و ۱۶دسـتگاه کامیون به مناطق سیل‌زده ارسال شد.

وی خاطرنشـان کـرد: سـیلاب بـه زیرسـاخت‌های جـاده‌ای، آب، بـرق، گاز و دیگر تاسیسـات و منازلی که در مسیر سیلاب بودند، آسـیب وارد کرده که با همکاری سپاه، هلال‌احمـر، فرمانداری، شـهرداری، نیروهای جهادی و... سعی در رفع مشکلات و آسیب‌های وارده داریم.

رحمانـی گفت: همچنین بین سـیل‌زدگان در رفسـنجان، ۱۵۰۰بطـری آب معدنـی و ۳۰۰۰پـرس غـذای گـرم توزیـع شـد و ایـن توزیع‌هـا تـا زمـان مـورد نیـاز ادامه دارد.

در پایان باید تاکید کرد شـرکت ملی صنایع مس ایران به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده مس ایـران که در منطقه کرمان نیز فعالیت دارد، با هدف اجرای مسـئولیت‌های اجتماعی، نسبت به محیط‌زیسـت، مسـئولانه عمل می‌کند، در همین حـال در زمان بروز بحران‌های طبیعی، تمام تـلاش خود را بـرای حمایـت از مردم، به‌ویژه مردم منطقه‌ای که در آن فعالیت دارد، به‌کار می‌بندد.

رشد هزینه تولید در اروپا موجب صعود نرخ کامودیتی‌ها می‌شود

سایه شوم تورم بر بازارهای کالایی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

تورم اتحادیه اروپا در ماه ژوئیه به رکورد تاریخی رسـید؛ صعود هزینه انرژی در کشـورهای این منطقه با اسـتمرار تنش میان اروپای‌شـرقی و غربی، عامل اصلی صعود تورم کالایی در این منطقه است. در این شرایط، کاهش ارزش یورو با شـدت بخشیدن به تورم کالاهای وارداتی به این کشور زمینه اوج‌گیری تورم همه‌جانبه در این منطقه را فراهم می‌کند. در چنین شـرایطی شـاهد بازگشت مجدد بهای فلزات به روند صعودی هستیم، تاجایی که بسیاری از فلزات، بخشی از افت نرخ خود را در ماه ژوئیه، در روزهای پایانی این ماه جبران کرده‌اند.

به‌گزارش اکوایران، شـاخص نـرخ مصرف‌کننده اتحادیه اروپـا برای ماه ژوئیه برابر ۸.۹ درصد اعلام شـد؛ در حالی که اقتصاددانان شـرکت‌کننده در نظرسـنجی رویترز، این شاخص را برابر ۸.۷ درصد اعلام کرده بودند، به این ترتیب تورم سـالانه منطقه اروپا برای ماه ژوئیه به بالاترین میزان خود، ظرف ۴۰سـال اخیر رسید و این موضوع انتظار رشد نرخ بهره از سـوی بانـک مرکزی اروپـا را جدی‌تر از قبل مطرح کرد.

افزایش هزینه تولید با رشد نرخ انرژی

با صعود شـاخص نرخ مصرف‌کننده در ماه ژوئیه انتظار مـی‌رود که دور جدیدی از رشـد قیمت‌ها در کشـورهای اتحادیه اروپا بروز کند. افزایش شاخص قیمتی مصرف‌کننده باعث می‌شـود تـا هزینه تولید در کشـورهای این منطقه افزایش یابد و بنابراین دور جدیدی از رشـد نرخ در انتظار کشـورهای این منطقه باشد، در عین حال افزایش مستمر بهای انرژی در کشـورهای اروپایی باعث می‌شود تا تورم بر کل اقتصاد اروپا سـایه افکند و این تورم شامل بخش‌های مختلفی می‌شـود. افزایش هزینه انرژی از مهم‌ترین دلایل صعود تورم در کشورهای اروپایی است؛ البته این تورم تنها در بخـش انرژی باقـی نمی‌ماند و با افزایـش هزینه تولید کالاهای مختلف به‌مرور به سایر حوزه‌ها نیز سرایت می‌کند و حتی بخش خدمات نیز از آن مصون نخواهد ماند. قیمت انرژی در منطقه یورو ظرف ماه ژوئیه رشدی ۳۹.۷ درصدی نسـبت به مدت مشـابه در سال قبل داشـت که این رقم اندکی نسبت به رشد هزینه انرژی در ماه ژوئن کمتر است، اما همچنان رقمی قابل‌توجه تلقی می‌شود.

تضعیف یورو، حامی رشد تورم وارداتی

کاهش ارزش یورو در مقابل دلار امریکا، عامل مهم دیگر در صعود تورم کالاهای وارداتی به کشـورهای این منطقه اسـت. تصمیم فدرال رزرو در افزایش نرخ بهره باعث شده تا ظرف هفته‌هـای اخیر ارزش دلار امریـکا به رکورد ۲۰ سـال اخیر خود برسـد. این موضوع یورو را در مقابل دلار امریکا به‌شدت ضعیف کرده که این موضوع به مفهوم گران شدن هزینه واردات کالا به کشورهای این منطقه و در واقع افزایش تورم در کالاهای وارداتی اسـت. این موضوع باعث شـده تا فشـار بر اتحادیه اروپا برای اخذ سیاست انقباضی شـدت بیشـتری به خود بگیـرد، به این ترتیـب، تصمیم فدرال‌رزرو در اخذ سیاسـت تهاجمـی راهی جز تکرار این تصمیم برای سایر کشـورهای دنیا برجای نگذاشته است؛ تصمیمی که اگرچه در کاهش تورم موثر اسـت، اما باتوجه به تبعات منفی در رشـد اقتصادی و اشـتغالزایی مخالفان سرسختی نیز دارد. هفته گذشته، بانک مرکزی اروپا پس از ۱۱سال نرخ بهره در این منطقه را افزایش داد؛ اما باتوجه به افزایش مجدد نرخ بهره در امریکا، سـایر بانک‌های مرکزی هم چاره‌ای جز رشد مجدد نرخ بهره برای در امان ماندن از تبعات کاهش ارزش پول ملی خود ندارند.

انرژی، محرک رشد نرخ فلزات

براسـاس گزارشی از صمت، رشـد بهای انرژی، محرک افزایش نرخ تمام‌شـده تولید فلزات و سایر کامودیتی‌ها در اروپا بوده است. روسیه بزرگ‌ترین تامین‌کننده گاز طبیعی برای کشورهای اروپایی است. به‌دنبال حمله نظامی روسیه بـه خاک اوکرایـن و در پی آن، تحریم روسـیه از سـوی کشورهای اروپایی در مقابله با این روند، شاهد بروز نگرانی در تامیـن انرژی برای کشـورهای اروپایی بودیم. تنش در شـرق اروپا، به رشـد بهای نفت و گاز در دنیا منتهی شد، هرچنـد با گذر زمـان و اقدامات کشـورهای اروپایی برای جایگزین کـردن روش‌های تامین انرژی، روند صعود بهای انرژی در دنیا متوقف و حتی شـاهد تعدیل بهای انرژی نیز بودیـم، با این وجود در حال حاضـر اقدامات جدید دولت روسـیه به رشد تاریخی و رکوردشـکنی بهای گاز در اروپا و افزایش ۴برابری نرخ برق در آلمان در مقایسـه با سـال گذشـته منجر شـده اسـت، بنابراین هزینه تولید فلزات و کامودیتی‌هـای انرژی‌بر به‌شـدت افزایـش خواهد یافت و بدون تردید این دست اقدامات و سیاست‌ها بر میزان تولید و بازار مصرف کامودیتی‌ها موثر خواهد بود.

روسـیه تاکید کرده که قصد اجرای تعمیرات در خطوط انتقال گاز از طریق خط نورداستریم را دارد؛ برهمین اساس نیـز میزان انتقال گاز این خط لوله را به ۲۰ درصد کاهش می‌دهد. این اقدام از سـوی روسیه، مانع ذخیره‌سازی گاز در اروپا برای فصل زمستان می‌شود. همزمان انتظار می‌رود کشورهای اروپایی درگیر مشکلات داخلی خود برای تامین انرژی شـوند و از مشـکلات اوکراین فاصله بگیرند. باتوجه به شرایط یادشـده انتظار می‌رود تولید در صنایع انرژی‌بر همچـون آلومینیـوم، روی، فولاد و صنایع پتروشـیمی از صرفـه اقتصادی بیفتد، بنابراین بایـد منتظر کاهش تولید محصولات یادشده در کشورهای اروپایی باشیم. بدون‌تردید این چالش می‌تواند محرک نرخ فلزات یادشده در نیمه دوم سال جاری میلادی باشد.

سخن پایانی

تداوم بحران در کشـورهای شـرق اروپا و همچنین افزایش هزینه انرژی، از مهم‌ترین دلایل صعود تورم در کشـورهای اروپایی به‌شمار می‌رود، البته این تورم تنها در بخش انرژی باقی نمی‌ماند و با افزایش هزینه تولید کالاهای مختلف به‌مرور بر سـایر حوزه‌ها نیز سـرایت می‌کند، بنابراین باید منتظر رشـد نرخ کامودیتی‌ها در این حوزه و اثرگذاری آن بر بازارهای بین‌المللی باشیم.

تداوم بحران در کشورهای شرق اروپا و همچنین افزایش هزینه انرژی، از مهم‌ترین دلایل صعود تورم در کشورهای اروپایی به‌شمار می‌رود

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سازه‌های فولادی ایران:

فولاد مبارکه درک درستی از شرایط بازار دارد

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سـازه‌های فولادی ایران که به‌همراه جمعی از اعضای هیات‌مدیره و کارگزاران این تشـکل از فـولاد مبارکه بازدید می‌کرد، در جلسـه‌ای با مدیران مدیریت فروش و بازاریابی فولادمبارکه گفت: این شرکت بزرگ فولادی همواره درک درستی از شرایط بازار و مشتریان خود داشته است.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه حامد ضیایی بااشاره به تعاملات سازنده مابین فولاد مبارکـه و انجمن، اظهار کرد: نه‌فقط در این شـرایط که با کاهـش قیمت‌ها مواجهیم، بلکـه در همـه احـوالات تـلاش کرده‌ایم با گفت‌وگو و تعامل دوطرفه مشکلات را مدیریت و مرتفـع کنیـم. در فرهنگ سـازمانی فولاد مبارکه این‌گونه نیسـت که شرکت فقط منافع خود را مدنظر قرار دهد و نسـبت به مشکلات صنایع پایین‌دست بی‌تفاوت باشد.

وی بـا تاکید بر اینکه اگـر از یک مرحله به بعد برای اعضـای انجمن، امکان و توان خرید سـلب شـود، به‌یقین تولیدکننـده اصلی هم متضرر خواهد شـد، گفت: با گفت‌وگو و ارائه نظرهای کارشناسی بین طرفین تلاش خواهیم کرد، شـرایطی فراهم کنیم تـا هم در تولید و فروش و هم در زنجیره مشـتریان به مداومت برسـیم. ما باید تلاش کنیم با پیش‌بینی‌های اقتصـادی کارآمـد و درک درسـت از تولید، بازار و مشـتری بـه راهکارهایی دسـت یابیم کـه برای بالادسـت و پایین‌دسـت و رده‌های میانی و مشـتری نهایی بهترین شرایط ایجاد شود.

ضیایی ادامـه داد: این انجمن در راسـتای کار تشـکلی که به‌طورحتم برای کل مجموعه صنفی و مشـتری‌های هر صنف و زنجیره‌های تولیدکنندگان بالادسـت و پایین‌دسـت فولاد نتیجه‌بخش خواهد بود، با هدف ایجاد همدلی و یک‌صدایـی و تجمیـع نظـرات و حرکـت به‌سـمت کار جمعی ایجاد شده است، در این راسـتا انجمن در ذیل اتاق بازرگانی ایران که پارلمان بخش خصوصی است، تشکیل شده و اعتقاد ما این اسـت که رسـتگاری اقتصاد در کشور از طریق اتاق بازرگانی میسر خواهد بود. باید تصدی‌گری دولت از این طریق کم شود و اختیـارات به‌ویژه اقتصادی به بخش خصوصی آن‌هـم از طریق کانال اتـاق بازرگانی ایران و اتاق‌های استانی و شهرستانی تفویض شود.

رئیـس انجمـن تولیدکننـدگان و صادرکننـدگان سـازه‌های فـولادی ایـران با بیان اینکـه این انجمن در ایران ۶۰۰ کارخانه تولید سـازه فولادی را در زیرگروه خود دارد، ادامه داد: بسـیاری از اعضا وظیفه صادرات به کشورهای منطقه را با ظرفیت حدود ۴میلیون تن برعهده دارند.

وی از وجـود ظرفیت اشـتغال حدود ۴۰ تا ۵۰ هـزار نفر در این حوزه خبر داد و بااشـاره به اهمیـت تولید محصولات کیفـی در حوزه ساختمان تصریح کرد: انجمن از دیرباز به این نکته توجه ویژه داشـته است، از این‌رو سال‌ها است که کار صنعت ساختمان و سازه مهندسی و در ایـن راسـتا در همـه کارخانه‌های صنف واحد طراحی و QC بنا نهاده شده است، البته با طراحان و جامعه مهندسین مشاور و انجمن علمی سازه‌های فولادی نیز مشارکت داشته و داریم، در همین راستا از شرکت فولاد مبارکه نیز برای حضور در کنفرانس آذر امسال دعوت به‌عمل آورده‌ایم.

ضیایی درباره نتایج حاصل از جلسـه انجمن تولیدکننـدگان و صادرکننـدگان سـازه‌های فولادی ایران با مدیران فروش و بازاریابی فولاد مبارکه تصریح کرد: جلسه خوبی بود و مدیران فـروش داخلی فـولاد مبارکه هوشـمندانه و منطقی خواسته‌های اعضای انجمن را شنیدند و مقرر شد راهکارهای ارائه‌شده نهایی و به‌کار گرفته شود.

بررسی اعطای اعتبارات بلندمدت‌تر به مشتریان

محمد تاجمیر ریاحـی، مدیر فروش داخلی فـولاد مبارکه نیز درباره اهمیـت و نتایج این جلسه گفت: جلسه با هدف بهبود ارتباط فولاد مبارکه و مشـتریان سـازه‌های فلـزی، بهبود تعامـلات با فولاد مبارکه و انجمن سـازه‌های فلزی، ارتقای سـطح کیفـی محصولات فولاد مبارکه و شناسـایی انتظارات مشتریان برگزار شد.

محمد تاجمیر ریاحی از مطرح شدن مباحث مفید و کاربردی در این جلسه خبر داد و گفت: یکی از این موارد، استفاده از محصولات کیفی در سازه‌های فلزی بود که در این‌باره تبادل‌نظر شـد و شـرکت را بر آن داشـت تا راهکارهای موثـر در حـوزه بهبـود کیفیـت محصول در حوزه سـازه‌های فلزی را دنبال و اجرایی کند تا بدین‌وسیله سازه‌های مقاوم‌تر و سبک‌تر در جریان احداث بناها به‌کار گرفته شود، بنابراین در همین راسـتا شناسـایی نیازها و انتظارات انجمن مطرح شـد که امیدواریم فولاد مبارکه بتواند این توقعات را به بهترین شـکل برآورده کند.

وی با تاکید بر اینکه کاهش شدید قیمت‌ها در بازار و دستیابی به راهکارهای مناسب برای گـذر از این شـرایط، اهمیت برقـراری تعامل هرچه بیشـتر بیـن فولاد مبارکـه و انجمن و سـایر مشتریان را دوچندان کرده است، گفت: در پایـان این جلسـه، پیشـنهادهای اعطای اعتبـارات بلندمدت‌تـر به مشـتریان فولاد و کاهش عرضه محصولات در بورس کالا مطرح و مقرر شـد فولاد مبارکـه با هماهنگی وزارت صنعـت، معدن و تجـارت ایـن موضوعات را اجرایی کند.

افزایش ۱۸ درصدی صادرات محصولات میانی فولاد

صادرات محصولات میانی فولاد (بیلت، بلوم و اسلب) طی ۳ ماه نخست امسال، ۱۸درصد افزایش یافت و به مرز ۲ میلیون تن رسید.

به‌گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، شـرکت‌های فولادی کشـور از ابتدای فروردیـن تا پایـان خرداد، یک میلیون و ۹۰۴ هـزار تن انواع محصولات میانی صادر کردند.

این رقم در مدت مشـابه سـال گذشـته، یک میلیون و ۶۱۸ هزار تن بود، همچنین طی ۳ ماه نخسـت امسـال، ۶۱۰ هزار تن انواع محصولات فولادی (میلگرد، تیرآهن، نبشـی، انواع ورق و...) صادر شد که در مقایسه با رقم مدت مشـابه سال گذشته (۸۷۳ هزار تن)، ۳۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. میزان صادرات آهن‌اسـفنجی نیز با کاهش ۷۰ درصدی، از ۳۲۱ هزار تن در ۳ ماه نخسـت سـال ۱۴۰۰، به ۹۶ هزار تن در ۳ ماه نخست ۱۴۰۱ کاهش یافت.

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی استعلام عمومی تجدیدشده
شماره ۴۰۱/۰۵/س (نوبت سوم)

شـرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سـهامی عام) در نظر دارد "انجام تدوین و طراحی SDS مواد شـیمیایی" را از طریق برگزاری اسـتعلام عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسـناد اسـتعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسـناد مذکور و دسـتورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مـورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۹ در محل دفتر کمیسـیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشـد. لازم به ذکر اسـت شـرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشـنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

ارتباطات با استمرار زنده می‌ماند

فرهیختگان و مدیران همچنان فرهنگ روزنامه‌خوانی را در کنار رصد سایت‌ها و پایگاه‌های خبری حفظ کرده‌اند

موسسه فرهنگی مطبوعاتی صنعت معدن تجارت
کسترش پایگاه خبری

فعالان عرصه معدن، روزنامه روزگار معدن تریبون تخصصی شماست

سازمان آگهی‌ها ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸

www.smtnews.ir www.gostaresh.news

www.Gostaresh.news

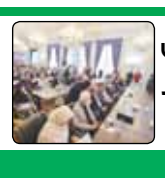

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

تجارت گسترش
سه‌شنبه
۱۱ مرداد ۱۴۰۱
۴ محرم ۱۴۴۴
۲ اوت ۲۰۲۲
شماره ۲۱۱۶
پیاپی ۳۴۳۴
www.Tejaratdaily.com

محصولات کشاورزی قربانی کمبودهای ترابری

شهروندان مطالبه گر باشند

مجارستان درگاه ورود محصولات ایران به اروپا

آب‌گرفتگی حدود ۳۰۰ تن برنج وارداتی

خسارت از جیب چه کسی می‌رود؟

هفته گذشته حجم بالای بارش‌ها در نقاط مختلف کشور، خسارت‌های زیادی را به همراه داشت که گمرک زاهدان، یکی از بخش‌های مهم آسیب‌دیده از این اتفاق بود. ۴ مرداد امسال، به‌دلیل بارندگی در زاهدان، محموله‌های برنج موجود در محوطه باز دچار آبگرفتگی شد. گمرک، دلیل این موضوع را افزایش حجم ورود کالا به این گمرک از سال گذشته دانست. بنا بر اعلام گمرک این اتفاق به‌دلیل لغو معافیت مالیاتی مناطق آزاد و عدم صرفه اقتصادی برای واردکننده به‌منظور ترخیص کالا از این مناطق بعد از حذف این امتیاز رخ داده است. همچنین گمرک تاکید کرد با توجه به قرارداد بین این سازمان و سازمان انبارهای عمومی، مسئولیت نگهداری کالا و پرداخت خسارت برنج‌های آسیب‌دیده بر عهده سازمان انبارهای عمومی به‌عنوان مرجع تحویل گیرنده است. یکی از نگرانی‌های شکل‌گرفته پیرو وارد آمدن این خسارت‌های گسترده به انبارهای برنج در گمرک، پیش‌بینی افزایش دوباره نرخ برنج در بازار است. این کالای اساسی در ماه‌های گذشته بر شیب تند صعودی قیمت‌ها سوار بود، اما در چند مدت اخیر بنا به دلایل مختلفی از جمله کاهش قدرت خرید مردم، بازار آن در رکود به‌سر می‌برد.

صمت شرایط موجودی برنج در کشور و تاثیر اتفاقات اخیر بر بازار این کالا را بررسی کرد.

خسارت برنج‌ها صور تجلسه می‌شود

طبق برآورد گمرک زاهدان، حدود ۳۰۰ تن از برنج‌های وارداتی دچار آب‌گرفتگی، از بین رفته است.

به گزارش ایرنا، محمدعلی خاشی، ناظر گمرکات سیستان‌وبلوچستان و مدیر کل گمرک زاهدان درباره آخرین وضعیت تعیین‌تکلیف‌های برنج‌های باران‌زده در گمرک اعلام کرد: در چند روز گذشته ترخیص برنج از گمرک زاهدان انجام و روزانه بین ۶۰ تا ۱۲۰ کامیون ترخیص شده، اما هنوز تصمیم جدیدی درباره محموله‌های برنج باران‌زده به گمرک ابلاغ نشده است. از صاحبان کالا خواسته بودیم آن بخش از محموله‌های برنج که در باران دچار خسارت شده را خارج نکنند و در انبار قرار دهند که تاکنون ۲۰ صورتجلسه در این باره صادر شده است. حتی صاحبان کالایی که برنج‌شان ترخیص شده اما بخشی از آن دچار آب‌گرفتگی شده، در حال برگرداندن محصول به انبار گمرک هستند تا تعیین‌تکلیف و خسارت آنها پرداخت شود.

این مقام مسئول در گمرک، در پاسخ به اینکه چه میزان از برنج‌های آب‌گرفته دچار خسارت شده، اظهار کرد: هنوز برآورد دقیقی صورت نگرفته اما در مجموع در کل گمرک زاهدان حدود ۴۵ هزار تن کالا وجود دارد که ۹۹ درصد آن برنج است و به‌نظر می‌رسد از مجموع برنج‌هایی که در محوطه باز قرار داشته، حدود ۳۰۰ تن آسیب دیده باشد که باید ازسوی سازمان انبارهای عمومی موردرسیدگی قرار گیرد و خسارت آن به صاحب کالا پرداخت شود.

بالا بودن ورودی گمرک زاهدان

خاشی همچنین اشاره کرد در چند وقت اخیر گمرک ایران در مکاتبه‌ای با دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت خواسته بود دیگر ثبت سفارشی به مقصد زاهدان صادر نشود و محموله‌ها وارد گمرک دیگری شوند.

گمرک زاهدان هم از سال گذشته بارها طی مکاتباتی با سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و همچنین استانداری، خواسته بود از ثبت‌سفارش برنج به مقصد گمرک زاهدان به‌دلیل پرشدن ظرفیت انبارها جلوگیری کنند اما توجهی به این مکاتبات نشده بود.

وی درباره اینکه گفته می‌شود بخشی از برنج‌های موجود در گمرک زاهدان ثبت سفارش نداشته و اکنون برای ترخیص با مشکل مواجه شده‌اند، گفت: صحبت‌های عنوان‌شده درست نیست و تمامی برنج‌های وارداتی به گمرک زاهدان چون از مسیر زمینی به گمرک رسیده، دارای ثبت سفارش است و بعد از اظهار به گمرک و دریافت مجوز ترخیص آن انجام می‌شود.

به‌گفته مدیر کل گمرک زاهدان، در حال حاضر ۶۰۰ کامیون منتظر ورود به گمرک برای تخلیه کالا هستند که طی این چند روز توانسته‌ایم بار حدود ۱۷۰ کامیون را در انبارهای خارج از گمرک زاهدان تخلیه کنیم اما همچنان حجم بار ورودی بالاست.

همزمان با انتشار خبر آبگرفتگی برنج وارداتی در گمرک زاهدان، بنا بر اعلام فعالان اقتصادی، بازار برنج همچنان در رکود است و هنوز زیان‌های ناشی از سیل‌گرفتگی، به نرخ برنج فشاری وارد نکرده است. پیش‌بینی می‌شود افزایش تولید برنج داخلی، بخشی از نیاز جامعه به این کالا را پوشش دهد؛ بنابراین از بین رفتن برنج‌های وارداتی به‌دلیل سیل، موج گرانی را وارد بازار نخواهد کرد.

رئیس اتحادیه برنج‌فروشان بابل در این باره اظهار کرد: کشاورزان بر این باورند که نرخ برنج در روزهای آینده بالا خواهد رفت، این در حالی است که کارشناسان دیدگاه دیگری دارند و پیش‌بینی می‌کنند نرخ برنج در روزهای آینده افت کند. به گزارش ایلنا، حسن تقی‌زاده از کاهش ۳۰ درصدی نرخ برنج داخلی خبر داد و گفت: تولید برنج در سال زراعی جدید حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش پیدا کرد.

تابش آفتاب برای تولید برنج قابل‌قبول بود و دما از ۳۲ درجه بالاتر نرفت؛ همچنین آب به میزان کافی برای کشت برنج وجود داشت و به‌نظر می‌رسد در ۴۰ سال اخیر چنین محصول باکیفیتی برداشت نکرده باشیم. بنا بر آمار در دسترس، میزان برنج شکسته در سال زراعی جدید کاهش پیدا کرده و میزان تولید برنج کشت اول طارم و هاشمی قابل‌توجه است؛ از همین رو شکسته شدن حباب نرخ برنج بعد از برداشت محصول دور از انتظار نیست.

برنج با کیفیت در راه بازار

مردم در انتظار کاهش قیمت

تقی‌زاده با اشاره به کاهش تقاضای خرید برنج ازسوی تجار، افزود: تجار و کارشناسان بر این باورند که افت قیمت‌ها همچنان ادامه خواهد داشت؛ از این رو مبادرت به خرید این محصول نمی‌کنند.

سال گذشته تجار برنج را از کشاورزان با نرخ کیلویی ۳۰ هزار تومان خریداری کردند، اما امسال در محصول اول نرخ به کیلویی ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان رسیده که هم‌اکنون بازار کشش این نرخ را ندارد؛ از همین رو فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای نیز دستور خرید نداده‌اند و منتظر افت بیشتر قیمت‌ها هستند.

تقی‌زاده ادامه داد: در سال‌های گذشته خانواده‌ها همواره در فصل برداشت محصول اقدام به خرید ذخیره یک‌ساله یا شش‌ماهه برنج می‌کردند، اما در سال جاری تقاضا برای خرید این محصول ازسوی خانواده‌ها کاهش پیدا کرده و مردم هم منتظر افت نرخ این محصول در روزهای آینده هستند.

تامین امنیت بازار با برنج خارجی

رئیس اتحادیه برنج‌فروشان بابل با بیان اینکه کشاورزان برای فروش برنج مقاومت می‌کنند، تصریح کرد: کشاورزان بر این باورند که نرخ برنج در روزهای آینده بالا خواهد رفت، این در حالی است که کارشناسان دیدگاه دیگری دارند و پیش‌بینی می‌کنند نرخ برنج در روزهای آینده افت می‌کند.

در حال حاضر بازار کاهش ۲۰ درصدی نرخ انواع برنج داخلی را تجربه می‌کند. برنج فجر با نرخ کیلویی ۷۰ هزار تومان، شیرودی با نرخ کیلویی ۵۸ هزار تومان و ندا کیلویی ۵۰ هزار تومان به‌فروش می‌رسد. البته این ارقام برنج از ابتدای شهریور در بازار عرضه خواهند شد.

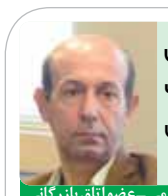
این فعال اقتصادی درباره شرایط واردات برنج گفت: سالانه به حدود یک میلیون تن برنج خارجی در کشور نیاز داریم که در سال جاری با برگزاری مراسمات در ایام محرم و صفر میزان نیاز به برنج خارجی افزایش پیدا می‌کند؛ از این رو وفور برنج خارجی در بازار امنیت غذایی کشور را تضمین و در بازار تعادل ایجاد می‌کند.

سخن پایانی

در سال‌های اخیر حضور برنج به‌عنوان یکی از مواد غذایی پرمصرف خانواده‌های ایرانی، در سبد خانوار به‌دلیل افزایش قیمت‌های پی‌درپی، کمرنگ‌تر شد. مدیران دولتی مسئول تنظیم بازار، یکی از مهم‌ترین دلایل گرانی این کالا را کمبود آن بیان کرده و ثبات بازار را به واردات برنج گره زدند، در حالی که حتی با افزایش واردات برنج نیز، کاهش شدید نرخ این محصول در بازار رخ نداد. در هر صورت باید منتظر ماند و دید ورود برنج‌های ایرانی به بازار، می‌تواند حباب قیمتی را بشکند یا بهانه‌تراشی‌ها همچنان ادامه دارد.

یادداشت

عقب‌ماندگی ایران در صادرات کشاورزی

هادی حنایی جهرمی ـ عضو اتاق بازرگانی و رئیس اتحادیه صادرکنندگان میوه استان فارس

ایـران به‌دلیـل دارا بـودن موقعیت مناسـب جغرافیایـی، همواره از ظرفیت‌های مناسـبی در تولید و همچنین صادرات محصولات کشـاورزی برخوردار اسـت، اما وجود دست‌اندازهای متعدد در مسـیرهای صادراتی سـبب شـده تا به امروز نتوانیم آن‌طور که باید و شـاید از این ظرفیت‌ها بهره‌برداری کنیم. تا سـال‌های گذشته مشکلات و کمبودهـای شـدیدی در حـوزه تجهیـزات حمل‌ونقل محصولات کشـاورزی وجود داشـت. این نقایـص، هم در نقل‌وانتقـالات داخلی و هم بـرای صادرات وجود و همین موضوع نگرانی‌های زیادی را هم به‌همراه داشته است، چرا که به‌سبب زیاد بودن مسـافت‌های انتقالی و اقتضای شرایط آب‌وهوایـی مانند گرمای بیـش از حد هوا، نبود تجهیـزات یخچال‌دار باعث می‌شـد تا از کیفیت محصولات کشاورزی و تولیدات باغی کاسته شود. در شرایطی هم که مسیر طولانی‌تر بود و مقاصد صادراتی دورتر می‌شـدند، گاه شاهد فاسد شدن بخـش زیادی از این محصـولات بودیم که اتفاق خوشایندی برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان نبود. با گرمای بیش از حد هوا و نبود بسـترهای مناسب سرمایشی، احتمال خراب شدن کالاهای فسـادپذیر بسیار بالا می‌رود. یکی از تولیداتی که در این‌باره بیشترین آسـیب را متحمل می‌شود، محصولات کشـاورزی هسـتند، بنابراین کمبود شـدید تجهیـزات مناسـب اعـم از کانتینرها و کامیون‌هـای یخچال‌دار و اسـتفاده از روش‌های سـنتی حمل‌ونقل، از موانع مهم و جدی کسـب سهم بازارهای جهانی برای محصولات کشاورزی و باغی ایران بود، اما شرایط تغییر کرد و با تلاش بخش خصوصی، وضعیت به بهبود نسـبی رسید. طی ۵ سال گذشته، بخش خصوصی تلاش کرد تا ایرادات و نقایص لجستیکی در ترابری محصولات کشاورزی کاهش یابد و با گذشت زمان به کمترین میزان خـود برسـد. تامین نیازهـای تجهیزاتی توسـط افزایش تولید داخـل و همچنین واردات به‌میزان محدود، انجام گرفت. با این تلاش‌ها، در حال حاضر وضعیت به نسبت مناسبی در موضوع کانتینرهـای یخچـال‌دار و وضعیـت تجهیزاتی برای حمل‌ونقل محصـولات به‌ویژه صادرات آنها و باربری‌هـای برون‌مرزی داریم، امـا این بهبود وضعیت لجستیک، نشـان‌دهنده توسعه صادرات محصولات کشاورزی نیست. تجارت، به مولفه‌های متعددی وابسته و ناوگان حمل‌ونقل تنها بخشی از آن اسـت. یکی از معضـلات مهمی که امروزه صـادرات محصولات کشـاورزی را با چالش‌های فـراوان مواجـه کرده، نبـود روابـط دیپلماتیک موثر در مباحث تجاری اسـت. کشورهای حاشیه خلیج‌فـارس ماننـد امارات‌متحده‌عربـی، قطر و همچنین کشورهای همسـایه و منطقه از جمله عـراق، بازارهای بالقوه و مناسـبی برای صادرات محصـولات کشـاورزی و باغی ایران هسـتند. با توجه و داشـتن برنامه‌های بلندمـدت صادراتی، می‌توانیم بخش مهمی از بازارهای این کشـورها را در اختیار بگیریم و منافع زیادی از این کشورها کسـب کنیم، اما نبود تفاهمنامه‌ها و قراردادهای موثر که روند صادرات را تسهیل کنند، سبب شده تا همچنان دسـت‌مان از بازار کشورهای همسایه کوتاه باشد، به‌دلیل ضعف‌های دیپلماتیک و نبود تفاهمنامه‌هـای مذکور، بارهـای صادراتی ایران به‌راحتی وارد بازارهای هدف نمی‌شوند، به‌عنوان مثـال محصـولات صادراتی ایران یـک هفته در انبارهای قطر می‌ماند تا پس از اعلام شدن جواب آزمایش‌ها و نبود مشـکل، وارد بازار شـوند. این تعلل و نگهداری بار در گمرک کشـور مقصد در شـرایط نامناسب، کیفیت محصولات صادراتی را به‌طورمسـتقیم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، در حالی که با انعقاد تفاهمنامه‌های مناسـب و موثر میان ایران و کشورهایی که هدف صادراتی بالقوه برای ایران هسـتند، می‌توانیم این مشکل را رفع کنیم تا با سهولت بیشتری افزایش صادرات محصولات کشـاورزی و باغی به این کشورها داشته باشیم. فصل‌های بهار و تابسـتان، زمان اوج تقاضا برای محصولات کشـاورزی اعم از میوه و تره‌بار است. اگر شـرایط به حالـت فعلی ادامه یابـد، همواره بخـش زیـادی از محصولات صادراتـی ایران در کشـورهای هدف، به‌دلیل گرما و نامناسب بودن شـرایط نگهـداری، از بیـن مـی‌رود. در چنین شـرایطی سـایر کشـورها از فرصت پیش‌آمده و کمرنگ بودن حضور ایران در این بازارها استفاده و نیاز کشـورها به محصولات کشـاورزی و حتی کالاهای اسـتراتژیک را تامین می‌کنند، در ادامه نیـز ایران قـدم به قـدم از بازار جهانـی فاصله می‌گیرد و به‌علت ضعف‌های مهم دیپلماتیک در برقراری ارتباط با سـایر کشـورها، فرصت‌ها را از دست می‌دهد.

صادرات کشاورزی به روسیه ۲ برابر شد

شـاپور علایی‌مقدم، رئیس سـازمان حفظ نباتات کشـور و معاون وزیر کشاورزی از ۲ برابر شدن صادرات ایران به روسیه در ۴ ماه نخست امسال نسـبت به مشابه سال گذشـته خبر داد. به‌گزارش ایلنا، این مقام مسئول میزان صادارت ایران به روسیه با منشأ گیاهی در سنوات گذشته را حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تن دانسـت و افزود: گسترش مناسبات سیاسی ایران و روسـیه زمینه‌ها را برای یکسان‌سازی پروتکل‌های بهداشتی، قرنطینه‌ای و رعایت استانداردهای آفت‌کش در ۲ کشور فراهم کرده است. وی از انعقاد ۳ تفاهمنامه همکاری بین ایران با سرویس فدرال حمایت از مصرف‌کنندگان و سـازمان حفظ نباتات روسـیه خبر داد و تصریح کرد: ارتباطات سازمان حفظ نباتات به‌صورت آنلاین با تمام گمرکات و قرنطینه‌های گیاهی روسیه برقرار اسـت. این اقدامات باعث شـد علاوه بر افزایش کیفیت محصولات گیاهی در ایـران، تولیدکنندگان و کشـاورزان منطبق با اسـتانداردهای روسـیه و اوراسـیا تولید کنند. در سال گذشـته واردات ایران از روسیه با منشـأ گیاهی در حدود ۶.۵ میلیون تن بود، این در حالی اسـت که ایران حدود ۵۰۰ هزار تن محصول به این کشور صادر کرد.

رئیس سـازمان حفظ نباتات با بیان اینکه تقویت دیپلماسی غذایی جزو سیاسـت‌های اصلی دولت سیزدهم اسـت، افزود: سـازمان حفظ نباتات به‌عنوان مرکز اصلی رصد و پایش محصولات کشـاورزی با منشـأ گیاهی موظف شده، سلامت را در بسـتر سامانه سماک و توزیع محصولات سالم ببرد. این اتفاق می‌تواند جهش خوبی برای صادرات محصولات گیاهی و در نهایت ارزآوری برای کشور به‌همراه داشته باشد.

تاثیر نقایص ناوگان حمل‌ونقل در صادرات بررسی شد

محصولات کشاورزی قربانی کمبودهای ترابری

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

میوه، تره‌بار و به‌طورکلی تولیدات حوزه کشـاورزی از جمله کالاهایی هسـتند که هرگونه تغییرات دمایی بر کیفیت آنها اثر مستقیم دارد. اخبار جدیدی مبنی بر عزم دولت سیزدهم برای توسـعه صادرات محصولات کشـاورزی نه‌تنها به کشورهای همسـایه و منطقه، بلکه به کشـورهای خاور دور شنیده می‌شود. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان و فعالان تجـاری، نقایـص مربوط به ترابری را عامل اصلی نداشـتن بازدهی مناسـب اهداف صادراتی عنوان می‌کنند. نبود کانتینرهای یخچال‌دار به تعداد کافی، اسـتفاده از شـیوه‌های سنتی و قدیمی در حمل‌ونقل و همچنین کاستی‌های مربوط به ناوگان حمل‌ونقل دریایی، از مهم‌ترین مشکلات این حوزه معرفی می‌شود. صمت در این گزارش، به بررسی شرایط ناوگان حمل‌ونقل تجاری و تاثیر آن بر صادرات محصولات کشـاورزی و گفت‌وگو با کارشناسـان و فعالان این حوزه پرداخته است.

عکس: صمت

دسترسی ایران به بازار ۶۰۰ میلیون دلاری مرکبات چین

۲ سند مهم توسـعه صادرات محصولات کشاورزی بیـن ایران و چین به‌صورت همزمان در همدان و پکن به‌امضا رسـید. به وزارت جهاد کشاورزی، در راستای سیاست‌های دولت سیزدهم برای توسعه همکاری‌های اقتصادی با کشورهای منطقه و شرق آسیا و دیپلماسی فعال در راستای توسعه صادرات محصولات کشاورزی کشـور، ۲ سـند بسـیار مهم برای افزایـش صادرات جمهوری اسـلامی ایـران و جمهوری خلق چین پس از چنـد ماه مذاکرات فشـرده نهایی شـد و به‌صورت همزمـان در همدان و پکن به‌امضا رسـید، بنا بر این گزارش، سند اول، پروتکل الزامات بهداشت نباتی برای صادرات مرکبات تازه ایران به چین است که با اجرایی شـدن این سند که به امضای سـیدجواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی و یوجیان هوآ، وزیر گمرک چین رسید، دسترسی جمهوری اسلامی ایران به بازار ۶۰۰ میلیون دلاری مرکبات چین برای نخسـتین‌بار فراهم شد.

سـند دوم، پروتکل الزامات بهداشتی صادرات عسل ایران به چین اسـت که این سـند نیز با امضای وزیر جهاد کشاورزی و وزیر گمرک چین اجرایی شد. با این توافق حائزاهمیت، از این به بعد، تولیدکنندگان عسل باکیفیت ایرانی امکان خواهند یافت که محصول خود را به بازار پرمصرف چین روانه کنند.

شـایان ذکر اسـت، اخـذ چندین مجـوز صادراتی محصولات کشـاورزی ایـران به چین نیز در دسـت پیگیری اسـت و براسـاس مذاکرات فشرده در دست انجـام با مقامـات چینی، به‌زودی ایـن پروتکل‌ها نیز امضا شـده و دسترسـی صادرکنندگان ایرانی به بازار پرجمعیـت چین تقویت خواهد شـد، در حال حاضر صـادرات مسـتقیم محصولات کشـاورزی ایـران به چین حدود ۵۰۰ میلیون دلار اسـت که در مقایسـه با سال‌های گذشته از رشد چندبرابری برخوردار است.

نبود ایران در بازارهای جهانی

یونس ژائلـه، رئیس اتـاق بازرگانی تبریـز در گفت‌وگو با صمت ابتدا به تشـریح شـرایط فعلی صـادرات محصولات کشـاورزی و کالاهای فسـادپذیر پرداخت. او معتقد اسـت نقایـص موجود در نـاوگان حمل‌ونقل کالاهای فسـادپذیر سـبب شـده تا صادرات این اقلام درگیـر چالش‌های جدی باشـد. ژائله در این بـاره توضیح داد: ایـران به‌دلیل دارا بودن شـرایط متعدد مناسـب از جمله موقعیت مکانی و همچنین امکان تولید محصـولات صادرات‌محور، ظرفیت‌های زیادی را بـرای توسـعه فعالیت‌های تجـاری خـود دارد، اما وجود مشکلات متعددی اعم از ضعف‌های لجستیکی و کمبودهای مربوط به ناوگان حمل‌ونقل سـبب شـده تا شرایط مناسبی برای صادرات کالاهای فسادپذیر مانند محصولات کشاورزی نداشـته باشـیم. در حمل‌ونقل‌های ریلی، هوایـی، زمینی و آبی، نقایص و معضلات متعددی وجود دارد که سـال‌ها مسیر توسـعه صادرات ایران را سـد کرده اسـت، از این‌رو بدیهی و ضروری اسـت تا بـرای بهبود و رونق تجـارت و فعالیت‌های صادراتی، به‌رفع این ضعف‌های سـاختاری توجه ویژه داشته باشیم. این فعال اقتصادی در ادامه توضیح داد: یکی از دلایلی که سبب شده تا کالاها و محصولات ایرانی نتوانند در بسیاری از بازارهای جهانی حضور موثر داشـته باشند، کمبود ناوگان حمل‌ونقل مناسـب اسـت. نبـود کشـتی‌ها و کانتینرهای یخچال‌دار، ضعـف در خطوط ریلی، نقایص مربوط به ناوگان حمل‌ونقـل زمینی و کامیون‌ها از جمله ایرادات لجسـتیکی هستند که برای صادرات ایران مشکلات جدی ایجاد کرده‌اند.

کمرنگ بودن استانداردهای ترابری

ژائله در ادامه صحبت‌هـای خود، به اهمیت تقویت تمامی بخش‌هـای حمل‌ونقـل تاکید کرد. او معتقد اسـت برای هر بـازار صادراتی، باید بهترین شـیوه باربری اتخاذ شـود و در این‌باره گفت: باید پیش از توضیح ضعف‌های لجسـتیکی، به این نکته تاکید کرد هر کشـور متناسـب با شرایط موجود از جمله موقعیت مکانی و کالای هدف صادراتی، شیوه صادراتی مخصوص به خود را می‌طلبد. برای ایجاد رابطه تجاری با برخی کشورها، لازم است تا سیستم حمل‌ونقل دریایی قدرتمندی داشته باشـیم و برای بعضی دیگر، ناوگان حمل‌ونقل زمینی گسـترده، از ایـن‌رو باید زیرسـاخت تمامی انـواع ترابری و حمل‌ونقل برای توسـعه صـادرات بهبود یافتـه و ارتقا پیدا کند.

وی ادامـه داد: به‌عنوان مثال به‌دلیل نداشـتن کشـتی و نـاوگان دریایی مناسـب و یخچال‌دار، تاکنون نتوانسـته‌ایم بازارهای صادراتی کشورهای واقع در شمال افریقا و همچنین کشـورهای خاور دور را کسب کنیم، همچنین از سویی دیگر، کامیون‌های ایرانی فاقد استاندارد یورو ۶ بوده و از این‌رو برای سفرهای اروپایی محدودیت‌های جدی برای آنها وجود دارد، بنابراین در ترانزیت زمینی به کشورهای اروپایی نیز مشکلات جدی داریم و تا زمانی که سوخت کامیون‌ها استاندارد لازم را کسـب نکنند، این محدودیت‌ها پابرجا است. ژائله تاکید کرد: در شرایطی که امکان حمل‌ونقل اصولی نیست یا کالای ایرانی صادر نمی‌شـود یا با کیفیت بسـیار پایین به مقصد می‌رسد، در چنین شـرایطی، هیچ‌کس خواهـان خرید این تولیدات و محصولات نیسـت، بنابراین لجستیک و حمل‌ونقل، همواره نقشی کلیدی و موثر در توسـعه تجارت، به‌ویژه صادرات ایفا می‌کنند.

تولیدات، سالم به مقصد نمی‌رسند

رئیس اتـاق بازرگانی تبریز نبود کشـتی‌ها و کانتینرهای یخچـال‌دار را یکـی از مهم‌ترین موانع صـادرات محصولات کشـاورزی و کالاهای فسـادپذیر به کشـورهای خـاور دور مانند چین معرفی کرد. او معتقد اسـت تا زمانی که مشکلات لجستیکی دریایی رفع نشود، صادرات محصولات کشاورزی در مقیاس‌هـای کلان امکان‌پذیر نخواهد بود. ژائله همچنین به تشـریح کیفیت تولیدات ایرانی بـرای صادرات پرداخت و توضیح داد: به‌طـور کلی برنامه‌ریزی برای توسـعه صادرات به‌ویـژه برای محصولات کشـاورزی، اقدامی مناسـب و مهم برای اقتصاد کلان کشـور به‌شمار می‌رود، اما باید خاطرنشان کرد تحقق هرگونه اهداف توسـعه‌ای، نیازمند فراهم‌سـازی بسـترهای مناسـب آن اسـت و رفع نیازهای لجسـتیکی و حمل‌ونقل، از بدیهی‌ترین نیازهای کسـب سـهم از بازارهای جهانـی اسـت. در رابطـه با افزایـش صـادرات محصولات کشـاورزی و مرکبات به کشـور چین نیز بایـد تاکید کرد از آن‌جایی که راه دریایی مهم‌ترین مسـیر ارتباطی ایران با این کشور اسـت، لازم است کانتینرها و کشـتی‌های یخچال‌دار مناسب فعالیت‌های صادراتی تامین شود، در غیر این صورت، محصولات کشـاورزی ایرانی، سـالم و قابل‌دفـاع به مقصد نخواهند رسـید. ژائله در ادامه صحبت‌های خود به مناسـب بودن کمیت و کیفیت محصولات کشاورزی ایران تاکید کرد و گفـت: در حـال حاضر تولیدات ایران در رسـته محصولات کشاورزی و باغی، از کمیت و کیفیت بسیار مطلوبی برخوردار است، به‌بیانی دیگر، میزان حجم تولیدات از نظر پوشش دادن بازارهای وسـیع صادراتی بسیار مناسب بوده و همچنین این محصولات کیفیت بالایی دارند، حتـی محصـولات باغـی ایران، نسـبت بـه تولیدات کشـورهای اروپایی بهتر بوده و تنها مشـکل، رساندن آنها به بازار مقصد است، از این‌رو برای صادرات محصولات کشـاورزی و باغی در شرایط مناسب و با حداکثر کیفیت موجود، باید بسترهای حمل‌ونقل استاندارد فراهم شود.

کمک دیپلماسی تجاری به صادرات

رئیـس اتاق بازرگانی تبریز همچنین به نقش تفاهمنامه‌ها و قراردادهـای بین‌المللی در توسـعه تجارت اشـاره کرد. او وجـود روابط دوجانبـه را یکی از مهم‌تریـن ابزارهای بهبود و رونـق صادرات ایـران عنوان کرد و در این بـاره توضیح داد: ایران با برخی کشـورها قراردادهای تجاری مهم و مناسـبی دارد، اما باید تاکید کرد بیشتر این قراردادهای بین‌المللی، در راسـتای افزایش واردات بـوده و فرصت‌های صادراتی در این میـان تا حدی نادیده گرفته شـده‌اند. باید تاکید کرد تجارت پلی دوطرفه اسـت و تنها نباید یک مسـیر آن فعال باشد. وی در ادامه تصریح کرد: قراردادهـای بین‌المللی که میان ایران با سـایر کشورها منعقد می‌شـود، باید ظرفیت لازم را داشته باشـند تا ایران نیز بتواند محصولات خود را به این کشـورها صادر کند و تنها وارد کننده یا به‌عبارتی مصرف کننده نباشد، بنابراین از نظر دیپلماسی تجاری نیز باید ابعاد توسعه تجارت در تمامی جنبه‌ها به‌طور رسـمی و کامل دیده شود تا بتوانیم از ظرفیت‌های بازارهای جهانی، نهایت بهره‌برداری را داشـته باشیم.

> نبود سردخانه‌های مناسب، سیستم‌های بسته‌بندی استاندارد و کمبود ماشین‌های حمل باریخچال‌دار، سبب شده در مسیر نقل و انتقالات، از کیفیت محصولات کشاورزی و باغی ایران کاسته شود

معضل کمبود سردخانه برای محصولات

مسعود دانشـمند، عضو اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو بـا صمت نبود بسـترهای مناسـب برای حمـل بارهای صادراتـی را یکـی از معضلات جدی موجـود عنوان کرد و در این‌بـاره توضیح داد: سـالانه بالغ بر یـک میلیون تن محصـولات کشـاورزی قابل‌صـادرات در ایـران تولیـد می‌شـود، اما به‌دلیل نبود زیرساخت‌هایی مانند بسترهای مناسـب حمل و نگهداری بار، قادر بـه صادر کردن تمامی این محصولات نیسـتیم؛ نبود سـردخانه‌های مناسـب، سیسـتم‌های بسته‌بندی اسـتاندارد و کمبود ماشین‌های حمل یخچال‌دار، سـبب شده تا در مسیر نقل وانتقالات، از کیفیت محصولات کشاورزی و باغی ایران کاسته شود. وی ادامه داد: باید تاکید کرد در شـرایطی که امکان حمل‌ونقل در شـرایط مطلوب وجود نداشته باشد، کالاهای فسادپذیر و حسـاس به دما؛ یا در مسیر خراب می‌شوند یا با کمترین کیفیت ممکن به مقصد می‌رسـند. بدیهی است، در چنین شـرایطی هیچ کشـوری خواهان خرید تولیدات با چنین شـرایطی نیسـت، بنابراین باید لوازم صادرات در شـرایط اسـتاندارد و مطلوب، فراهم شـود. امروز در داخل کشـور سردخانه‌های مناسب نگهداری محصولات صادراتی وجود ندارد، همچنین کمبود کامیون‌های یخچال‌دار برای انتقال بار محصولات کشـاورزی به گمرک یا مرزها، سبب شده تا محدودیت‌های جدی برای صادرات این دسـته از تولیدات وجود داشته باشـد، از این‌رو مناسب به‌نظر می‌رسد تا تنها به انعقاد تفاهمنامه‌های بین‌المللی برای توسـعه صادرات اکتفا نکرده و الزامات تحقق آنها نیز تامین و تهیه شود.

ضرورت توجه به شرایط جغرافیایی

دانشـمند در ادامه صحبت‌های خود به روند اسـتاندارد صادرات محصولات باغی و کشـاورزی اشاره کرد و توضیح داد: زمانـی کـه محصـول از باغ چیـده می‌شـود، باید به سردخانه‌های استاندارد منتقل تا با کانتینرهای یخچال‌دار مناسـب به بنادر فرستاده شود، در این میان ضروری است بسته‌بندی و شـرایط نگهداری محصولات، به‌نحوی باشد کـه از کیفیت آنها به‌هیچ وجه کاسـته نشـود، پس از آن، با کشـتی‌های کانتینـری و یخچال‌دار، به کشـور مقصد صادر شـود؛ این روند، یک مسیر مناسب و اصولی صادرات محصولات باغی و کالاهای فسادپذیر است که متاسفانه در حال حاضر به‌دلیل ضعف‌های لجستیکی و نبود تجهیزات مناسـب اعم از کشـتی و کانتینرهای یخچال‌دار، رعایت نمی‌شـود. وی همچنین به لزوم افزایش صادرات به روسیه اشـاره کرد و گفت: تنها نقل‌وانتقال محصولات کشاورزی به مناطق گرمسـیر و در فصول گرم سـال، مشکل نیست. صادرات میوه و تره‌بار به کشورهای حوزه دریای خزر مانند روسیه نیز قواعد مختص به خود را می‌طلبد. باید تجهیزات حمل‌ونقل به گونه‌ای باشـد که از یخ زدن کالاها جلوگیری شـود، بنابراین برای هر شـرایط دمایی و جغرافیایی، لازم است تجهیزات لجستیکی و حمل‌ونقل مهیا باشد.

لزوم تعامل دولت با بخش خصوصی

این عضـو اتاق بازرگانی ایران، نقش سـرمایه‌گذاری در بهبود زیرساخت‌های حمل‌نقل صادراتی را پررنگ توصیف کرد و گفت: در قدم نخسـت، دولت باید اقدام به توسـعه و رفع نیازهای لجسـتیکی تجاری کنـد، در غیر این صورت، امکانات و منابع مالـی لازم را در قالب وام، در اختیار بخش خصوصـی قـرار داده و با حمایـت از آنها، شـرایط تامین ابزارهـای بهبود توسـعه را فراهم کنـد. بخش خصوصی نیـز می‌تواند این منابـع مالی را در بازه‌هـای زمانـی بلندمدت، به دولـت بازگرداند. دانشـمند تصریح کرد: در چنین شـرایطی منابع مالی دولت کاهش نیافته و از سویی دیگر نقایص و کمبودهای حمل‌ونقل‌های تجاری ایران کاهش خواهد یافت.

باید تاکید کرد مشـکل حمل‌ونقل و باربری برای تجارت خارجی ایران، مسـئله‌ای قابل حل شدن است. دولت تنها باید به تدوین برنامه‌ها و سیاسـت‌های لازم برای حمایت از بخش خصوصی و فعالیت‌های صادراتی ایران توجه داشته باشد.

سخن پایانی

فعالان صنفی میوه و تره‌بار معتقدند همچنان شیوه جابه‌جایی تولیدات این حوزه سنتی بوده و همین مسئله سبب می‌شود تا از کیفیت و حتی کمیت تولیدات کشاورزی در هنگام جابه‌جایی کاسته شود. این جابه‌جایی سنتی تنها در نقل‌وانتقالات خارجی نیسـت و در باربری داخلی نیز به‌طور وسـیع دیده می‌شـود، تا حدی که برخی از کارشناسـان معتقدند بخش مهمی از دوریز سـبزیجات، صیفی‌جات و به‌طور کلی محصولات کشاورزی تولید داخل، به‌دلیل نبود سیستم‌های ترابری مناسب رخ می‌دهد. متاسفانه به‌دلیل نبود نگاه درست و کلان به مسئله تامین و حفظ ظرفیت‌های تولید مواد غذایی و کالاهای استراتژیک در بدنه سیاست‌گذاری‌ها، همواره شاهد از دست رفتن مقدار زیادی از محصولات کشاورزی و باغی در سطح کلان کشوری هستیم.

ثبت‌سفارش برنج محدود شد

دبیر انجمن واردکنندگان برنج از محدودیت در ثبت‌سفارش‌های برنج خبر داد. مسیح کشاورز در گفت‌وگو با ایسنا، با اعلام این خبر افزود: در ثبت‌سفارش برنج برای واردات محدودیت ایجاد شده و سفارش‌های جدید ثبت و سفارش‌های قبلی نیز تمدید نمی‌شوند. وی ادامه داد:این محدودیت به‌دلیل مشکلات موجود در سامانه جامع تجارت بوده که در نهایت این تصمیم به‌نوعی به ممنوعیت واردات دوره‌ای سال‌های قبل ختم می‌شود. اول مرداد نیز اعلام شد طبق اعلام معاون گمرک ایران ممنوعیت فصلی واردات برنج در سال جاری لغو و اجرایی نخواهد شد؛ بر این اساس، واردات این کالا به روال قبل ادامه دارد. آن‌طور که فرود عسگری، معاون امور گمرکی گمرک ایران اعلام کرده بود، طبق تصمیم سی‌امین نشست ستاد تنظیم بازار و براساس پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی ممنوعیت فصلی برنج در سال جاری لغو شد. به‌گفته وی، لغو ممنوعیت فصلی واردات برنج امروز همزمان با اول مرداد به گمرکات اجرایی ابلاغ شد. به‌گزارش ایسنا، براساس بند ۸ مندرجات ذیل یادداشت فصل دهم قانون مقررات صادرات و واردات، ترخیص برنج در فصل برداشت ممنوع و زمان این ممنوعیت از اول مرداد هر سال تا پایان آبان همان سال تعیین شده که امسال بنا بر تصمیم ستاد تنظیم بازار این ممنوعیت از ابتدای مرداد لغو شد و گمرک آن را در دستور کار قرار داد. با این حال، انجمن واردکنندگان برنج خبر از محدودیت ایجادشده در ثبت سفارش‌هایی می‌دهد که می‌تواند در آینده به محدودیت واردات و لغو آن بینجامد.

برگزاری نخستین رویداد مسئولیت اجتماعی صنعت ساختمان

شهروندان مطالبه گر باشند

نخستین رویداد بین‌المللی مسئولیت اجتماعی صنعت ساختمان در تالار آبی مجموعه نیاوران افتتاح شد. این همایش با حضور حسین‌علی شهریاری رئیس کمسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی، شیدا مهنام مدیرعامل موسسه مسئولیت اجتماعی سلامت ایران، مریم جلالی معاون صنایع‌دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و سرپرست مجموعه کاخ نیاوران، اکبر نیکزاد رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، اقبال شاکری عضو کمسیون عمران مجلس شورای اسلامی، سعدالله نصیری قیداری رئیس دانشگاه شهید بهشتی، حمزه شکیب رئیس سازمان نظام‌مهندسی کشور، محمود شایان مدیرعامل بانک مسکن و جمعی از مدیران و متخصصان ملی و بین‌المللی در این حوزه برگزار شد. با گزارش صمت از این رویداد همراه باشید.

مسئولیت اجتماعی فرآیندی است که نهادها را از پول‌پاشی به سمت توانمندسازی الگوها سوق می‌دهد

شروین اشیدری
editor@smtnews.ir

حمایت سازمان‌های بین‌المللی از یک رویداد اقتصادی

شیدا مهنام، مسئول برگزاری همایش و مدیرعامل موسسه مسئولیت اجتماعی سلامت ایران در ابتدای مراسم درباره اهمیت مسئولیت‌های اجتماعی و مشارکت فعالانه جامعه برای حل دغدغه‌های اجتماعی و ارتقای سلامت اجتماعی، گفت: این رویداد یک فرصت مناسب است تا با تشکیل یک شبکه با کمک یکدیگر در حفاظت از سازه‌های شهری و بناهای تاریخی اقدام کنیم.

مهنام با تاکید بر اینکه داشته‌ها و ظرفیت‌های داخلی باید الگوسازی شود، گفت: همه باید دغدغه زیادی نسبت به بناهای تاریخی داشته باشیم؛ بنابراین پیشاپیش از سازمان‌های بین‌المللی تشکر می‌کنم که به ما کمک خواهند کرد تا از خروجی‌های این رویداد در فضاهای بین‌المللی استفاده کنیم.

پیام وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی

در ادامه برنامه، مریم جلالی، سرپرست مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران با تاکید بر اهمیت موضوع بناهای تاریخی و ساختمان‌ها گفت: هر پدیده‌ای مانند چوب، سنگ و خشت اگر با عشق به آن نگاه شود۷ حتما دارای روح خواهد شد.

جلالی در ادامه سخنان خود پیام عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی را قرائت کرد. در متن پیام ضرغامی آمده بود:

میراث فرهنگی ملل، این یادگاران ماندگار، مبین فرهنگ و معرف تمدن انسان‌هایی متفکر و خلاق هستند که به قدرت دانش و به زیور هنر در جهان امروز برجسته و منور مانده‌اند. این سرمایه‌های بین‌نسلی که از دوردست‌ها مورد تکریم نسل‌های پس خود قرار گرفته‌اند، امروز چون گنجینه‌ای سترگ و گرانبها نزد ما میراث‌داران هزاره سوم و صدالبته امانتی سنگین بر دوش‌مان هستند. نیک می‌دانیم جمهوری اسلامی ایران سرزمین ریشه‌هاست و از ممتازترین میراث‌داران میراث بشری است که تجلیاتش از دوره‌های گوناگون تاریخی و دوران باشکوه اسلامی شهرت جهانی دارد.

اما آنچه تاکنون منتج به داشته‌های ارزشمند هویتی ما شده، یقینا شبکه‌ای از هم‌افزایی‌های بی‌بدیل جامعه‌ای پویا و فرهنگی است. همواره به‌موازات انجام تکالیف دولت‌ها در راستای حفظ و انتقال ارزش‌های میراثی و حفاظت و احیای ابنیه پرجلال و شکوهمند ایرانی- اسلامی که مایه فخر و مباهات ملی ما ایرانیان شده، مشارکت مردم و بخش خصوصی نیز در این عرصه برای صیانت از آنها نقشی نافذ در پایداری و ماندگاری میراث‌مان آفریده است.

امروز که جهان در آوردگاه رقابت فرهنگی برای ربودن گوی سبقت از قدرت‌های نرمی چون فرهنگ و مهر بهره می‌گیرد و در سایه‌سار امن وحدت و همگرایی توشه برمی‌چیند، تمرکز بر مسئولیت اجتماعی و تلاش برای ارتقای این فرهنگ متعالی که برگرفته از آموزه‌های اسلامی و میراث نبوی ما است، آن‌چنان مهم و حیاتی است که باید به‌عنوان یکی از اولویت‌های ما در سند توسعه کشور قرار گیرد.

اکنون که طیف گسترده‌ای از معاذیر تحمیلی و به ناحق بر کشور متمدن و تاریخ‌ساز ما جاری و ساری است، تعالی‌بخشی مسئولیت اجتماعی و مشارکت مردمی، عزمی جزم و حضوری پا به میدان می‌طلبد، چراکه میراث فرهنگی متعلق به فردفرد جامعه و مباهات آن جزئی متصل به هویت هریک از آنهاست و آنها صاحبان و مالکان این یادگاران ماندگار هستند.

میراث‌فرهنگی تاج سروری هویت بر سر هریک از ایرانیان ایران اسلامی و سرافراز است که چون داشته‌های مادی و معنوی خود بیمه این فرهنگ و هویت هستند. امروز بیش از هر زمان دیگر در جهان حس هویت، حسی توأم با رضایت و خوشنودی را در وجود انسان‌ها تقویت می‌کند. برگزاری نخستین گردهمایی مسئولیت اجتماعی ابنیه و صنعت ساختمان، خاصه توجه به برپایی حس مسئولیت اجتماعی در حوزه میراث‌فرهنگی و ابنیه تاریخی نقطه عطفی در تحقق توسعه متوازن و پایدار خواهد شد، چراکه به یمن فرهنگ‌سازی در بالندگی مسئولیت اجتماعی با توجه به کثرت ابنیه تاریخی و فقدان تکافوی منابع مادی و انسانی در حفاظت و احیای آثار و بناهای میراثی، پایش هوشمندانه و دغدغه‌مندی نسبت به این داشته‌های بی‌تکرار را رقم خواهد زد. این داشته‌ها که هریک زمان و مکان و باورمندی‌های خالق آن را که اغلب بر پایه اعتقادات غالب آن جوامع نمود یافته است، امروز نه‌تنها ستاره‌های منور در آسمان ایران که همچون الماس‌های درخشان در این سرزمین ریشه‌هاست که رشد و رونق گردشگری به‌مثابه صنعتی مستغنی و پایدارساز در توسعه، نیازمند آگاهی افزایی سواد میراثی در آحاد جامعه و به‌تبع آن بالندگی فرهنگ مسئولیت اجتماعی است. بدین‌وسیله از تلاش هوشمندانه در برگزاری این رویداد ارزشمند و فرهنگ‌ساز تقدیر و تشکر می‌کنم و از مردم فرهنگ‌پرور و بخش سرافراز خصوصی برای حضور در این عرصه که از ارزشمندترین داشته‌های ملی ما است، صمیمانه سپاسگزارم.

اهمیت ارتقای کیفیت و کمیت سلامت اجتماعی

سخنران بعدی این مراسم، علی‌اکبر نیکزاد، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی بود. نیکزاد در این همایش گفت: یکی از برنامه‌های اصلی دولت، احیای بافت فرسوده است که رئیس‌جمهوری بر آن تاکید کرده‌اند. رویکرد دیگری که در دستور کار قرار گرفته، حمایت از سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است. وی تصریح کرد: باید از صاحب‌نظران و کارشناسان درباره مسئولیت اجتماعی در زمینه ساخت مسکن استفاده کنیم. در کشور، بزرگان ما صاحب علم و فن و نظرات کارشناسی بالایی هستند و مسائل کشور را چکش‌کاری می‌کنند.

بحث ارتقای کیفیت و کمیت سلامت اجتماعی اهمیت بسیار بالایی دارد و توسعه و پیشرفت پایدار جامعه نیز مقوله مهمی است.

وی در پایان گفت: در بحث روستا، کانون تولید است، می‌دانیم که باید سطح زندگی مردم در روستاها مطلوب باشد. در حوزه ساختمان باید واحدهای مسکونی در روستاها نوسازی شوند. امروز ۵۰ درصد واحدهای مسکونی روستایی نوسازی شده است.

مسئولیت جهادی، واژه‌ای شیرین برای مردم

اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز در این رویداد گفت: در گذشته مسئولیت اجتماعی به شکل‌ها و نام‌های دیگر انجام می‌شد و درحال‌حاضر مدل بهبودیافته و پیشرفته آن را مشاهده می‌کنیم. در حال‌حاضر، نهادهایی که خدمات‌محور هستند با برنامه‌ریزی، زمان‌بندی و شاخص اندازه‌گیری به اجرای مسئولیت اجتماعی می‌پردازند. مسئولیت اجتماعی فرآیندی است که نهادها را از پول‌پاشی به سمت توانمندسازی الگوها سوق می‌دهد. وی افزود: مسئولیت جهادی یکی از واژه‌های شیرین و دل‌چسب برای مردم است. انتظار می‌رود این نشست بلندگوی اقدامات انجام‌شده در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی صنعت ساختمان باشد. من معتقدم در آینده‌ای نزدیک، رقابتی نزدیک بین دولت و بخش خصوصی درباره اجرای مسئولیت‌های اجتماعی شکل خواهد گرفت.شاکری اظهار کرد: این نشست می‌تواند برخی پیشنهادات و اصلاحات را به ما ارائه دهد تا بتوانیم در ایفای مسئولیت‌های اجتماعی اقدامات موثری را انجام دهیم. در صنعت ساختمان باید مسئولیت‌های اجتماعی به بهترین شکل انجام شوند. در این زمینه، استفاده از مصالح ساختمانی جدید، مدل‌های ایرانی و اسلامی، مدل‌های جدید ساختمان‌سازی و... بسیار ضروری است.

توجه دانشگاه‌ها به مسئولیت اجتماعی

سعدالله نصیرقیداری، رئیس دانشگاه شهید بهشتی سخنران بعدی این همایش بود. وی با اشاره به نقش دانشگاه‌ها در زمینه مسئولیت اجتماعی، خاطرنشان کرد: دانشگاه‌ها نقش مهمی در تربیت انسان‌هایی دارند که در زمینه مسئولیت اجتماعی فعالیت می‌کنند. از سوی دیگر، علم و دانش در زمینه مسئولیت اجتماعی تعیین‌کننده است. علم و دانش باید مسئولیت اجتماعی تولید کند.

نصیرقیداری تصریح کرد: همه دانشگاه‌های کشور باید موضوع مسئولیت اجتماعی را در دستور کار قرار بدهند و این موضوع در آینده باید موردتوجه دانشگاه‌هایی قرار داشته باشند که بخش عمده علم کشور را تولید می‌کنند.

در ادامه این نشست، حسینعلی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی و مجمع خیران سلامت کشور، مسئولیت اجتماعی را سلامت اجتماعی و روانی تعریف کرد و گفت: خیران، کارهای بسیار بزرگ و فعالیت‌های بسیاری در حوزه سلامت، ساختمان، مدرسه‌سازی و... در سطح کشور انجام داده‌اند اما به‌طور شایسته از آنها قدردانی نشده است.

وی افزود: تصمیم بر این است که از ظرفیت خیران غافل نشویم و در قانون برنامه هفتم مجلس تسهیلات ویژه‌ای برای این عزیزان فراهم آوریم. در همین راستا، صنعت ساختمان بسیار مهم است و باید ساختمان‌هایی استاندارد در سراسر کشور ساخته شود.

رئیس کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی و مجمع خیران سلامت کشور خاطرنشان کرد: دغدغه بزرگی در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی صنعت ساختمان دارم. در مواقع بحرانی، بیمارستان‌ها تنها پناهگاه مردم و مرکز اصلی ارائه خدمات هستند. متاسفانه بیمارستان‌های ما استحکام کافی ندارند و با وقوع یک زلزله خفیف، ساختمان این بیمارستان‌ها آسیب می‌بینند. این موضوع بسیار مهمی است که باید نسبت به آن حساس باشیم و اقدامات ویژه‌ای برای رفع این چالش انجام دهیم.

خریداران مسکن مطالبه گر باشند

حمزه شکیب، رئیس سازمان مهندسی کشور نیز در این همایش گفت: فعالان در همه بخش‌های مسکن اعم از ساخت‌وساز و نظارت اگر به مسئولیت اجتماعی خود عمل کنند، نتیجه بهتری حاصل خواهد شد.

مسئولیت اجتماعی به چرخه ساخت‌وساز ارتباط دارد و اگر فردی مانند مالک متروپل به این موضوع توجه می‌کرد با جان خود و مردم بازی نمی‌کرد. مسئولیت اجتماعی در کنار هر کاری قرار بگیرد بدون تردید نتیجه بهتری به همراه خواهد داشت. وی همچنین افزود: شهروندان نیز به نوبه خود وظایفی دارند و باید در قبال خرید مسکن، کاملا مطالبه گر باشند و قبل از خرید واحد مسکونی ۷ تمام زوایای نحوه ساخت آن را جویا شوند و چشم‌بسته عمل نکنند.

محمود شایان، مدیرعامل بانک مسکن نیز در ادامه این رویداد با اشاره به ضرورت مسئولیت اجتماعی برای سیستم بانکی کشور تصریح کرد: مسئولیت اجتماعی، همه بخش‌های دولت و نظام را در بر می‌گیرد. با توجه به شرایط کشور باید تسهیلات بخش‌های غیرضروری به بخش مسکن منتقل شود.

سخن پایانی

این رویداد با حمایت موسسه مسئولیت اجتماعی سلامت ایران و همکاری و مشارکت سازمان نظام‌مهندسی، مرکز تحقیقات وزارت راه و شهرسازی، مجمع خیران مسکن‌ساز بنیادمسکن، دانشگاه شهید بهشتی، کرسی سلامت اجتماعی و توسعه یونسکو، دانشگاه تهران و متولیان فنی، اجرایی و دانشگاهی، مسئولان و مقامات مرتبط با موضوع و جمعی از سفرا و نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی برگزار شد.

یکی از برنامه‌های اصلی دولت، احیای بافت‌های فرسوده است که رئیس‌جمهوری بر آن تاکید کرده‌اند و رویکرد دیگری که در دستور کار قرار گرفته، حمایت از سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است

گزارش میدانی

گشتی در خیابان خوشمزه پایتخت

امیرمحمد درویش: یکی از جذاب‌ترین بخش‌های گردشگری در هر مقصدی، بحث شکم‌گردی و غذاهایی است که در آن شهر یا کشور وجود دارد. در سال‌های اخیر، بحث استریت‌فود یا غذاهای خیابانی پر اهمیت شده و در هر کشور مناطقی وجود دارد که فروشنده‌های غذاهای متعدد کنار هم قرار گرفته و هر کدام دنیایی از غذاهای خوشمزه و دلچسب را با قیمت‌های مناسب ارائه می‌دهند. غذاهای خیابانی، غذاها و نوشیدنی‌های آماده‌ای هستند که توسط فروشندگان یا دستفروشان در خیابان‌ها یا مکان‌های عمومی دیگر مانند بازار یا نمایشگاه‌های دائمی یا موقت تهیه و فروخته می‌شوند.

غذای خیابانی چیست؟

خیابان‌های میزبان غذاهای خیابانی، پر از غرفه‌ها و کانکس‌های قابل حمل یا گاری‌ها و ون‌های مواد غذایی هستند که هدف اصلی آنها ارائه غذا به سریع‌ترین حالت ممکن است. بیشتر غذاهای خیابانی در دسته فینگرفودها، فست‌فودها یا غذاهای محلی طبقه‌بندی می‌شوند و معمولا ارزان‌تر از وعده‌های غذایی رستوران‌ها هستند. نخستین فروشندگان غذاهای خیابانی که در دنیا و در دوران باستان غذای خیابانی عرضه می‌کردند، افرادی بودند که محصولات خود را در سینی، سبد و پایه‌های قابل‌حمل می‌فروختند. در تمدن‌های بین‌النهرین باستان و در بازارهای ابتدایی، مردم خرمای خشک و ماهی را از همین دوره‌گردها می‌خریدند. رفته‌رفته سینی‌ها و سبدها جای خود را به چرخ‌دستی‌ها دادند. نکته تاریخی که در پس تغییر سینی‌ها به چرخ‌دستی‌ها وجود دارد این است که این سینی‌های گردن‌آویز محدودیت داشتند و فروشنده با آنها تعداد اندکی غذا را می‌توانست به فروش برساند؛ بنابراین بعدها چرخ‌دستی با سکوی صاف و باز جایگزین آنها شد.

چرخ‌های دستی غذا در آن زمان ابتدا دوچرخه و بعدها چهارچرخ شدند اما در قرن نوزدهم این چرخ‌های دستی به سیستم گرمایشی که غذا را گرم نگه دارند هم مجهز شدند. این تغییر باعث تغییر سبک غذاهایی که در غذاهایی خیابانی به فروش می‌رفتند، شد و سرآغاز پخت غذا در محل بود.

تهران نیز مکان‌های زیادی به‌منظور عرضه غذاهای خیابانی دارد. پاتوق غذاهای خیابانی تهران هر کدام برای خودشان دنیایی از غذاهای خوشمزه و دلچسب را با قیمت‌های مناسب برای علاقه‌مندان به شکم‌گردی به فروش می‌رسانند.

گذرگاه اجتماعی تهران

برای آشنایی بیشتر با رستوران‌های خیابانی و نحوه کار آنها، به یکی از خیابان‌های تهران رفتم تا از نزدیک شاهد کار آنها باشم.

گذرگاه اجتماعی، واقع در خیابان استاد معین، یکی از پاتوق‌هایی است که رستوران‌های خیابانی در آنجا حضور دارند. با تاریک شدن هوا، فعالیت آنها شروع شده و بر تعداد افراد افزوده می‌شود. رستوران‌های زیادی در ابعاد کوچک با غذاهای متنوع، بوی زیادی را در خیابان راه انداخته‌اند و آشپزها هنرنمایی می‌کنند.

درآمد بالا

به سراغ یکی از فروشندگان رفتم و گپ کوتاه خود را این‌گونه آغاز کردم.

- از این شلوغ‌تر هم می‌شه؟ در حالی که داشت داخل نان‌های باگت را خالی می‌کرد، گفت: آره، تازه الان اولشه. یکم هوا تاریک و خنک بشه، خیلی شلوغ میشه.

- پس باید خیلی درآمد داشته باشید؟

- درآمد که آره. کلا کارایی که مربوط به غذا میشه، درآمدش زیاده.

- یعنی اگر یک دکه اینجا داشته باشم، خوبه؟

- خوب کار کنی و غذایی داشته باشی که مشتری بیاد راحت می‌تونی ماهی ۳۵ تا ۴۰ میلیون دربیاری. منو نبین الان سرم خلوته، از یک ساعت دیگه وقت ندارم نفس بکشم.

بوی انواع غذا در خیابان پیچیده است و با تاریکی شب بر جمعیت افزوده می‌شود. هر دکه مشتری خاص خودش را دارد. سعی کردم با تعدادی از مشتریان گپ کوتاهی بزنم. به سراغ یکی از مشتریان ایستاده در صف رفتم و پرسید؛ این دکه غذاهای خوبی داره؟

-خیلی عالیه. تقریبا بیشتر دکه‌های اینجارو امتحان کردم ولی این از بقیه بهتره. کیفیت خیلی بالایی داره و مشخصه از گوشت تازه استفاده می‌کنه.

اکثر جمعیتی که در این گذرگاه اجتماعی حضور دارند از وضعیت بهداشت و کیفیت دکه‌ها راضی هستند. هرچند کوچک بودن فضا و پایین بودن تعداد میز و صندلی باعث شده افراد مدت زمان بالایی را برای صرف غذا در انتظار باشند.

هند و یونان سردمدارند

مسلما غذاهای خیابانی هر کشور با کشور دیگر، متفاوت است. بیشتر غذاهای خیابانی، فست‌فود محلی و نشانگر مردم آن منطقه و کشور هستند. در بین غذاهای خیابانی، انواع فست‌فود مشهور را می‌توانید در کشورهای یونان و هند بیابید، چراکه نخستین غذای ارزان به‌عنوان یک فست‌فود را هندی‌ها و یونانی‌ها ابداع کردند و امروز انواع فست‌فود در هند و یونان، جزو محبوب‌ترین غذاهای خیابانی هستند.

سخن پایانی

درآمد حاصل از فروش غذاهای خیابانی بسیار بالاست و همین امر باعث‌شده تعداد کسانی که به این کار مشغول می‌شوند، افزایش یابد. محیط، کیفیت و همچنین بهداشت ازجمله معیارهایی هستند که می‌توانند برای جذب مشتری بسیار موثر باشند. شهروندان، ترجیح می‌دهند به‌جای استفاده از رستوران‌های لوکس، غذای خود را از رستوران‌های خیابانی تهیه کنند.

گپ و گفت

ارز نیمایی، آغاز مشکلات صنعت تایر

زینب زارع: محمدرضا گنجی، عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر ایران، درباره مشکلات صنعت تایرسازی گفت: مشکلات فعالان این صنعت از جایی شروع شد که نرخ ارز اختصاصی به این صنعت از ارز ۴۲۰۰ تومان به ارز نیمایی ۲۵۰۰۰ تومانی تبدیل شد. وی در گفت‌وگو با خبرنگار صمت از یزد، آغاز این روند را سال گذشته دانست و گفت: به این ترتیب، نرخ تمام‌شده کالا بالا رفت و مجبور به افزایش نرخ در بازار شدیم. از طرف دیگر، نیاز به سرمایه در گردش در شرکت‌ها چندین برابر (حداقل ۶ برابر) شد و به‌دلیل ناتوانی شرکت‌ها در افزایش سرمایه، بسیاری مجبور به اخذ وام شدند و سود وام هم به نرخ تمام‌شده کالا اضافه شد.

گنجی درباره افزایش نرخ تایر در بازار گفت: تایر سال گذشته یک‌بار با افزایش نرخ همراه بود، اما افزایش قیمتی که داده شد، به اندازه نرخ تمام‌شده نبود و به‌همین دلیل در پایان سال گذشته، کارخانه‌های تایرسازی با زیان مواجه شدند.

وی اظهار کرد: در سال جدید، اتفاق دیگری افتاد و آن، افزایش نرخ نفت بود. باتوجه به اینکه حدود ۷۰درصد مواد اولیه ما از نفت نشأت می‌گیرد، با افزایش نرخ نفت از حدود ۵۰ دلار به بالای ۱۰۰دلار در هر بشکه، مواد اولیه حدود ۵۰درصد گران شد.

این عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر ایران گفت: افزایش نرخ در مواد اولیه در کنار افزایش حقوق و دستمزد و... مشکلاتی را برای صنعت تایر ایجاد کرد، در نهایت نرخ تایر امسال نیز با ۳۰درصد افزایش نرخ مواجه شد، با این همه هنوز هم بسیاری از کارخانه‌های تایرسازی، با زیان، در حال تولید کالا هستند. وی عنوان کرد: قیمت‌گذاری دستوری مانع از این شده که کارخانجات تایر بتوانند به سود حداقلی سازمان حمایت از مصرف‌کننده که ۱۵ تا ۱۷ درصد است، دسترسی داشته باشند و کارخانجات کمابیش با ۳،۲ درصد زیان فعالیت می‌کنند. این فعال صنعت تایر با انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری تایر گفت: شاید مساله قیمت‌گذاری دستوری از آنجایی نشأت می‌گیرد که همیشه عنوان شده تایر کالای استراتژیک است، این در حالی است که تایر خودرو سواری را نمی‌توان در فهرست کالاهای استراتژیک گنجاند، هرچند ممکن است تایرهای خودروهای سنگین باتوجه به حمل‌ونقل جاده‌ای در زمره کالاهای استراتژیک باشند.

گنجی در نهایت با تاکید بر رعایت سود اعلامی سازمان حمایت از دولت خواست؛ انجمن صنفی صنعت تایر ایران، نسبت به قیمت‌گذاری اقدام کند.

اصلاح تورم ماهانه در همدان

سرپرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان همدان از رتبه اول همدان در تورم ماهانه نسبت به کل کشور خبر داد و گفت: این آمار نگران‌کننده نیست، ماهانه تغییر می‌کند و با کنترل بازار، اصلاح خواهد شد. تورج الوانیان در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: تورم ماهانه همدان در تیر نسبت به خرداد، ۷.۱ درصد افزایش داشته که بالاترین میزان در کل کشور بوده و رتبه اول کشور هستیم.

الوانیان تصریح کرد: این آمار، ناشی از افزایش نرخ در مواردی مانند مواد خوراکی، آشامیدنی، نان و غلات، شیر، پنیر و تخم‌مرغ، میوه و خشکبار، گوشت و بهداشت و درمان بوده است.

وی مطرح کرد: این آمار نگران‌کننده نیست و ماهانه تغییر می‌کند و با کنترل بازار، اصلاح خواهد شد.

سرپرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان همدان تاکید کرد: بررسی وضعیت تورم کل خانوارها طی ۱۲ ماهه سال گذشته نشان می‌دهد که میانگین کل کشور ۴۰.۵ بوده، در حالی که همدان با ۳۵.۹ درصد در رتبه سی‌ام کشور قرار دارد.

الوانیان ادامه داد: همچنین همدان با تورم ۳۶.۳ درصدی نسبت به میانگین ۴۰ درصدی کشور در رتبه سی‌ام تورم خانوارهای شهری در سال گذشته قرار دارد.

وی خاطرنشان کرد: در بررسی تورم خانواده‌های روستایی نیز همدان با ۳۴.۹ درصد نسبت به میانگین ۳۴۳. درصدی کشور در سال ۱۴۰۰ رتبه سی و یکم را کسب کرده است.

در دیدار رئیس اتاق بازرگانی فارس با سفیر مجارستان پیشنهاد شد

مجارستان درگاه ورود محصولات ایران به اروپا

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

دیدار رئیس اتاق بازرگانی فارس به‌همراه معاون هماهنگی امور زائرین و گردشگری استانداری فارس با سفیر کشور مجارستان در ایران دیدار کرد.

جمال رازقی در دیدار با سفیر مجارستان در ایران بیان کرد: سابقه همکاری و ارتباط ۲ کشور ایران و مجارستان بیش از ۱۶۰سال است که این رابطه همیشه رابطه خوبی بوده، جز در این مدت تحریم،بنابراین مبادله تجاری ما با کشور مجارستان، مطلوب ۲ کشور نیست.

وی با بیان اینکه هم‌اکنون عمده ارتباط ما از استان فارس با کشور مجارستان به اعزام دانشجو محدود شده، افزود: تحریم‌های ظالمانه مانع از توسعه اقتصادی ما شده، اما باتوجه به ظرفیت‌های استان فارس و شهر شیراز زمینه‌های همکاری بسیاری بین ما و کشور مجارستان وجود دارد.

رئیس اتاق بازرگانی فارس در دیدار با سفیر کشور مجارستان در ایران بااشاره به قابلیت‌های استان فارس گفت: فارس با تولید سالانه حدود ۱۴میلیون تن محصولات کشاورزی، نخستین تولیدکننده محصولات کشاورزی در کشور است.

وی اضافه کرد: همچنین فارس در سال‌های اخیر حرکت‌های چشمگیری در راستای توسعه صنعتی داشته، به‌طوری که امروز در این استان، بیش از ۶ هزار واحد صنعتی کوچک و بزرگ فعال است و در حوزه معادن، خاک‌نسوز و فرآوری‌های آن و کاشی و سرامیک نیز، استان فارس ظرفیت‌های بزرگی دارد.

رئیس اتاق بازرگانی فارس ادامه داد: وجود دانشگاه‌های بزرگ و قدیمی، این استان را به مرکز علمی کشور به‌ویژه در حوزه پزشکی تبدیل کرده که هم‌اکنون بزرگ‌ترین مرکز پیوند دنیا در شیراز وجود دارد.

آمادگی تجار برای همکاری

رازقی با تاکید بر آمادگی تجار ما برای گسترش مبادلات تجاری با کشور مجارستان عنوان کرد: حوزه گردشگری و گیاهان دارویی به‌ویژه تولید عصاره شیرین‌بیان استان فارس، جایگاه منحصر به فردی در جهان دارد که زمینه مستعدی برای توسعه مبادلات این استان با دیگر کشورها است.

عکس: آیدا فریدی

گیاهان دارویی به‌ویژه عصاره شیرین‌بیان استان فارس، جایگاه منحصر به فردی در جهان دارد که زمینه مستعدی برای توسعه مبادلات این استان با دیگر کشورها است

جمال رازقی

یکی از حوزه‌هایی که در گسترش مراودات فارس با مجارستان شامل تحریم نمی‌شود، حوزه فرهنگ و گردشگری است

محمد فرخ‌زاده، معاون هماهنگی امور زائرین و گردشگری استان فارس نیز در این دیدار گفت: در فارس ۳هزار و ۸۷ اثر تاریخی ثبت‌شده وجود دارد که برخی آثار تاریخی این استان از جمله تخت‌جمشید، پاسارگاد، کاخ اردشیر بابکان، حافظیه، سعدیه و مجموعه زندیه جزو آثار منحصر به فرد در دنیا هستند.

استفاده از ظرفیت گردشگری

وی افزود: در حوزه گردشگری؛ ظرفیت‌های طبیعی، تاریخی و درمانی خوبی در استان فارس وجود دارد و ما امروز در حوزه گردشگری، تاریخی و درمانی مراودات خوبی با کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج‌فارس داریم.

فرخ‌زاده اظهار کرد: یکی از حوزه‌هایی که در گسترش مراودات فارس با مجارستان شامل تحریم نمی‌شود، حوزه فرهنگ و گردشگری است و ما در این زمینه آمادگی داریم ارتباط متقابل مابین آژانس‌های گردشگری و مسافرتی استان فارس و کشور مجارستان با هدف مبادله توریست و اقدامات خلاقانه در این بخش برقرار کنیم.

تاکید بر گردشگری سلامت

وی با تاکید بر برقراری ارتباط بین دوطرف در حوزه‌های گردشگری سلامت و اعزام پزشک، گردشگری خوراک، برقراری خط پروازی مستقیم و گسترش مراودات بین ایرلاین‌ها و گیاهان دارویی و کشاورزی اضافه کرد: کشور مجارستان در بسیاری از زمینه‌ها می‌تواند درگاه توزیع محصولات تولیدی استان فارس به اروپا باشد.

در ادامه این دیدار، زولتان وارگا هاسونیچ، سفیر مجارستان در ایران هم گفت: پیشینه ارتباط کشور ایران و مجارستان بسیار زیاد است و این ارتباط به‌طورکامل غیرسیاسی است و امروز هنوز وجود دارند خانواده‌های مجاری که در کشور ایران زندگی می‌کنند.

تبادلات فرهنگی و دانشجویی

وی بااشاره به اعزام دانشجو از ایران به کشور مجارستان افزود: تبادل دانش و تقویت ارتباطات فرهنگی بین ۲ کشور برای ما بسیار حائزاهمیت است، به‌طوری که در پی تاسیس انجمن ایرانی‌های مقیم مجارستان برای قوی‌تر و ریشه‌دارتر کردن تبادلات فرهنگی ۲ کشور هستیم.

وارگا هاسونیچ اضافه کرد: همه کشورها مشکلاتی در داخل و ارتباطات خارجی دارند، اما ما به‌دنبال پایه‌گذاری و اجرای برنامه‌های مشارکتی در حوزه فرهنگ هستیم.

وی اظهار کرد: درباره تحریم‌ها، شرایط کشور ایران را برای سرمایه‌گذاری، مبادلات تجاری و انتقال پول درک می‌کنیم، اما ما در سفارت مجارستان می‌توانیم به‌عنوان واسطه برای به‌حداقل رساندن مشکلات کشور ایران کمک کنیم و اقدامات مشارکتی انجام دهیم.

مجارستان، کشور رابط

وارگا هاسونیچ ادامه داد: تجارت کشور مجارستان آزاد است و شاید در زمینه صادرات و واردات خیلی قوی نباشد، اما می‌تواند به‌عنوان رابط حوزه تجارت در کنار تجار و بخش اقتصاد و شریک امن تجارت ایران با سایر کشورهای دنیا باشد.

وی عنوان کرد: از پیشنهاد شما برای تقویت بخش‌های برقراری ارتباط مابین آژانس‌های گردشگری دوطرف، گیاهان دارویی، برقراری خط هوایی مستقیم و گردشگری خوراک استقبال می‌کنیم و با هدف افزایش ارتباطات، موارد را بادقت بررسی می‌کنیم.

وارگا هاسونیچ تصریح کرد: هم‌اکنون سرمایه‌گذاران آسیای‌شرقی در بسیاری از حوزه‌ها براساس پژوهش در کشور مجارستان حضور دارند که شرکت‌های ایرانی نیز می‌توانند چنین فعالیت‌هایی در کشور ما داشته باشند.

وی افزود: کشور ما در زمینه تکنولوژی‌های آب، درمان و کشاورزی ظرفیت‌های خوبی دارد که می‌توانیم همکاری موثر و مفیدی با کشور ایران و به‌ویژه استان فارس داشته باشیم.

خط قرمز برنامه‌های تحولی یزد نوین

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد در شانزدهمین نشست مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان گفت: توسعه کمی بخش کشاورزی خط قرمز برنامه‌های تحولی یزد نوین بوده و کشت‌های جایگزین، به‌عنوان یک تحول اساسی و اثربخش در استان مطرح هستند.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد، شانزدهمین نشست مرکز راهبردی پیشرفت و عدالت استان با محوریت پیگیری پروژه‌های بخش کشاورزی و ارائه گزارش اقدامات در این حوزه در سالن کوثر استانداری یزد برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر مجید دهقانی‌زاده، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، بااشاره به ۲۳پروژه تحولی در بخش کشاورزی یزد نوین، یادآور شد: توسعه کیفی بخش کشاورزی با تاکید بر دانش بومی، ارتقای سطح فناوری و توسعه زنجیره‌های ارزش از اهداف بنیادین برنامه تحولی یزد نوین در بخش کشاورزی است.

مجید دهقانی‌زاده با ابراز خرسندی از اینکه در استان یزد بخش کشاورزی باوجود تمام تنگناها و محرومیت‌های استان در حوزه منابع‌طبیعی با داشتن حداقل‌های منابع آبی، پیشرو است، بیان کرد: اصالت کشاورزی استان مبتنی بر بهره‌وری نسبی بالا در مقایسه با سایر مناطق کشور است.

دهقانی‌زاده با بیان اینکه استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود در این بخش به‌خوبی از سوی بهره‌برداران، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان مدنظر و امیدوارکننده است، بیان کرد: باتوجه به محدودیت‌های پیش‌رو، توسعه کمی بخش کشاورزی خط قرمز برنامه‌های تحولی یزد نوین بوده و کشت‌های جایگزین به‌عنوان یک تحول اساسی و اثربخش در استان مطرح هستند.

دبیر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان با تاکید بر اینکه استان یزد توسعه کمی کشاورزی ندارد و به‌سمت توسعه کشاورزی کیفی مبتنی بر حداکثرسازی بهره‌وری و استفاده از منابع و عوامل و ایجاد ارزش‌افزوده قدم برمی‌دارد، افزود: باید بخش کشاورزی استان را در کشور به‌عنوان بخشی پیشرو در حوزه‌های اقتصادی و ایجاد ارزش‌افزوده و بهینه‌سازی مصرف منابع همچون الگویی برای سایر استان‌ها معرفی کنیم.

دهقانی‌زاده تصریح کرد: این بدان مفهوم است که افزایش سهم استان در بخش کشاورزی به‌معنای توسعه سطح زیرکشت در یزد نیست و این به مفهوم بهره‌برداری از روش‌های ارتقای بهره‌وری و استفاده درست از منابع و حرکت به‌سمت فعالیت‌ها و کشت‌های مزیت‌دار با ارزش‌افزوده بالاتر است. به‌گفته رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، اصلاح نژادی، به‌زراعی و حرکت به‌سمت کشت‌های با ارزش‌افزوده بالا و توسعه ارزش‌افزوده در قالب محصولات مزیت‌دار در بخش کشاورزی در استان مطرح بوده که پروژه‌های یزد نوین نیز، بر همین اساس تدوین شده است.

دهقانی‌زاده با ابراز امیدواری از هم‌افزایی همه دست‌اندرکاران این بخش، گفت: با پشتیبانی دستگاه‌های ذی‌ربط در بخش کشاورزی می‌توان اقدامات خوب و ارزنده‌ای در حوزه کشاورزی استان داشته و نتایج اثرگذار آن را در سبد غذایی، کمک به ایجاد اشتغال و بهره‌برداری در مناطق محروم و حاشیه‌ای شهرها و روستاها شاهد باشیم.

وی در پایان حفظ کشاورزی را حفظ حیات استان عنوان کرد که باید در ذیل برنامه‌های استان دیده و پیگیری شود.

خبر

تفاهمنامه‌ای برای تاسیس هنرستان جوار معدنی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از انعقاد تفاهمنامه همکاری بین سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، اداره کل آموزش و پرورش و یک شرکت سرمایه‌گذاری با هدف تاسیس هنرستان جوار معدنی خبر داد. به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمداریزدی افزود: سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، اداره کل آموزش و پرورش و یک شرکت سرمایه‌گذاری با هدف توسعه آموزش‌های مهارتی در راستای تربیت نیروی انسانی ماهر و تکنسین مناسب با بازار کار تفاهمنامه همکاری سه‌جانبه امضا کردند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گفت: این سازمان در نظر دارد با همکاری آموزش و پرورش و استفاده از ظرفیت معادن فعال در نقاط مختلف استان به‌ویژه مناطق محروم که امکان تحصیل برای دانش‌آموزان وجود ندارد، توسعه رشته‌های معدنی در هنرستان‌ها را فراهم کند.

وی ادامه داد: هدف از این تفاهمنامه، بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های علمی و فنی طرفین و همکاری‌های آموزشی ـ تحقیقاتی در راستای توسعه آموزش‌های مهارتی است که در ۸ ماده و ۲۴ بند تنظیم شده و به مدت ۴ سال تحصیلی اجرا می‌شود.

فعالیت ۳۲۱۶ کارخانه در یزد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از استقرار ۳ هزار و ۲۱۶ کارخانه فعال صنعتی در استان یزد خبر داد.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمدار یزدی بااشاره به سیمای صنعت استان یزد از فعالیت ۳ هزار و ۲۱۶ کارخانه فعال صنعتی در استان یزد خبر داد و اظهار کرد: در طول سال‌های اخیر، ۲هزار پروانه کاغذی از سیستم خارج شد.

علمداریزدی عنوان کرد: آمار فعلی کارخانجات، شفاف‌ترین و واقعی‌ترین آمار در طول ۴ دهه گذشته است.

وی همچنین از صدور بیش از ۴۰۰ پروانه جدید بهره‌برداری صنعتی در استان طی سال گذشته خبر داد و اظهار کرد: این آمار به این معنا است که در سال گذشته، روزانه بیش از یک پروانه جدید در استان یزد صادر شده است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد یادآور شد: ۲۷درصد صنایع استان یزد معدنی، ۲۵درصد شیمیایی و سلولزی، ۲۰.۴ درصد فلزی و برق، ۱۵درصد نساجی و پوشاک و ۱۱درصد غذایی و دارویی است.

علمداریزدی ادامه داد: در حال حاضر بالغ بر ۱۰۳هزار نفر به‌طور مستقیم در این ۵ گروه صنعتی در سطح استان یزد مشغول به کار هستند.

وی همچنین اظهار کرد: استان یزد در ۳ صنعت مهم در سطح کشور قطب محسوب می‌شود که این صنایع شامل صنایع فولادی، کاشی و سرامیک و نساجی است.

نارضایتی گندمکاران از روند پرداخت مطالبات

رئیس بنیاد ملی گندمکاران بااشاره به اینکه خرید تضمینی گندم تاکنون، از کل خرید سال گذشته، ۲میلیون تن بیشتر است، از روند پرداخت مطالبات کشاورزان انتقاد کرد.

عطاءالله هاشمی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه خرید تضمینی گندم از ۶ میلیون تن گذشت، گفت: تاکنون ۶میلیون و ۴۵۰هزار تن گندم از کشاورزان خریداری شده که نسبت به کل میزان خرید سال گذشته (۴میلیون و ۴۵۰هزار تومان) ۲میلیون تن افزایش دارد.

وی ارزش گندم‌های خریداری‌شده را ۷۴هزار میلیارد تومان اعلام و اضافه کرد که از این رقم، ۱۷هزار میلیارد تومان هنوز به کشاورزان پرداخت و به‌عبارتی ۲۲درصد مطالبات هنوز تسویه نشده است.

هاشمی با اشاره به اینکه هفته گذشته حدود ۱۸۰۰ میلیارد تومان دیگر از مطالبات تسویه شده است، از روند پرداخت انتقاد کرد و گفت: کشاورزان از این شیوه ناراضی هستند و به ما اعتراض می‌کنند که شما عنوان کردید گندم را به دولت بفروشیم، اما دولت مطالبات ما را به‌موقع پرداخت نمی‌کند.

وی اضافه کرد: به‌همین دلیل برخی به فروش گندم در بازار آزاد روی آورده‌اند، چرا که آنجا پول گندم را به کشاورزان نقد می‌پردازند و در برخی مناطق حتی بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ تومان هم گران‌تر می‌خرند.

هاشمی با بیان اینکه پیش‌بینی می‌شود میزان خرید گندم، امسال به ۷میلیون تن برسد، گفت: این مساله بستگی زیادی به روند پرداخت مطالبات دارد و اگر دولت همین شیوه فعلی را ادامه دهد، به‌طورقطع آسیب می‌بینیم و پیش‌بینی‌ها محقق نمی‌شود.

فروش برق با مکانیسم بورسی

وزارت نیرو در صدد است به‌زودی فروش برق با مکانیسم بورسی و براساس نظام عرضه و تقاضا انجام شود. به‌گزارش سنا، علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در حاشیه نشست هیات دولت با بیان اینکه از ابتدای دولت سیزدهم هم در مجلس و هم در دولت، برنامه توسعه‌ای ۳۵ هزار مگاواتی نیروگاه‌ها به‌عنوان یک برنامه ۴ ساله اعلام شده، گفت: پایه و اساس سرمایه‌گذاری در این زمینه، بخش خصوصی است که برنامه‌ریزی‌های مربوط به آن برای سال اول انجام شده و بخش قابل‌توجهی از نیروگاه‌ها، وارد چرخه تولید کشور شده‌اند و خوشبختانه طبق برنامه پیش رفته است.

وزیر نیرو افزود: وزارت نیرو از حضور بخش خصوصی به‌شدت استقبال و حمایت می‌کند. وی درباره نرخ فروش برق با مکانیسم بورس اظهار کرد: در صددیم به‌زودی فروش برق با مکانیسم بورس و براساس نظام عرضه و تقاضا انجام شود که سابقه این کار را در سال‌های گذشته و در حوزه سیمان، فولاد و صنایع معدنی داشته‌ام و امروز همان مدل را دنبال می‌کنم. محرابیان بیان کرد: اکنون در حال تسهیل مقدمات موضوع هستیم و امیدواریم در یک فرآیند عرضه و تقاضا، هر چه سریع‌تر فروش برق توسط نیروگاه‌ها از طریق بورس انجام شود. این اقدام، ضمن تقویت بورس انرژی، زمینه شفاف‌سازی هر چه بیشتر را فراهم می‌کند.

وزیر نیرو در پایان خاطرنشان کرد: با این کار، صاحبان نیروگاه‌های کشور می‌توانند مبالغ فروش برق را لحظه‌ای و در زمان فروش به‌طور کامل دریافت کنند.

بانک‌ها از توثیق سهام استقبال می‌کنند؟

از تئوری تا اجرا

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

هفته گذشته از سامانه هوشمند ستاره رونمایی و بدین‌ترتیب امکانی برای اعتبارسنجی و توثیق اوراق بدهی، سهام شرکت‌های بورسی و واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های قابل‌معامله در بورس برای دریافت وام‌های خرد کمتر از ۲۰۰ میلیون تومان فراهم شد. با آغاز به‌کار سامانه هوشمند ستاره، فرصتی برای اجرای دستورالعمل بهار ۱۴۰۱ بانک مرکزی درباره اعطای وام‌های خرد فراهم و سهم بازار سرمایه در مناسبات مالی کشور و اعتبار بورس تهران افزوده می‌شود. البته در طول سال‌های گذشته نیز تلاش‌های بسیاری برای توثیق سهام از سوی بانک‌ها و نهادهای مالی انجام‌شده که تاکنون موفقیت‌آمیز نبوده‌اند. با توجه به آنکه در سال‌های اخیر بسیاری از مردم در زمره سهامداران بورسی قرار گرفته و حتی عده‌ای بخش عمده سرمایه خود را وارد این بازار کرده‌اند، این اقدام، گامی مثبت در جهت خدمت‌رسانی به سهامداران خواهد بود. با این وجود نباید نسبت به عملکرد نامطلوب بازار سرمایه در سال‌های اخیر بی‌توجه بود. کما اینکه در هفته‌های اخیر دوباره شاخص بورس با وجود ارزندگی اغلب سهم‌ها در مسیر سقوط قرار گرفت. بدون تردید ادامه روند قرمزپوشی بازار که بخش عمده آن از عملکرد دولت و سیاست‌گذاران اقتصادی نشأت می‌گیرد، استقبال از چنین طرح‌هایی را محدود می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

با بهره‌گیری از سامانه توثیق الکترونیک هوشمند «ستاره» سهامداران به‌ویژه سهامداران خرد می‌توانند نیاز به نقدینگی فوری خود را بدون اینکه مجبور به فروش سهام یا دارایی خود شوند، برطرف کنند

رونمایی از سامانه توثیق الکترونیک هوشمند دارایی‌ها

هفته گذشته مراسم رونمایی از سامانه توثیق الکترونیک هوشمند دارایی‌ها (ستاره) برگزار شد و فاز نخست این طرح آغاز به‌کار کرد.

مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، یکی از برنامه‌های این سازمان را بهره‌گیری از بستر الکترونیک برای ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران به‌ویژه سرمایه‌گذاران خرد عنوان کرد و گفت: با بهره‌گیری از سامانه توثیق الکترونیک هوشمند «ستاره» سهامداران به‌ویژه سهامداران خرد می‌توانند نیاز به نقدینگی فوری خود را بدون اینکه مجبور به فروش سهام یا دارایی خود شوند، برطرف کنند و در واقع از طریق این سامانه امکان دریافت وام کوتاه‌مدت میسر می‌شود که پس از پایان بازپرداخت وام، این وثیقه به‌صورت الکترونیک آزاد خواهد شد.

عشقی درباره جزئیات تغییر روال موجود در این زمینه اظهار کرد: اگرچه امکان وثیقه‌گذاری نیز پیش‌تر فراهم بوده اما این امکان در ارقام و اعداد بالا و توسط اشخاص حقوقی با روال سنتی و دستی بوده و اکنون امکان وثیقه‌گذاری سهام و دارایی‌ها به‌صورت الکترونیک و در مقادیر پایین نیز فراهم شده است.

رئیس سازمان بورس همچنین با اشاره به اینکه اکنون امکان بهره‌گیری این سامانه در دستگاه قضایی فراهم شده، توضیح داد: اکنون توثیق هوشمند در چند دقیقه امکان‌پذیر است، اقدامی که پیش‌تر چند روز زمان می‌برد.

وی همچنین گفت: در گام‌های بعدی پذیرش سایر دارایی‌ها مانند سکه، اندوخته بیمه‌عمر، گواهی کسر از حقوق و موارد دیگر برای انجام اموری که نیاز به وثیقه‌گذاری وجود دارد، به این سامانه اضافه خواهد شد.

فرصتی برای سهامداران خرد

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و درباره رونمایی از سامانه توثیق الکترونیک هوشمند دارایی‌ها (ستاره) اظهار کرد: این سامانه رتبه‌بندی، اعتبارسنجی و بروکراسی حاکم بر روند توثیق سهام توسط بانک‌ها را تسهیل می‌کند. بدین‌ترتیب اوراق بدهی، سهام شرکت‌های بورسی و واحدهای سرمایه‌گذاری و همچنین صندوق‌های قابل‌معامله در بورس به‌عنوان وثیقه از سوی بانک‌ها پذیرش خواهند شد. البته ارائه تسهیلات به شرط وجود منابع مالی و اراده بانک‌ها انجام می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: از آنجا که سقف تعیین‌شده برای دریافت تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومان ذکر شده؛ بنابراین گروه هدف در این طرح، سهامداران خرد هستند. در واقع در گذشته نیز امکان وثیقه‌گذاری سهام بود اما این امکان تنها به ارقام و اعداد بالا اختصاص داشت. علاوه بر این، فرآیند توثیق سهام در قالب سنتی یعنی با مراجعه به شبکه کارگزاری و تنظیم درخواست ممکن بود اما در حال حاضر با آغاز به کار سامانه ستاره امکان وثیقه‌گذاری سهام و دارایی‌ها به‌صورت الکترونیک و با مقادیر پایین فراهم است. ضمن آنکه سرعت عمل وثیقه‌گذاری افزایش خواهد یافت؛ بنابراین این اقدام مثبت ارزیابی می‌شود که به ایجاد خطوط اعتباری جدید و همچنین رشد تقاضا در بازار سرمایه منجر می‌شود.

وی افزود: البته همچنان این تسهیلات به شرط وجود اراده از سوی بانک و تامین منابع مالی، پرداخت می‌شود؛ یعنی بانک‌ها مکلف به پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه نیستند.

این فعال بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر شرایط نامساعد حاکم بر بورس تهران و نوسانات قابل‌توجهی که بر عملکرد این بازار سایه افکنده و فرآیند وثیقه‌گذاری را دشوار کرده، گفت: عملکرد بازار سرمایه در ۲ سال گذشته با فراز و نشیب‌های قابل‌توجهی روبه‌رو بوده است، در همین حال، بسیاری از صاحبان سهام از این شرایط متضرر شده‌اند. با این وجود، ارزش ذاتی سهم‌ها حتی از ارزش معاملاتی آنها نیز پایین‌تر است. در واقع بسیاری از سهم‌ها زیر ارزش ذاتی خود معامله می‌شوند.

آقابزرگی اظهار کرد: همچنان اعمال سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری، تصمیمات خلق‌الساعه، افزایش نرخ بهره بین‌بانکی، فشار فروش اوراق قرضه از سوی دولت برای تامین کسری بودجه و... به‌عنوان ریسک بر عملکرد بورس تهران سایه افکنده است.

با این وجود، بازار و سهم‌ها از ارزندگی قابل‌قبولی برخوردار هستند.

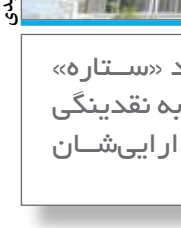
همچنان برخی بازارهای پیشرو بوده و بازدهی بالاتری را در مقایسه با بازار سرمایه به ثبت رسانده‌اند اما این موضوع به روال سنتی بازار بازمی‌گردد. علاوه بر این باید منتظر اثرگذاری شرایط تورمی بر عملکرد بورس در یک بازه زمانی حداکثر یک‌ساله و نیمه و در آینده نزدیک شاهد بازگشت رونق به بازار سهام و جبران عقب‌ماندگی این بازار در مقایسه با سایر بازارها حداکثر در ۳ ماهه پایانی امسال باشیم.

آقابزرگی گفت: علاوه بر این، در حال حاضر بسیار از بازارهای موازی بورس با حباب روبه‌رو هستند اما بازار سرمایه در شرایط ارزشمندی قرار دارد و از ریسک پایینی برخوردار است.

ادامه روند قرمزپوشی بازار که بخش عمده آن از عملکرد دولت و سیاست‌گذاران اقتصادی نشأت می‌گیرد، استقبال بانک‌ها از توثیق سهام را محدود می‌کند

ضرورت اصلاح اعتماد از دست رفته

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: عملکرد بازار سرمایه بالذات با ریسک همراه است. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در بورس در بلندمدت نتیجه‌بخش خواهد بود. در همین حال سیاست‌های دولت نیز بر ارزش بازار سهام کشور اثرگذاری بالایی دارد؛ یعنی این بازار از استقلال کافی برخوردار نیست و سهام به‌صورت ذاتی نمی‌تواند معیار مناسبی برای وثیقه‌گذاری در بانک یا پشتوانه دریافت تسهیلات باشد. وی افزود: فعالان نظام مالی کشور نسبت به ریسک‌های حاکم بر بازار سرمایه شناخت کافی دارند و از چنین سیستمی استقبال نمی‌کنند. این فعال بازار سرمایه خاطرنشان کرد: علاوه بر این، همچنان ابهامات جدی درباره اجرای این طرح و همچنین این امکان وجود دارد که سرمایه امروز فردی در بورس تنها در چند هفته به‌شدت کاهش یابد؛ بنابراین شاید نتوان این طرح را به‌درستی اجرا کرد. دیبا گفت: پشتوانه قوی و وثیقه، اهمیت ویژه‌ای برای سیستم بانکی و در فرآیند ارائه تسهیلات دارد. بر همین اساس نیز در طول سال‌های گذشته، سند ملک به‌عنوان یکی از مهم‌ترین وثیقه‌های موردپذیرش در سیستم بانکی موردتوجه بوده، چراکه عموما ارزش ملک نه‌تنها کاهش نمی‌یابد، بلکه رشد هم می‌کند. درنتیجه بانک‌ها تمایل بیشتری به دریافت چنین وثیقه‌هایی دارند. وی گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت که چنین طرح‌هایی فانتزی هستند و کارآیی لازم را ندارند.

دیبا درباره اعتباربخشی چنین طرح‌هایی به بازار سرمایه گفت: این گونه اقدامات موجب می‌شود از سهام به‌عنوان اعتباری در جامعه یاد شود. این در حالی است که از اعتبار سهام در جامعه ما به‌دلیل اقدامات نادرست و سیاست‌گذاری اشتباه مسئولان کاسته شده؛ بنابراین اصلاح مسیر رفته ضروری‌تر است.

ریسک‌های ارزیابی‌شده، حاشیه امن می‌سازند

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: با توجه به مقررات بانک‌ها، انتظار می‌رود سهام به‌عنوان وثیقه برای دریافت تسهیلات موردپذیرش نظام بانکی کشور باشد. با این وجود، بسیاری از موسسات اعتباری یا بانک‌ها، این سهام را به‌عنوان وثیقه قبول نمی‌کنند و اغلب به‌دنبال دریافت وثیقه‌های ملکی هستند. وی افزود: حال چنانچه شرایط به‌گونه‌ای تنظیم و تسهیل شود که رغبت بانک‌ها به دریافت سهام به‌عنوان وثیقه افزایش یابد، گامی مثبت در جهت ارزشمندی هرچه بیشتر سهام، برداشته خواهد شد. علاوه بر این، اقدام یادشده می‌تواند تاثیر بسزایی بر بهبود وضعیت اعتباری و همچنین تامین مالی شرکت‌ها داشته باشد. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر فرآیند ارزش‌گذاری سهام و ریسک‌هایی که ارزش آن را تهدید می‌کند، گفت: می‌توان با احتساب حاشیه‌ای امن، ارزش سهام را تعیین کرد. راهکارهای متعددی نیز برای این اقدام طراحی شده؛ بنابراین نگرانی در این زمینه وجود ندارد. دارابی گفت: هر دارایی با ریسک روبه‌رو است. به‌عنوان مثال در حال حاضر بخش عمده‌ای از وثیقه‌های پذیرفته‌شده در نظام مالی، سند ملک هستند و اگر زلزله‌ای بیاید، این وثیقه‌ها ارزش خود را از دست خواهند داد؛ بنابراین ریسک همواره وجود دارد و می‌توان با استفاده از پوشش‌های بیمه‌ای، آن را کنترل کرد.

دارابی درباره وعده رئیس سازمان بورس مبنی بر ایجاد نظامی الکترونیکی برای برقراری تعامل میان بورس و سایر نهادهای مرتبط گفت: متاسفانه در حال حاضر، مرکز اطلاعاتی منسجمی در کشور وجود ندارد و هر سازمانی اطلاعات خود را به‌طور جداگانه ساماندهی می‌کند. حال اگر این اطلاعات به اشتراک گذاشته شوند، می‌توان با تکیه بر آنها، بسیاری از مشکلات را برطرف کرد؛ بنابراین با ایجاد یک نظام جامع اطلاعاتی در کشور، بخش بزرگی از مشکلات برطرف خواهد شد.

سخن پایانی

ارائه وثیقه بانکی ضرورتی برای دریافت تسهیلات از بانک‌ها و موسسات مالی است. در حالت کلی، از ملک (غیرمنقول)، سپرده بلندمدت، اوراق مشارکت، چک، اسناد وصولی، سفته، کشتی، هواپیما و سهام به‌عنوان وثیقه‌های موردقبول از سوی سیستم بانکی برای ارائه تسهیلات یادمی‌شود. درباره توثیق سهام هم هر سهم پذیرفته‌شده در تالار اصلی بورس اوراق بهادار، می‌تواند به‌عنوان وثیقه تسهیلات به ترهین بانک درآید. به‌دلیل نوسانات غیرقابل پیش‌بینی و شدید در بازار سهام، بانک‌ها تاکنون تمایلی به توثیق سهام نداشته‌اند اما در حال‌حاضر و با راه‌اندازی سامانه هوشمند ستاره انتظار می‌رود این فرآیند تسهیل شود. بدون تردید این طرح مورداستقبال فعالان بازار سرمایه قرار خواهد گرفت اما کارآیی آن و استقبال بانک‌ها از اجرای آن در عمل مشخص خواهد شد.

یادداشت

سهام وجه‌الضمان تسهیلات

محمدرضا آرام
کارشناس بازار سرمایه

یکی از وثایق موردقبول نظام بانکی، سهام است؛ با این وجود، بسیاری از مراجع مالی تمایلی به دریافت سهام به‌عنوان وثیقه ندارند و همین موضوع عملا کارآیی این دارایی را از بین برده است. البته سازمان بورس و اوراق بهادار با اجرای تمهیداتی فرآیند توثیق سهام نزد بانک‌ها را تسهیل کرده و امید می‌رود این گونه اقدامات به بهبود شرایط منجر شود و با بهبود شرایط توثیق سهام، ارزش این دارایی به‌عنوان وثیقه افزایش یابد. به بیان دیگر، نهادهای مالی و بانک‌ها، رغبت بیشتری برای پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه داشته باشند. توثیق اوراق بهادار، فرآیند درخواست مسدود کردن اوراق بهادار تحت مالکیت یک وثیقه‌گذار (حقیقی یا حقوقی) به نفع وثیقه‌گیر (حقیقی یا حقوقی) نزد شرکت سپرده‌گذاری مرکزی است. مالک دارایی در مدت توثیق، حق فروش دارایی تعیین‌شده را ندارد. هرگونه درخواست درباره رفع توثیق، درخواست اقدام به فروش دارایی توثیق شده و... باید به همراه مدارک و مستندات کافی که از سوی سپرده‌گذاری تعیین شده، به صورت مکتوب به آن نهاد ناظر اعلام شود. توثیق سهام به‌آسانی، حتی خارج از ساعت اداری و فقط با یک نامه ممکن است. فک‌رهن یا عدم‌توثیق نیز با یک نامه انجام می‌شود. در همین حال باید خاطرنشان کرد فرآیند تبدیل وثیقه ملکی به پول نقد، زمان‌بر است اما فرآیند فروش سهام به‌مراتب آسان و سهل است و بروکراسی‌های اداری برای نهادهای مالی را کاهش می‌دهد. بازار سرمایه ایران در دو سال گذشته و تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه دولتمردان، شرایط خوبی نداشت. با این وجود، از ابتدای امسال شاهد بازگشت بورس به روند قابل‌قبولی بوده‌ایم، هرچند این روند رو به بهبود ادامه‌دار نبود. با این وجود، انتظار می‌رود در سایه بهبود عملکرد بازار سرمایه و کسب سود قابل‌توجه از این بازار، تمایل به دریافت سهام به‌عنوان وثیقه برای دریافت تسهیلات بانکی افزایش یابد. چنانچه فرآیند به اجرا گذاشتن سهام یا نقد کردن آنها نیز با سرعت بیشتری همراه و از بروکراسی حاکم بر فرآیند آن کاسته شود، ارزش این وثیقه افزایش خواهد یافت. در ادامه باید تاکید کرد که شرکت‌های پذیرش‌شده در بورس و فرابورس بسیار قابل‌توجه هستند و افراد بسیاری به‌عنوان سرمایه‌دار خرد در این بازار فعالیت می‌کنند، همین گستردگی، حکایت از اهمیت پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه دارد. درنتیجه انتظار می‌رود شرایط برای کارآیی این موضوع افزایش یابد. در ادامه و درباره فرآیند ارزش‌گذاری سهام برای توثیق نزد بانک‌ها و احتمال ریسکی که دارایی بانک را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد باید تاکید کرد ارزش‌گذاری سهام به‌عنوان وثیقه، اهمیت ویژه‌ای دارد. با این وجود، ارزش‌گذاری یادشده روند نگران‌کننده‌ای نیست، چراکه سازکارهای مشخص و اطمینان‌بخشی برای ارزش‌گذاری این سهام وجود دارد. با توجه به این روش‌ها، مابه‌التفاوت نرخ ارزش روز یک سهم و نرخ کف سهام برای وثیقه‌گذاری، قابل‌توجه است؛ بنابراین انتظار می‌رود هر قدر هم شاهد نوسان نرخ یک سهم در بازار سرمایه باشیم، باز هم از ارزش تعیین‌شده آن به‌عنوان وثیقه، کم نشود.

خبر

بورس کالا به وزارت صمت منتقل نمی‌شود

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر منتقل نشدن بورس کالا به این وزارتخانه گفت: هیچ برنامه‌ای در این زمینه وجود ندارد. به گزارش شبکه خبر، رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره طرح پیشنهادی برخی نمایندگان مجلس با عنوان «تنظیم بازار کالاهای مشمول الزام عرضه در بورس کالا» و انتقال بورس کالا به وزارتخانه گفت: ارتباط زیادی میان وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالا وجود دارد، چون بخش عمده‌ای از فعالیت‌های بورس کالا به‌عنوان بخشی از بازار سرمایه به موضوع تولید و عرضه برمی‌گردد؛ بنابراین به‌طور ثابت و مستمر جلسات میان وزارتخانه و بورس کالا برگزار می‌شود. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: اینکه حوزه نظارتی یا حاکمیتی بورس کالا بخواهد از وزارت اقتصاد به وزارت صنعت، معدن و تجارت منتقل شود، چنین چیزی نیست و برنامه‌ای در این زمینه وجود ندارد.

پیش‌تر جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس هم درباره طرح انتقال بورس کالا از زیرمجموعه وزارت اقتصاد به وزارت صنعت، معدن و تجارت گفته بود: فکر نمی‌کنم مجلس با این طرح موافقت کند، چراکه انتقال این طرح مشکلات جدی ایجاد می‌کند و به صلاح کشور نیست.

یادداشت

تغییر رویه ثبت معدن یک‌بار برای همیشه

محمدابراهیم برهانی، عضو هیات‌مدیره سازمان نظام مهندسی معدن سمنان

برای بررسی و رفع مشکلات موجود در زمینه بررسی صلاحیت فنی و مالی افراد متقاضی ثبت محدوده‌های معدنی، بد نیست نگاهی به تاریخچه ثبت محدوده‌ها در سنوات گذشته بیندازیم.

در سال‌های گذشته نیازی به بررسی صلاحیت فنی و مالی نبود و همه افراد حقیقی و حقوقی می‌توانستند به‌سادگی محدوده‌ای برای خود ثبت کنند و عملیات اکتشاف و استخراج را انجام دهند، اما در سال‌های اخیر شروطی برای اثبات صلاحیت فنی و مالی در نظر گرفته شد و وزارت صمت ارائه درخواست برای ثبت محدوده را به داشتن صلاحیت فنی و مالی مشروط کرد و در این رابطه شاخص‌هایی در نظر گرفته شد که هریک امتیازاتی داشتند و افراد می‌توانستند با ارائه مدارکی امتیاز لازم را اخذ کنند و محدوده معدنی موردنظر خود را به‌ثبت برسانند، اما در عمل روشن شد که این شاخص‌ها جامع و مانع نبوده و به‌درستی انتخاب نشده است.

از جمله این چالش‌ها این بود که مشخص شد بسیاری از افرادی که صلاحیت فنی و مالی دریافت کرده‌اند، در عمل، توانایی انجام فعالیت معدنی را ندارند، به‌عنوان مثال برای ثبت یک محدوه فلزی، ۲۰ امتیاز در نظر گرفته شده بود و افراد حقیقی به‌ازای هر ۵ میلیون تومان که در حساب بانکی خود داشتند، یک امتیاز می‌گرفتند و به این ترتیب فقط کافی بود فردی برای مدت ۳ ماه، مبلغی معادل ۱۰۰ تا ۱۲۵میلیون تومان را در حساب بانکی خود بلوکه و بعد با ارائه میانگین حساب ۳ماهه خود، صلاحیت فنی و مالی را اخذ کند، اما در واقع این میزان برای سرمایه‌گذاری در بخش معدن بسیار کم بود، در نتیجه وجود فردی که به این ترتیب صلاحیت دریافت می‌کرد، برای آغاز کار کفایت نمی‌کرد و مجبور می‌شد، دست از کار بکشد، در نتیجه بسیاری از معادن دوباره به‌مزایده گذاشته می‌شد یا بلاتکلیف می‌ماند تا به فرد دیگری واگذار شود.

متاسفانه تا این شرایط برقرار است، نمی‌توان جلوی این آسیب را گرفت، پس برای رفع مشکل چاره‌ای جز بازنگری در قوانین نیست.

یکی دیگر از معضلات این شیوه امتیازدهی، این است که افرادی با بلوکه کردن مبلغ یک میلیارد و ۲۵۰میلیون تومان، هر ۳ ماه برای ۱۰نفر صلاحیت فنی و مالی اخذ می‌کردند و به‌محض آنکه موعد ۳ماهه میانگین‌گیری تمام می‌شد، پول را از حساب افراد قبلی خارج و به حساب افراد جدیدی واریز می‌کردند و به این ترتیب با سرمایه‌گذاری یک‌ساله برای نزدیک به ۴۰ نفر صلاحیت فنی و مالی می‌گرفتند. کسی که به این ترتیب صلاحیت فنی و مالی دریافت می‌کرد، در عمل هیچ پولی در حساب نداشت و با این روش زمینه برای دلال‌بازی مهیا می‌شد که در سال‌های اخیر بسیار رونق گرفته بود. با افزایش تعداد کسانی که به این ترتیب صلاحیت فنی و مالی می‌گرفتند، شانس ثبت محدوده برای سرمایه‌گذاران واقعی کم و کمتر می‌شد و در نهایت متقاضیان واقعی مجبور می‌شدند با این افراد وارد معامله شوند و معادن آنها را با پرداخت هزینه‌ای گزاف بخرند.

برای اینکه بتوان به این آسیب‌ها خاتمه داد، چه باید کرد؟

بهترین شیوه در این حوزه، جایگزینی شاخص‌هایی دقیق و هوشمندانه است. مهم‌ترین این شاخص‌ها به‌ترتیب عبارت است از: برخورداری از مدرک تحصیلی مرتبط، داشتن سابقه کار و تجربه، بهره‌مندی از توان مالی کافی و ارائه تضامین لازم در راستای سرمایه‌گذاری در این بخش، در اختیار داشتن ماشین‌آلات معدنی یا برخورداری از واحد فرآوری،(در صورت نداشتن واحد مناسب معدنی) و به‌نظر می‌رسد بسته به میزان اهمیت و تاثیرگذاری باید برای هریک از این شروط امتیازات ویژه‌ای قائل شد.

از سوی دیگر می‌توان میزان سرمایه‌گذاری حداقلی برای بهره‌برداری هریک از گروه‌های معدنی را مشخص کرد و آن عدد را کف امتیاز مالی لازم در نظر گرفت و تنها پس از آنکه متقاضی این حداقل را کسب کرد، بتواند با ارائه شرایط پنج‌گانه فوق، نسبت به ثبت محدوده اقدام کند. ذکر این نکته ضروری است که برخورداری از شرایط مالی، به‌تنهایی نمی‌تواند تضمین کند که متقاضی به‌طورحتم سرمایه خود را برای بهره‌برداری از معدن به‌کار می‌برد، بنابراین باید نسبت به افرادی که عزم خود را در زمینه سرمایه‌گذاری معدنی به‌اثبات رسانده‌اند، برای مثال واحد فرآوری احداث کرده‌اند یا ماشین‌آلات معدنی دارند، امتیاز ویژه‌ای قائل شد، اما سرمایه‌داری که تنها با اتکا به حساب بانکی می‌خواهد وارد گود شود، به‌طورحتم باید تضمین مطمئنی ارائه دهد.

لازم به یادآوری است که در پایان دولت دوازدهم، معاون معدنی وقت وزارت صمت، امتیاز لازم برای ثبت مخدوده فلزی را به ۲ برابر افزایش دادو با اینکه این میزان به اندازه کافی نبود، اما باز هم هجمه‌هایی در این زمینه ایجاد شد و کار به دادستانی کل کشور کشید و جلوی کار گرفته شد. اما جای بسی خوشحالی است که دوستان جدید این آسیب را شناسایی کرده‌اند و قرار است برای اصلاح این بخش اقداماتی انجام دهند اما واقعیت آن است که تغییر در این حوزه نیاز به کار کارشناسی دقیق و منسجمی دارد که یک بار برای همیشه مشکلات این بخش را برطرف کند.

سامانه فسادیاب حوزه معدن فعال شد

محمدعلی صوفی، مدیرکل حراست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران از راه‌اندازی سامانه گزارش فساد و شکایات در حوزه معدنی و صنایع معدنی خبر داد. به‌گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، صوفی گفت: حسب فرمایش و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) درباره مقابله با فساد و برخورد با مفسد و همچنین برنامه‌ها و راهبردهای دولت مردمی جمهوری اسلامی ایران، دفتر مرکزی حراست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سامانه گزارش فساد و شکایات را راه‌اندازی کرد. وی افزود: این سامانه به‌منظور گسترش زمینه مشارکت مردمی در امر نظارت همگانی، پیشگیری از بروز تخلف، ارتقای سلامت نظام اداری، مقابله با فساد و توسعه فرهنگ قانونمداری و بهره‌گیری از توان علمی، تخصصی و اطلاعاتی اشخاص راه‌اندازی شده است. صوفی تاکید کرد: هدف از راه‌اندازی سامانه گزارش فساد و شکایات، افزایش اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی، صیانت از سلامت نظام اداری، ترویج فرهنگ شفافیت و جلب مشارکت عمومی در پذیرش مسئولیت اجتماعی است.مدیرکل دفتر مرکزی حراست سازمان ایمیدرو اظهار کرد: هم‌اکنون لینک ارسال گزارش فساد و شکایات، در سامانه ایمیدرو فعال است و همه عزیزانی که در حوزه اداری و اقتصادی، فسادی را مشاهده کردند، می‌توانند گزارش آن را از طریق سامانه فوق به‌طورمستقیم به این دفتر مرکزی ارسال کنند. وی ادامه داد: علاوه بر این، همه گزارشگران می‌توانند پس از ثبت گزارش‌های خود، در بازه‌های زمانی مختلف، روند طی‌شده گزارش خود را در سامانه مشاهده کنند و از اقدامات انجام‌گرفته باخبر شوند.

کارشناسان از شرایط جدید ثبت محدوده معدنی می‌گویند

یک سامانه و هزار سودا

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

چندی است که کارزاری برای اعتراض به تغییرات قوانین حوزه معدن و محدوده‌های معدنی در فضای مجازی دست به‌دست می‌شود. ادعا شده که این کارزار از سوی جمعی از تحصیلکردگان رشته مهندسی معدن، زمین‌شناسی و فعالان حوزه معدن به‌راه افتاده و هدف آن اعتراض به تغییرات قوانین و دستورالعمل‌های ثبت محدوده‌های معدنی است و درخواست‌های مطرح‌شده در این کارزار به‌طور خلاصه به شرح زیر است:

کاهش حداکثر مساحت ثبت محدوده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، تعریف شغل مسئول فنی ثبت، بازنگری در محدوده‌های بلوکه‌شده منابع‌طبیعی و محیط‌زیست که به‌دلیل عدم‌پیگیری مراجعان قبلی، بلوکه شده‌اند و در نهایت تسریع در برگزاری مزایدات معدنی و تعیین‌تکلیف محدوده‌های بلاتکلیف مزایده‌ای، برای استفاده از ذخایر مربوطه و درآمدزایی برای دولت محترم. درجایی از متن هم به «مافیای معدن» اشاره شده است.

در گزارش امروز صمت نظر ۲ تن از فعالان و کارشناسان حوزه معدن را در زمینه موارد فوق جویا شدیم.

عکس: آیدا فریدی

دولت باید فکری به‌حال محدوده‌های بلوکه‌شده کند. در حال حاضر ۳۰درصد مساحت کل کشور، در اختیار بخش‌های گوناگون قرار دارد و اگر به نقشه در سامانه کاداستر نگاه کنید، بیشتر مناطق بنفش رنگ است

سوالاتی درباره تغییرات

سهراب حسینی ـ نایب‌رئیس هیات‌مدیره حفاران غیرنفتی: با ابلاغ بخشنامه جدید، قوانین تعیین امتیاز صلاحیت فنی و مالی برای اشخاص حقیقی و حقوقی و شرایط مربوط به مزایده‌ها و امتیازات لازم برای ثبت گروه‌های معدنی تغییر خواهد کرد. قبل از ابلاغ رسمی این قانون، افراد مختلف توانایی ثبت محدوده‌های معدنی را داشتند، اما در دستورالعمل جدید، تعداد افراد واجد شرایط برای ثبت محدوده کاهش پیدا می‌کند.

از جمله نکات قابل‌توجه در دستورالعمل جدید این است که برای رسیدن به امتیاز ۲۵، برای ثبت محدوده فلزی، معدل مالی ۳ماهه حساب و باید حداقل ۲میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان باشد. بدیهی است، تعیین این عدد میزان استقبال از ثبت محدوده‌ها را کم خواهد کرد.این عامل، به‌ویژه در کوتاه‌مدت، منجر به ایجاد رکودی شدید در حوزه اکتشاف و سپس استخراج و سایر حوزه‌های کاری معدن خواهد شد.نکته قابل‌توجه دیگر این است که با کم شدن افراد واجد شرایط، ثبت معدن، انحصاری خواهد شد که این عامل هم بسیار نگران‌کننده خواهد بود.سوالی که در اینجا مطرح می‌شود، این است که چرا یک فرد حقیقی برای ثبت یک محدوده معدنی باید ۳ ماه نقدینگی راکد در حساب خود داشته باشد؟ آیا این تصمیم دولت سیاستی برای جمع‌آوری نقدینگی نیست؟ آیا ملاک برخورداری افراد از توانایی مالی تنها در پول نقد خلاصه می‌شود؟ آیا فردی که پول نقد خود را به ملک، تجهیزات یا ماشین‌آلات تبدیل کرده است، دارای توان مالی نیست؟ و آیا فقط جمع‌آوری نقدینگی در حساب بانکی کار پسندیده‌ای است که دولت آن را به این ترتیب تشویق می‌کند؟

میزان افزایش مبلغ به ۲۰برابر رسیده است و به‌ازای هر ۱۰۰میلیون تومان، یک امتیاز به فرد تعلق خواهد گرفت. آیا این جهش، عامل رشد نقدینگی نمی‌شود؟ نرخ تورم با چه شاخصی ۲۰برابری شده است؟ آیا این تغییر باعث نمی‌شود که افراد دارای توانایی مالی درصدد برآیند که سرمایه خود را نقد کنند و به بانک بسپارند تا صلاحیت مالی را احراز کنند؟ آیا قرار است افراد حقیقی را از عرصه حذف کنند؟

▣ علم بهتر است یا ثروت؟

متاسفانه در شرایط جدید باز هم تحصیلات و تخصص مرتبط افراد به ارزش واقعی خود دست نیافته است.

علاوه بر این چند سالی است که آزمون نظام مهندسی برگزار هم نشده و به این جهت نقدهایی در سیستم و ماهیت نظام مهندسی ایجاد کرده است. گفته می‌شود چرا وقتی کسی تحصیلات مرتبط دارد و عضو نظام مهندسی است به‌جای شرکت در دوره‌های تخصصی و افزایش دانش خود و اخذ پروانه یا جواز، باید در آزمون نظام مهندسی شرکت کند؟ یعنی اعتبار مدرک تحصیلی وزارت علوم از پروانه اشتغال پایین‌تر است؟ آیا اخذ پروانه اشتغال منوط به برگزاری یک آزمون است؟ داشتن مهارت و دانش خوب است، اما چرا اثبات این موضوع منوط به برگزاری آزمون و سال‌ها تحصیل در دانشگاه به حاشیه رانده شده است؟ علاوه بر این، آزمون فوق چند سالی است که برگزار نشده و حتی در نوع سوالات و نحوه برگزاری آن ابهام وجود دارد.در سیاست‌های دولت جدید در حوزه معدن، بحث تحول و اعمال تغییرات، بسیار مورد توجه قرار گرفته که ای کاش این تغییرات با مشورت افراد توانمند و ذی‌نفع در حوزه معدن انجام می‌شد.معدنکاری کاری به‌غایت سخت و دشوار است و هر روز افرادی که خواستار تحصیل در رشته‌های معدن و زمین‌شناسی هستند، کم و کمتر می‌شوند، متاسفانه در حال حاضر رشته معدن در بسیاری از دانشگاه تعطیل شده یا در شرف حذف شدن است.

▣ نان چه کسی در روغن است؟

با اعمال تغییرات جدید، ممکن است بسیاری از افرادی که فارغ‌التحصیل رشته معدن و در تلاش هستند، محدوده‌ای ثبت کنند و به‌دنبال کارهای اکتشافی بروند، امکان فعالیت را از دست بدهند، زیرا باید مبلغی سنگینی را به مدت ۳ ماه در حساب خود آن هم به‌صورت راکد نگه دارند.

با این شرایط پای نزول و ربا به‌میان کشیده می‌شود و بازار قرض دادن یا گرفتن پول، راکد نگه داشتن وجوه در بانک و در نهایت فروش صلاحیت فنی داغ می‌شود و نان رانتخواران در روغن می‌افتد.

آیا در این شرایط نباید ارزش مدرک تحصیلی بیشتر باشد؟ یا حداقل هم‌ارزش با توان مالی در نظر گرفته شود؟ آیا قرار است افراد حقیقی از حوزه معادن حذف شوند؟

▣ مافیای معدن کیست؟

مافیای معدن اصطلاح درستی نیست. حوزه معدن بخشی کوچک است. برخی فعالان این حوزه، در دولت یا ارگان‌های وابسته مشغول به کار بوده و هستند، برخی دیگر سرمایه‌گذار و در نهایت دانش‌آموختگان رشته معدن هستند که نه ارتباطی با دولتی‌ها دارند و نه از حمایت آنها بهره‌مند می‌شوند و بخش خصوصی نام گرفته‌اند.بخش دیگری هم وجود دارد که از همین مردم عادی تشکیل شده است. افرادی که هیچ دیدگاه علمی یا فنی در حوزه معدن ندارند و باتوجه به شرایطی خاص، به‌عنوان مثال زندگی در مجاورت محدوده معدنی، وارد این حوزه می‌شوند.براساس طبقه‌بندی فوق می‌توان گفت دولتی‌ها اطلاعات بیشتری نسبت به سایرین و دسترسی جامعی به مطالعات همه بخش‌ها دارند، این وضعیت برای دیگر فعالان چندان خوشایند نیست، اما این امتیاز به‌معنی مافیایی شدن فعالیت در حوزه معدن نیست. فعالیت مافیایی یعنی تحصیل منافع نامشروع از طریق حوزه معدن که استفاده از این اصطلاح چند سالی است باب شده، اما باید گفت حداقل در ایران مصداق واقعی ندارد.

▣ کاهش یا افزایش مساحت؟

درباره موضوع کاهش یا افزایش مساحت ۲۵۰کیلومترمربعی محدوده فلزات و زغال‌سنگ (گروه ۶) باید گفت ماده معدنی به‌صورت طبیعی در گستره‌ای به‌وجود می‌آید که آثار، رگه‌ها و نوع تشکیل آن در نواحی مختلف به‌چشم می‌خورد، اما توده اصلی ماده معدنی، می‌تواند به‌صورت لنزی یا رگه‌ای و در منطقه وسیعی پراکنده باشد.

ارگان‌هی دولتی، به‌ویژه منابع طبیعی بخشی از مساحت معدن را بلوکه یا رد می‌کنند و اجازه کار در آن را نمی‌دهند،پس بهتر است این مساحت به ۱۰۰۰ کیلومترمربع برسد. اگر سازمان زمین‌شناسی اقدامات اکتشافی و پی‌جویی‌های مقدماتی اولیه را انجام می‌داد و به این ترتیب محدوده‌ها با آگاهی کامل ثبت می‌شد، کوچک بودن محدوده، مشکل خاصی ایجاد نمی‌کرد.

این دقیق همان کاری است که در تمام دنیا انجام می‌گیرد، یعنی اکتشافات اولیه از سوی سازمان زمین‌شناسی انجام می‌شود و سپس افراد می‌توانند با داشتن اطلاعات کامل در مزایده، محدوده موردنظر را خریداری و اکتشافات نهایی را انجام دهند. در بسیاری موارد، اکتشافات در کشور ما، به‌صورت دقیق انجام نمی‌شود و تنها با مشاهده کانی‌زایی اندکی در یک نقطه حتی در برخی موارد از سوی فردی غیرمتخصص انجام و محدوده ثبت می‌شود و اطلاعاتی نظیر ژئوفیزیک هوایی که تهیه آن برعهده سازمان زمین‌شناسی یا انرژی اتمی است و در دسترس متخصصان یا مردم قرار ندارد.

اکتشافات در گام اول دقیق نیست و در نتیجه، کاهش مساحت انتخابی به زیر ۲۵۰کیلومترمربع، منطقی به‌نظر نمی‌رسد.

> در سیاست‌های جدید حوزه معدن، بحث تحول و اعمال تغییرات موردتوجه قرار گرفته، اما ای کاش این تغییرات با مشورت افراد توانمند و ذی‌نفع در حوزه معدن انجام می‌شد

پیشنهاداتی برای سامان دادن به سامانه

مجیر مجیری ـ کارشناس معدن و فعال حوزه اکتشاف: پیشنهاد من برای بهبود سامانه کاداستر ثبت معادن، عبارت است از کاهش محدوده فلزات و زغال‌سنگ (گروه ۶) از ۲۵۰ کیلومترمربع به ۴۰ یا حتی ۳۰ کیلومتر مربع تا شانس ثبت محدوه بیشتر شود و افراد بیشتری بتوانند در این حوزه فعالیت کنند.

پیشنهاد دیگر این است که اطلاعات دارندگان گواهی کشف و پروانه بهره‌برداری در سامانه کاداستر نمایش داده شود. پیش‌تر اطلاعات به‌صورت کامل بود،اما در حال حاضر فقط اطلاعات پروانه بهره‌برداری نمایش داده می‌شود، علاوه بر این نمایش اطلاعات ماده معدنی بسیار مفید و راهگشا خواهد بود.

مورد بعدی درباره حریم بین محدوده‌ها است، هم‌اکنون این حریم گاهی ۱۵۰کیلومترمربع در نظر گرفته می‌شود و گاهی کمتر یا بیشتر؛ اما به‌نظر می‌رسد که بهتر است عدد ثابتی برای آن در نظر گرفت که در کل محدوده‌ها اعمال شود.

▣ استعلام پشت استعلام

پیش از این، باید برای دریافت مجوز از سازمان منابع طبیعی و محیط‌زیست استعلام گرفته می‌شد، اما در حال حاضر، میراث‌فرهنگی جایگزین محیط‌زیست شده است. نمی‌دانم که علت این جایگزینی چیست، اما این نکته را به‌خوبی می‌دانم که به بروکراسی اداری دامن می‌زند و زمان و انرژی زیادی از متقاضیان را هدر می‌دهد و حتی گاهی متقاضی ناچار می‌شود یکی، ۲ ماه برای بازدید کارشناسان سازمان میراث فرهنگی از منطقه منتظر بماند، بنابراین پیشنهاد می‌شود مرحله استعلام از سازمان میراث فرهنگی حذف و به‌جای آن، وزارت صمت یا سازمان‌های صمت هر استان از متقاضیان تعهد بگیرند که اگر در هنگام عملیات عمرانی یا معدنی با شواهد تاریخی و فرهنگی برخورد کردند، عملیات خود را متوقف و موضوع را به سازمان مربوطه اطلاع دهند،یا حداقل این مرحله در استان‌هایی مثل فارس یا خوزستان که آثار تاریخی زیادی دارند، وجود داشته باشد، اما همان‌طور که گفته شد، اگر کار به‌صورت اخذ تعهد پیش برود، بسیار بهتر است.

▣ افزایش امتیاز تجربه و تحصیلات

متاسفانه از حدود ۱۰سال قبل، مشکلاتی مربوط به ارزیابی صلاحیت فنی و مالی افراد حقیقی و حقوقی وجود داشته و همواره محل‌اختلاف بوده است.

اثبات صلاحیت فنی و مالی، یعنی اینکه یک نفر باید هم از نظر فنی توانایی لازم را داشته باشد و هم از توان مالی کافی برخوردار باشد تا بتواند یک معدن را در اختیار بگیرد و برای اکتشاف آن هزینه کند.

متاسفانه در جداولی که در حال حاضر تعریف شده، امتیاز توان فنی افراد بسیار پایین در نظر گرفته شده و توان مالی وزن بیشتری دارد، به‌عبارت دیگر، امتیاز کسی که مدرک در زمینه زمین‌شناسی و معدن مدرک دانشگاهی دارد، آنقدر کم است که حتی نمی‌تواند با استفاده از آن برای ثبت محدوده یک ماده معدنی فلزی تقاضا کند.

امتیازات پایین به تجربه و تخصص افراد، یعنی بی عدالتی در حق کسانی که پروانه به نام آنها بوده و هست یا تحصیلات دانشگاهی در رشته معدن یا زمین‌شناسی دارند و حتما باید مورد تجدید نظر قرار بگیرد و اصلاح شود.

درباره امتیاز مالی هم باید گفت که براساس معدل ۳ماهه هر شخص حقیقی، توان و صلاحیت مالی وی سنجیده می‌شود، به‌عبارت دیگر، هر ۵ میلیون تومان که به مدت ۳ ماه در حساب فردی بلوکه شود، یک امتیاز دارد. در گذشته این امتیاز باتوجه به گردش حساب فرد در نظر گرفته می‌شد، اما به‌اعتقاد من، شرایط فعلی که میانگین حساب ۳ماهه را مدنظر قرار می‌دهد، بهتر و قابل‌اطمینان‌تر است، اما گویا قرار است دوباره این عدد تغییر کند.

▣ نقشه‌ای تمام بنفش

دولت باید فکری به حال محدوده‌های بلوکه‌شده کند، در حال حاضر شاید ۳۰درصد از مساحت کل کشور، در اختیار بخش‌های گوناگون است و اگر به نقشه در سامانه کاداستر نگاه کنید، بیشتر مناطق بنفش رنگ است. ابتدا باید این محدوده‌ها تعیین‌تکلیف و از طریق سازکارهایی مانند مزایده به متقاضیان واقعی واگذار شود، زیرا بسیاری از معادن فلزی یا غیرفلزی خوب داخلی در این محدوده‌ها قرار گرفته است و باید فکری به حال آنها شود تا فعالیت خود را آغاز کنند، زیرا تعداد معادن فعال بیشتر می‌شود و میزان اشتغال افزایش پیدا می‌کند.

در جدول بررسی صلاحیت فنی و مالی هرچه میزان امتیاز لازم برای هر گروه، از شن و ماسه و سنگ لاشه گرفته تا معادن فلزی، بالاتر برود، تعداد متقاضیان کمتر و کار سخت‌تر می‌شود و حتی ممکن است باتوجه به میزان متقاضی و شرایط در نظر گرفته‌شده، رکودی در این زمینه ایجاد شود.

سخن پایانی

سامانه کاداستر یکی از دستاوردهای فعال حوزه معدن در زمینه سیستماتیک شدن فعالیت‌های اداری است، اما با اینکه چند سالی از عمر فعالیت آن می‌گذرد، هنوز به شرایط ایده‌آل خود نرسیده است و هرازگاهی به‌دلیلی باز در مدار توجه قرار می‌گیرد. امید است، این بار تغییرات چنان جامع و مانع باشد که نیازهای فعالان این حوزه را به بهترین وجهی برآورده کند، هرچند به‌نظر می‌رسد با این تعدد و تنوع آرا، دستیابی به این مهم، حداقل در کوتاه‌مدت، آرزویی محال باشد.

استقرار دانش‌بنیان‌ها در واحدهای مسکونی

رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسه‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری جزئیات استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در واحدهای مسکونی را تشریح کرد. رضا اسدی‌فر در گفت‌وگو با خبرگزاری صدا و سیما ضمن بیان این مطلب افزود: خوشبختانه امسال با تصویب قانون جهش تولید، تسهیلات جدیدی برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم شده، در حقیقت یکی از سرفصل‌های جدید برای حمایت، امکان استقرار دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان در ساختمان‌های با کاربری مسکونی است. رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسه‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری تصریح کرد: پیش‌تر این امکان با توجه به تفاهمنامه‌ای که با شهرداری تهران وجود داشت، فقط در شهر تهران فراهم بود، اما حالا این امکان در سراسر کشور فراهم شده و شرکت‌ها می‌توانند به شرطی که معارض نداشته باشند، دفتر خودشان را در ساختمان‌های با کاربری مسکونی مستقر کنند. وی افزود: برای استفاده از این امکان، کافی است شرکت‌ها به پرونده خود در سامانه شرکت‌های دانش‌بنیان reg.daneshbonyan.ir مراجعه و در آنجا ساختمان، شهر و شهرداری موردنظر را معرفی کنند. رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسه‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: سپس معرفی‌نامه‌ای از طریق معاونت علمی برای آنها صادر و به شهرداری مربوط ارسال می‌شود و از این طریق شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند از امکان استقرار شرکت در کاربری مسکونی استفاده کنند. اسدی‌فر ادامه داد: ابلاغ‌های لازم، از طرف وزیر کشور و معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری به همه شهرداری‌های کشور ارسال و اطلاع‌رسانی لازم انجام شده و از همین امروز این امکان قابل پیگیری است.

آیا پلتفرم‌ها می‌توانند آشفتگی بازار مسکن را کنترل کنند؟

فناوری هم حریف سوداگران مسکن نیست

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

باتوجه به وجود مشکلات عدیده مردم درباره فرآیند خرید و فروش و اجاره مسکن که به‌طورعمده مربوط به عملکرد فعالان در بنگاه‌های معاملات املاک است، فناوری و پلتفرم‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات می‌تواند دید روشن‌تری به مردم در باب خرید و فروش و اجاره مسکن بدهند. در این زمینه، هرچند فعالیت دانش‌بنیان‌ها انگشت‌شمار است، اما کاربرد وسیع دستاورد آنان منجر به شفاف‌سازی گسترده‌ای می‌شود. ناگفته نماند سد راه چنین هدفی فقدان اطلاعات کامل از املاکی است که هر ساله در قالب رهن یا اجاره معامله می‌شوند، به‌عبارت روشن‌تر، کارشناسان معتقدند به‌دلیل اینکه درصد کمی از املاک دارای کد رهگیری هستند، نمی‌توان گام مهمی در شفاف‌سازی اطلاعات مسکن و کنترل نرخ اجاره‌بها برداشت. صمت در این گزارش، درصدد پاسخ به این پرسش برآمده که آیا پلتفرم‌های بیرون‌آمده از کانال دانش‌بنیان‌ها می‌توانند کنترلی در سوداگری مسکن داشته باشند؟ ناگفته نماند چندی پیش، بازار مسکن هرج و مرجی را از سوی برخی پلتفرم‌ها تجربه کرد که ناگزیر تصمیم‌گیران را به‌سمت استفاده نکردن از آنها کشاند؛ اینکه با درج قیمت‌های نامتعارف موجب شدند تداخلی نامنظم با آنچه در واقعیت هست، به‌وجود آید. صاحبان این پلتفرم‌ها هدفی دیگر از رفع معضل مسکن داشتند که مانند یک شرکت دانش‌بنیان رسالت رفع نیاز جامعه را در فضای کاری خود نمی‌دیدند. اکنون دانش‌بنیان‌ها در پی یافتن راه‌حلی جدید و مطمئن برای رفع سوداگری و کنترل نرخ با کمک فناوری اطلاعات هستند.

مهم‌ترین و مثبت‌ترین عملکردی که پلتفرم‌های حوزه مسکن می‌توانند داشته باشند، این است که جریان اطلاعات را شفاف کنند اما نمی‌توانند کنترلی در نرخ اجاره‌بها داشته باشند

عدم شفافیت بلای جان مسکن

بسیاری از کارشناسان در حوزه مسکن و املاک معتقدند استفاده از سامانه‌ها و پلتفرم‌های آنلاین در حوزه خرید و فروش و اجاره مسکن و املاک دست واسطه‌گران سودجو را در حوزه املاک کوتاه خواهد کرد. برخی سامانه‌های فعال در این عرصه، خدمات متنوع و متعددی از جمله امکان بازدید آنلاین و سه‌بعدی از املاک را در هر منطقه از استان تهران به شهروندان ارائه می‌دهند، برای مثال اپلیکیشن‌هایی نظیر «ملکانا» که با تصویربرداری و بارگذاری بیش از ۲۰هزار ملک در تهران، نه‌تنها سرعت انجام معاملات را به‌شدت افزایش داده، بلکه در مواردی دست واسطه‌های دریافت‌کننده حق کمیسیون‌های غیرقانونی را هم کوتاه کرده است. گفتنی است، برخلاف مجموعه‌های دیگر که در حوزه املاک و مسکن به‌صورت سنتی فعالیت می‌کنند، تیم سازنده این اپلیکیشن با فناوری نوین به این عرصه ورود کرده و توانسته‌اند از معاونت علمی ریاست‌جمهوری گواهی دانش‌بنیان با ۲ بخش تکنولوژی واقعیت فضای‌مجازی مجوز دریافت کنند، در حال حاضر کشور در حوزه املاک با مشکل عدم‌شفافیت قیمت، ارائه نرخ نامناسب توسط مالک یا تشدید نرخ از سوی برخی بنگاه‌ها مواجه است، اما در فناوری طراحی‌شده این اپلیکیشن، کارشناسی نرخ به‌صورت اتوماتیک انجام می‌شود.

مسیر سخت شفافیت در ایران

قیمت خرید و فروش آپارتمان و اجاره از اواخر اردیبهشت سال ۹۹ و به‌دستور دادستانی از پلتفرم‌های آنلاین مسکن، وب‌سایت‌ها و پلتفرم‌های اینترنتی حذف شد، به‌دلیل اینکه وزارت صمت معتقد بود درج آگهی در سایت‌ها و پلتفرم‌های آنلاین، باعث ایجاد یک هیجان کاذب در بازار مسکن می‌شود، اما بعد از گذشت مدتی، دوباره قیمت‌ها به آگهی‌ها بازگشت و به‌اعتقاد برخی کارشناسان، پلتفرم‌های آنلاین مسکن نمی‌توانند سوداگری در بخش مسکن را به‌طورکامل از بین ببرند، مهم‌ترین و مثبت‌ترین عملکردی که این پلتفرم‌ها می‌توانند داشته باشند، این است که جریان اطلاعات را شفاف می‌کنند.

مسعود مومنی، فعال حوزه املاک در عرصه دانش‌بنیان در گفت‌وگو با صمت گفت: یکی از چالش‌های اصلی، نبود زیرساخت‌های اطلاعاتی درست، دقیق و به‌روز در حوزه مسکن است، البته اگر اطلاعاتی هم باشد، سازمان‌های ذی‌ربط به‌سختی در اختیار استارت‌آپ‌ها قرار می‌دهند و به‌طورعموم از ارائه اطلاعات امتناع می‌کنند.

وی افزود: برای حل این موضوع، سازمان‌های مسئول باید رویکرد محرمانه‌پنداری را که نسبت به اطلاعات در زمینه‌های مختلف اعم از مسکن دارند، کنار بگذارند و به موضوع شفافیت و دسترسی عموم به اطلاعات، احترام بگذارند، چرا که نبود شفافیت موجب بروز تخلفاتی می‌شود که مهار آن دشوار است.

چنین شرایطی در بیشتر کشورهای پیشرفته روال آسان‌تری دارد، به‌طوری که هر فردی در هر کجای دنیا می‌تواند به این اطلاعات دسترسی داشته باشد، اما در ایران چنین روندی کند و زمانبر است که مسیر دشواری هم دارد، در نهایت هیچ نتیجه‌ای هم از لحاظ دسترسی به اطلاعات موردنظر حاصل نمی‌شود، این شرایط در زمانی است که اطلاعات موجود باشد؛ در حالی که در برخی موارد اصلا اطلاعاتی وجود ندارد.

▣ مسئولان حمایت اطلاعاتی کنند

مومنی گفت: دسترسی آسان و بدون هزینه مردم به اطلاعات املاک و کسب اطلاعات به‌روز، مولفه‌ای است که مردم به آن نیاز دارند. به‌طورکلی استارت‌آپ‌ها در زمینه شفاف‌سازی و ارائه اطلاعات دقیق، درست و به‌روز نقش مهمی را ایفا می‌کنند و می‌توانند کارآ و موفق باشند، هرچند به‌دلیل نداشتن دسترسی به زیرساخت‌های اطلاعاتی، مشکلات زیادی برای استارت‌آپ‌ها به‌وجود می‌آید و حمایت چندانی هم از سوی مسئولان نمی‌شود.

وی افزود: این موضوع بستگی به هدف‌گذاری استارت‌آپ‌ها دارد. استارت‌آپ‌ها به‌شکل معمول با بنگاه‌ها تعامل دارند، اما ممکن است استارت‌آپ‌هایی هم فعالیت داشته باشند که خودشان در حوزه املاک فعالیت می‌کنند. هدف‌گذاری اولیه ما تعامل با بنگاه‌ها برای ارتقای کیفیت خدمات آنها و تسهیل فرآیند جست‌وجوی مسکن است و اکنون هم این تعامل را با آنها داریم.

به‌اعتقاد برخی کارشناسان، پلتفرم‌های آنلاین مسکن نمی‌توانند سوداگری در بخش مسکن را به‌طور کامل از بین ببرند، اما مهم‌ترین و مثبت‌ترین عملکردی که این پلتفرم‌ها می‌توانند داشته باشند، این است که جریان اطلاعات را شفاف کنند

کنترل نرخ مسکن به شرط وجود اطلاعات کافی

ناصر معبود از دیگر دانش‌بنیان‌های فعال در زمینه مسکن در گفت‌وگو با صمت گفت: می‌توان با بهره‌گیری از دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها برمبنای فناوری اطلاعات در حوزه مسکن و املاک یعنی خریدوفروش و رهن و اجاره به شفاف‌سازی رسید، اما کنترل نرخ تا حد زیادی خارج از امکانی است که پلتفرم‌ها می‌دهند، در واقع می‌توان از طریق هولوگرام یا کد رهگیری قولنامه‌های مسکن، فرآیند رهن و اجاره را هوشمندسازی کرد و با پلتفرم‌ها، چنین فرآیندی را تحت‌نظارت و کنترل درآورد.

این فعال در عرصه فناوری اطلاعات گفت: می‌توان در مسیر شفاف‌سازی قیمت‌های واقعی اجاره از فناوری اطلاعات بهره کافی گرفت. برای اجرایی کردن چنین پلتفرم‌هایی مشکل در زیرساخت‌های لازم نیست، مشکل در روند اجرای آن است. به‌قدر کافی دانش و زیرساخت فنی لازم در کشور برای ایجاد یک شبکه جامع در رهن و اجاره املاک به‌ویژه املاک مسکونی داریم. معضل اصلی در دریافت اطلاعات اولیه براساس کد رهگیری یا همان هولوگرام قراردادهای رهن و اجاره است. گفتنی است، ۹۰درصد این قراردادها فاقد کد رهگیری هستند و در کل کشور، تنها ۱۰درصد قراردادهای رهن و اجاره دارای این کد هستند.

وی ادامه داد: برای مثال زمانی می‌توان طرح‌هایی نظیر کنترل و ساماندهی اجاره‌بهای املاک مسکونی را اجرا کرد که نرخ قبلی موجود باشد و براساس آن، افزایش ۲۵درصدی اعمال شود، به‌عبارت روشن‌تر، باید بانک جامعی از رهن و اجاره داشته باشیم و در کل، داشتن کد رهگیری، اصلی‌ترین داده‌ای است که موجب توسعه پلتفرم‌ها می‌شود و می‌توان به جزئیات املاک هم دسترسی پیدا کرد.

وی افزود: نرخ رهن و اجاره باید ۱۵ تا ۲۰درصد نرخ اصلی ملک باشد که براساس جغرافیای ملک و دیگر پارامترها تعیین می‌شود. برای کنترل نرخ فروش ملک تاکنون کسی نتوانسته انجام دهد، چرا که مواد اولیه آن یعنی مصالح ساختمانی قابل‌کنترل نیست.

گفتنی است، کمتر از ۲ درصد املاک، دارای کد رهگیری هستند و برای شفافیت، باید سامانه جامع اطلاعات املاک راه‌اندازی شود، به‌عبارت مشخص‌تر، فناوری اطلاعات می‌تواند نرخ مسکن را به‌شرط وجود اطلاعات کافی کنترل کند.

دانش‌بنیان‌ها یک گام جلوتر هستند

فردین یزدانی از دیگر کارشناسان در حوزه مسکن در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز، معتقد است که پلتفرم‌های آنلاین مسکن نمی‌توانند سوداگری در بخش مسکن را به‌طورکامل از بین ببرند.

او عنوان کرد: مهم‌ترین و مثبت‌ترین عملکردی که این پلتفرم‌ها می‌توانند داشته باشند، این است که جریان اطلاعات را شفاف می‌کنند.

این کارشناس حوزه مسکن ادامه داد: پلتفرم‌های مسکن هزینه‌های جانبی و مبادلات را کاهش می‌دهند و مقداری از ناکارآمدی موجود در بازار بنگاه‌ها را کم می‌کنند و پلتفرم‌ها نه‌تنها مزاحم نیستند؛ بلکه یک گام هم جلو هستند و شیوه‌های نوین مبادلات را جایگزین می‌کنند، به‌همین جهت، ممنوعیت درج نرخ خودرو و مسکن در آگهی‌های آنلاین تاثیر منفی دارد. به‌گفته یزدانی، می‌توان یک جریان رگولاتوری و فضای قانونمندی و سیستم مدیریتی را برای بازار مسکن در پلتفرم‌ها تعیین کرد تا بتواند با استفاده از پالایش آگهی‌ها اطمینان خاطر و ضمانت لازم را در خریدار و فروشنده ایجاد کند. وی بااشاره به مهم‌ترین پارامترهای درونی اثرگذار بر بازار مسکن تصریح کرد: از جمله مهم‌ترین پارامترهای تاثیرگذار بر روند قیمتی بازار مسکن، تورم مصالح ساختمانی است، به‌طور طبیعی افزایش نرخ مصالح ساختمانی، روی نرخ تمام‌شده و در نهایت قیمت‌های فروش آپارتمان به‌طور مستقیم اثرگذار است، چنان که در ابتدای زمستان سال گذشته تورم مصالح ساختمانی در برخی مناطق شهری منجر به رشد دوباره میانگین نرخ مسکن شد. وی به چگونگی اثرگذاری این پارامتر در یک بازه زمانی بلندمدت‌تر اشاره کرد و گفت: نکته مهم آن است که به‌تبع افزایش نرخ زمین و مصالح ساختمانی، تولید در بخش مسکن و ساختمان چندان با صرفه اقتصادی همراه نیست و همین امر به بی‌انگیزگی بخش عرضه برای ساخت‌وساز و درنهایت به مختل شدن این جریان منجر خواهد شد. این صاحب‌نظر بازار مسکن در عین حال به پارامترهای بیرونی اثرگذار بر این بخش اشاره کرد و افزود: از میان تمامی عوامل بیرونی همچون نوسانات بازار ارز، سهام و... عاملی که بیش از همه می‌تواند سمت و سوی این بازار را تحت‌تاثیر قرار دهد، تعیین تکلیف ریسک غیراقتصادی به‌ویژه در حوزه مذاکرات با طرف خارجی است. وی در این‌باره توضیح داد: تعیین تکلیف ریسک غیراقتصادی به‌معنی دستیابی به نتایج مثبت در مذاکرات با طرف‌های خارجی، می‌تواند سیگنال مثبتی برای آغاز فعالیت‌های اقتصادی از جمله فعالیت در بخش مسکن باشد، چرا که در این شرایط فعالیت در این بخش همراه با توجیه اقتصادی خواهد بود.

سخن پایانی

شواهد حاکی از آن است که در دسرهای خرید مسکن در چند سال اخیر با حضور پلتفرم‌های مسکن بسیار کاهش یافته است، چرا که پلتفرم‌هایی به‌وجود آمدند که نه‌تنها سرعت انجام معاملات را به‌شدت افزایش داده‌اند، بلکه در مواردی دست دریافت‌کنندگان کمیسیون‌های غیرقانونی را هم کوتاه کرده‌اند، اما از آنجایی که جریان اطلاعات در بازار مسکن بسیار نامتقارن و نامعلوم است و بنگاه‌های املاک کارآمدی مناسبی ندارند، ممکن است این پلتفرم‌های خرید و فروش بتوانند با سیاست‌گذاری‌های مناسب، این بازار را کنترل و دست سوداگران را تا حدی کوتاه کنند. در این رابطه کارشناسان معتقدند، پلتفرم‌هایی که در این زمینه وجود دارند، نمی‌توانند سوداگری در بخش مسکن را به‌طور کامل از بین ببرند یا آن را افزایش دهند، بنابراین مهم‌ترین و مثبت‌ترین عملکردی که این پلتفرم‌ها می‌توانند داشته باشند، این است که جریان اطلاعات را شفاف کنند.

دانش زیربنای قدرت ملی

سورنا ستاری - معاون علمی‌وفناوری رئیس‌جمهوری: توسعه علم و فناوری یکی از الزامات گریزناپذیر، دستیابی به اقتصاد مقاومتی و دانش‌بنیان است. رهبر معظم انقلاب نیز به‌شکل مکرر پیشرفت اقتصاد دانش‌بنیان را در رأس همه کارهای اساسی برای پیشرفت کشور قرار داده و زیربنای اقتدار کشور را قدرت ملی دانسته‌اند و تاکید فرموده‌اند قدرت علمی و فناوری، منشأ قدرت سیاسی، نظامی، فرهنگی و اقتصادی است، بنابراین، این گونه استنباط می‌شود که با استفاده از علم و فناوری در همه ابعاد سیاست‌گذاری می‌توان به‌صورت موثر ظاهر شد، چرا که اقتصاد دانش‌بنیان، پیشران اقتصاد مقاومتی و درون‌زا است، پس برنامه‌ریزی منسجم برای ورود به مقوله اقتصاد دانش‌بنیان بسیار کلیدی و حائز اهمیت است. برهمین مبنا معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری از طریق سازکارهای خود مانند ستادهای توسعه فناوری، طرح‌های کلان ملی و تجاری‌سازی، قصد عمق بخشیدن به نفوذ خود در این عرصه را دارد، از این‌رو باید امسال زمان رونق تجاری‌سازی دستاوردهای فناورانه با رویکرد جهادی باشد؛ در این راستا تلاش برای نفوذ و انتشار هرچه بیشتر یافته‌های علمی و فناورانه در فعالیت‌های کلان اقتصادی کشور، برنامه تحریک و ایجاد کشش بازار خدمات و کالاهای دانش‌بنیان، حمایت از طرح‌های کلان ملی، تلاش برای ایجاد صنایع وابسته، حمایت از تجاری‌سازی فناوری‌ها در کشور با بکارگیری ظرفیت‌های موجود در همه استان‌های کشور و توان کارگزاران (کریدورهای تجاری‌سازی) فناوری در ۷ نقطه کشور، توجه به فعالیت‌های کارآفرینی مبتنی بر فناوری از جمله توانمندسازی و حمایت از نخبگان استان‌ها و برگزاری جشنواره‌هایی همچون علم تا عمل مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد، همچنین، توجه خاص به (VC)، بانک‌ها و خیرین در توسعه تجاری‌سازی فناوری، اشتغال نخبگان، استعدادهای برتر و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، صادرات محصولات دانش‌بنیان و حمایت از فرآیندهای موثر در تقویت بخش خصوصی فعال، اولویت دادن به فعالیت‌های بخش خصوصی در نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان و توسعه کسب‌وکار و ایجاد صنایع مبتنی بر دانش نیز در راستای برنامه‌ها و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی از جمله برنامه‌های معاونت علمی در سال پیش‌رو است. باید توجه داشت که برای پیاده‌سازی مناسب و تحقق اهداف ترسیم‌شده در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، حوزه تکالیف و ورود معاونت علمی و فناوری بسیار گسترده است، بر این اساس ضروری است که ارکان این معاونت در تعامل با دستگاه‌های اجرایی و به‌ویژه مراکز علمی و دانشگاهی در عرصه فناوری موردنظر هر بخش، پیشگام و فعال عمل کند و امیدواریم با توسعه فعالیت‌های معاونت، شاهد برداشتن گام‌های موثری در تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و لبیک گفتن به فرمان رهبر معظم انقلاب باشیم. مسئله دانش‌بنیانی، یک فرهنگ است که باید در جامعه توسعه پیدا کند؛ این فرهنگ جدید در حال نفوذ به محیط دانشگاهی، کسب‌وکارها و اقتصاد کشور ماست؛ طی ۸ سال اخیر، در فرهنگ کارآفرینی، لغات جدیدی مانند استارت‌آپ‌ها، کارخانجات نوآوری، مراکز نوآوری، صندوق‌های ریسک‌پذیر و ... اضافه که این ادبیات در دانشگاه‌ها و صنایع بزرگ کشور مان حاکم شده است، به‌شکلی که صنایع و دانشگاه‌ها به فکر راه‌اندازی پارک‌ها و مراکز نوآوری هستند، به هر حال کشور به‌سمت دانش‌بنیان شدن حرکت می‌کند، در حالی که تا پیش از این، صنایع بزرگ و دانشگاه‌ها در یک اکوسیستم دیگری رشد پیدا کرده بودند. جا افتادن فرهنگ دانش‌بنیانی در صنعت و دانشگاه، یک حرکت بزرگ فرهنگی محسوب می‌شود که این می‌تواند آرام آرام به ذهن عموم مردم هم وارد شود؛ اگر می‌خواهیم نخبگان‌مان را در داخل نگه داریم، باید این ادبیات را در فرهنگ عمومی جامعه وارد کنیم. مدت‌ها بود که برخی افراد از اینکه قرار است یک شرکت کوچک چه کاری انجام دهد، ما را به‌سخره می‌گرفتند؛ اکنون همین شرکت‌ها از نظر اقتصادی به مرحله‌ای رسیده‌اند که یک کشور درباره آنها صحبت می‌کند و به بازیگر اصلی در سطح ملی و بین‌المللی تبدیل شده‌اند و این شرکت‌ها در تمام حوزه‌های مهم کشور نقش دارند. طی این سال‌ها شاهد رشد کمی و کیفی شرکت‌های دانش‌بنیانی بودیم که می‌توانند با ایجاد یک اکوسیستم جدید، مشکلات کشور را رفع کنند و محصول را به‌دست مردم برسانند؛ در پژوهش‌هایی که با پول دولت انجام می‌شود، ممکن است نتایجی کسب شود، اما یک چیز هیچ وقت انجام نمی‌شود و آن تولید محصول است. رهبر معظم انقلاب به توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان تاکید دارند که این موضوع باید اتفاق بیفتد؛ ما امیدواریم که به این هدف برسیم و به‌طور قطع امسال توسعه قابل توجهی در تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان خواهیم داشت؛ برای افزایش کمی تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان و تحقق منویات رهبر مظم انقلاب، برنامه‌های مفصلی تدارک دیده‌ایم و در این مسیر به همکاری سایر ارگان‌ها نیاز داریم.

یادداشت

آشنایی با انواع وام بانکی

علی اسماعیلی
کارشناس امور بانکی

هر کدام از ما در هر مرحله‌ای از گذران زندگی برای رفع مایحتاج‌مان به بودجه‌ای مشخص نیاز داریم، اما گاهی توانایی تامین این بودجه را نداریم و لازم است باتوجه به مبلغ موردنیازمان متقاضی وامی متناسب با نیازمان شویم. دریافت وام، بهترین راهکار برای کنترل بحران‌های اقتصادی است و فاصله ما تا اهداف‌مان را کوتاه می‌کند. وام انواع مختلفی دارد که باتوجه به شرایط هر فرد می‌تواند به او تعلق بگیرد. انواع وام ضروری در ذیل مطلب آمده است:

۱- وام ازدواج، از کم‌سودترین انواع وام در ایران

وام ازدواج از تسهیلات پرطرفدار بانکی است و کمک‌هزینه بسیاری از جوانان برای تامین مخارج در شروع زندگی محسوب می‌شود. این وام با سود ۴ درصد ارائه می‌شود و مبلغ آن بستگی به سن عروس و داماد دارد. حداکثر مبلغ این وام به هر یک از زوجین ۱۵۰ میلیون تومان است که به داماد زیر ۲۵ سال و عروس کمتر از ۲۳ سال تعلق می‌گیرد. برای عروس و دامادهای بزرگ‌تر از این سن، مبلغ وام نفری ۱۲۰ میلیون تومان خواهد بود.

۲- وام مسکن، کمک‌هزینه‌ای برای خانه‌دار شدن

بسیاری از بانک‌های کشور مبلغ مشخصی را به‌عنوان وام مسکن پرداخت می‌کنند و شرایط دریافت این وام از هر بانک می‌تواند با دیگری متفاوت باشد. البته ناگفته نماند که بانک مسکن، پیشرو در پرداخت تسهیلات خرید مسکن است و طرح‌های متنوعی برای ارائه این نوع وام دارد. وام مسکن جوانان، خانه‌اولی‌ها، وام با سند و... از جمله تسهیلات متنوع خرید مسکن است که دریافت هر کدام شرایط خاصی دارد. سن متقاضی، استان مورد نظر و... در مبلغ وام موثر خواهد بود.

۳- وام جعاله، مخصوص بازسازی خانه‌های قدیمی

صاحبان خانه‌های قدیمی می‌توانند برای بازسازی منزل خود از وام جعاله تعمیر مسکن استفاده کنند. تقریبا تمامی بانک‌ها وام جعاله تعمیر مسکن را ارائه می‌دهند.

۴- وام خرید خودروهای نو و تعویض فرسوده‌ها

وام خرید خودرو یکی دیگر از انواع وام است که بسیاری از بانک‌های کشور آن را ارائه می‌دهند. این وام برای کسانی که قصد خرید خودرو دارند، کمک‌هزینه کارآمدی خواهد بود. البته فراموش نکنید که وام خرید خودرو مخصوص محصولات داخلی است. سقف مبلغ این وام به نوع خودرو و بانک موردنظر بستگی دارد و معمولا با سود ۱۸ درصد ارائه می‌شود. نوعی دیگر از وام خرید خودرو وجود دارد که به صاحبان اتومبیل‌های فرسوده تعلق می‌گیرد. این طرح به‌منظور حذف خودروهای فرسوده از خیابان‌های شهر و کاهش آلودگی هوا اجرا می‌شود.

۵- وام خرید کالا

وام خرید کالا یکی از پرمتقاضی‌ترین انواع وام در سال‌های اخیر است و با شرایطی متنوع ارائه می‌شود. بسیاری از بانک‌های کشور و همین‌طور سامانه‌های مالی، با شرایط مختلفی وام خرید کالا را در اختیار متقاضیان قرار می‌دهند. وام خرید کالا برای خرید انواع محصولات استفاده می‌شود و تنوع این محصولات به نوع وام و فروشگاه‌های طرف قرارداد با بانک یا سامانه پرداخت‌کننده بستگی دارد. لوازم خانگی از کالاهای اصلی قابل‌خرید با این وام‌های بانکی است.

۶- وام مضاربه برای فعالان اقتصادی

وام مضاربه یکی دیگر از انواع وام بانکی است که با شرایطی مشخص به صاحبان سرمایه و فعالان اقتصادی تعلق می‌گیرد؛ بنابراین متقاضی وام مضاربه باید پروانه کسب و دیگر مدارک اثبات‌کننده فعالیت اقتصادی خود را ارائه دهد. دیگر مدارک لازم برای دریافت این وام، به بانک موردنظر بستگی دارد. وام مضاربه در واقع یک نوع قرارداد است که بین بانک و فعال اقتصادی بسته می‌شود. مبلغ این وام باید در یک نوبت یا به‌صورت دوره‌ای در بازه‌های زمانی تعیین‌شده به حساب وام‌گیرنده واریز شود.

سایر وام‌های بانکی

بانک‌های کشور اصلی‌ترین منابع ارائه انواع هستند. تسهیلات بانکی در دسته‌های گوناگونی چون وام مسکن، وام ازدواج، وام خودرو، وام خرید کالا، وام بانوان، وام قرض‌الحسنه، وام جعاله و... ارائه می‌شوند؛ بنابراین در هر شرایطی از زندگی می‌توانید روی وام‌های مختلف به‌عنوان کمک‌هزینه حساب کنید. فقط باید بتوانید شرایط خود را بسنجید و بهترین را انتخاب کنید.

وصول ۹۰ درصد چک‌های مبادله‌ای

براساس اعلام بانک مرکزی، طی خرداد امسال حدود ۶.۸ میلیون فقره چک مبادله شد که ۹۰.۵ درصد این چک‌ها وصول شده است.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، طی خرداد ۱۴۰۱، در سامانه چکاوک حدود ۶.۸ میلیون فقره چک به ارزش حدود ۳۴۲۴ هزار میلیارد ریال مبادله شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۷.۷ درصد و ۲۴.۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

از کل تعداد و مبلغ چک‌های مبادله‌شده در خرداد به ترتیب ۹۰.۵ درصد و ۸۹.۱ درصد وصول شده است.

درصد تعداد و مبلغ چک‌های وصول‌شده در ماه قبل به ترتیب ۹۰.۲ درصد و ۸۷.۶ درصد بوده است. این نسبت در ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۹۰.۳ درصد و ۸۷.۴ درصد بوده است.

شاخص نسبت چک‌های برگشتی به چک‌های مبادله‌ای در خرداد ۱۴۰۱ به لحاظ تعدادی، ۹.۵ درصد بوده که این شاخص در ماه قبل عدد ۹.۸ درصد را نمایش می‌دهد. نسبت این شاخص به لحاظ مبلغی ۱۰.۹ درصد بوده، در حالی که در ماه قبل عدد ۱۲.۴ درصد را نمایش می‌دهد. گفتنی است طی خرداد امسال در سامانه چکاوک حدود ۷ میلیون فقره چک به ارزش حدود ۳۴۲۴ هزار میلیارد ریال مبادله شد که نسبت به اردیبهشت از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۷.۷ درصد و ۲۴.۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

توثیق سهام به‌جای وثیقه ملکی و ضامن

یک خان از هفت خان وام بانکی کم شد

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

وثیقه‌محوری بانک‌ها در پرداخت وام معضل همه بخش‌های جامعه است. از کارگر ساده گرفته تا تولیدکننده در دریافت وام با مشکلاتی چون ضامن معتبر، وثیقه و... روبه‌رو هستند، اما مدتی است دولت تصمیم گرفته روند پرداخت تسهیلات بانکی به‌ویژه وام‌های ضروری را تسهیل کند. در حال حاضر متقاضیان تسهیلات برای دریافت وام‌های خرد باید از هفت‌خان رستم عبور کنند و همین شرایط بسیار سخت دریافت تسهیلات سبب می‌شود بسیاری از افراد باوجود نیاز شدید به دریافت وام از دریافت آن منصرف شوند. حالا پس از این سختی‌ها، صحبت از آسان شدن شرایط دریافت وام به میان آمده و خبرها حاکی از پرداخت بدون ضامن تسهیلات زیر ۱۰۰ میلیون تومان است. همین‌طور به تازگی قرار شد اخذ تسهیلات از شبکه بانکی با کمک سامانه توثیق هوشمند سهام صورت گیرد. این خدمت برخط پلی بین ارائه خدمات در شبکه بانکی و بازار سرمایه است. در حال حاضر همه افرادی که دارای سهام و حتی افرادی که دارای سهام عدالت هستند، می‌توانند با توثیق سهام خود، وام دریافت کنند؛ یعنی از این پس فقط این وثیقه ملکی یا کارمند رسمی نیستند که می‌توانند گره‌گشای مشکل نیازمندان به وام‌های خرد باشند، بلکه سهام بازار بورس به‌نوعی وثیقه محسوب می‌شود و فرد حقیقی سهامدار می‌تواند متناسب با میزان سهام خود تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان از شبکه بانکی وام بگیرد. پرداخت وام با شرایط آسان گرچه مورد استقبال دهک‌های متوسط و پایین جامعه است اما آیا ممکن است این سیاست موجب افزایش نقدینگی و تورم شود یا خیر؟ این پرسشی است که کارشناسان در گفت‌وگو با صمت به آن پاسخ دادند و همچنین به واکاوی شرایط پرداخت آسان تسهیلات از سوی شبکه بانکی پرداختند.

عکس: صمت

بزرگ‌ترین مزیت «سامانه توثیق» هوشمندی است

علی سعدوندی، اقتصاددان و استاد دانشگاه در زمینه آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات بانکی خرد و آثار آن بر اقتصاد به صمت گفت: باتوجه به اینکه بسیاری از افراد ممکن است بنا به شرایط اقتصادی، نیازمند دریافت تسهیلات بانکی، برای حل مشکلات باشند، بانک مرکزی در سال‌های اخیر طرح‌های تسهیلاتی زیادی را براساس شرایط و نیاز اقشار مختلف جامعه، از طریق بانک‌های عامل، ارائه کرده است.

وی افزود: یکی از این طرح‌ها، طرح ارائه وام با وثیقه گذاشتن سهام بازار سرمایه است؛ هرچند دریافت وام از طریق وثیقه‌گذاری سهام، دارای شرایط خاصی است. متقاضیان باید مدارک خاصی را برای دریافت تسهیلات ارائه کنند که اخذ آن نیز مستلزم طی مراحلی از جمله ثبت‌نام در سامانه هوشمند توثیق سهام است.

لزوم اطمینان از امنیت سامانه

وی تاکید کرد: به‌منظور جلوگیری از بروز فساد در سامانه پرداخت وام‌های خرد برمبنای اعتبارسنجی باید نهاد متمرکزی در دل بانک مرکزی تشکیل شود که روی سامانه‌های نوپا نظارت داشته باشد تا مشخص شود چه کسانی به اطلاعات افراد دسترسی دارند، چراکه بخش عمده دلیل درز اطلاعات از کشور، ایجاد سامانه‌های جدید است.

سعدوندی ادامه داد: سامانه‌ها می‌توانند نقش مثبتی هم در اقتصاد داشته باشند که یکی از آنها سامانه هوشمند «توثیق سهام» است. قرار است با استفاده از این سامانه وام‌های بانکی تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان، برمبنای میزان دارایی سهامدار در بورس ارائه شود؛ یعنی سهام بورس جای وثیقه ملکی و ضامن معتبر را برای بانک پر می‌کند.

کاهش فساد در شبکه بانکی

وی هوشمند بودن سامانه توثیق سهام را مزیتی بزرگ برای سیستم مالی کشور اعلام کرد و گفت: در سایر کشورهای جهان هم باید پرداخت تسهیلات حتی در بانک‌های خصوصی، متمرکز باشد و ارتباطش با بخش‌های در ارتباط با مشتریان نیز قطع شود.

این اقتصاددان توضیح داد: در کشورهای توسعه‌یافته شعب بانکی نمی‌توانند به‌طور مستقیم تسهیلات در اختیار مشتری قرار دهند و در واقع در این زمینه تصمیم‌گیر نیستند و صرفا اطلاعات را دریافت می‌کنند و در اختیار بخش مرکزی قرار می‌دهند که آن مرکز هم بدون جانبداری تصمیم می‌گیرد. این مهم باعث می‌شود میزان فساد در شبکه بانکی به‌شدت کاهش یابد.

وی اظهار امیدواری کرد با راه‌اندازی سامانه هوشمند توثیق سهام، تسهیلات خرد به سهامداران بدون هیچ تبعیضی اختصاص یابد و این سامانه نقطه آغازی باشد بر اینکه هر گونه تسهیلات‌دهی در نظام بانکی بدون دخالت، توصیه و رانت صورت گیرد.

سعدونی با اشاره به لزوم هوشمند شدن تمامی سامانه‌های پرداخت وام گفت: هوشمندسازی باعث می‌شود عملکرد بانک‌ها در زمینه تسهیلات‌دهی مورد راستی‌آزمایی قرار گیرد و صحت و سقم نوع پرداخت تسهیلات هر بانک شفاف‌سازی شود.

تسهیلات خرد مناسب مناطق محروم

وی اظهار کرد: امروزه در بیشتر کشورها، اعطای اعتبارات خرد به‌عنوان راهکاری مناسب برای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، مقابله با فقر و توانمندسازی افراد در مناطق کم‌درآمد مطرح شده است.

این اقتصاددان در پاسخ به پرسشی مبنی بر نقش آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات خرد در اقتصاد گفت: هدف اصلی از ارائه اعتبارات خرد و تسهیلات تقویت قدرت خرید است و پرداخت این گونه تسهیلات به مشتریان، نقش بسزایی در تحریک سمت تقاضا دارد.

تسهیلات خرد تورم‌زا نیست

وی با اشاره به اینکه با افزایش تقاضا، عرضه هم افزایش خواهد یافت، ادامه داد: دولت با پرداخت تسهیلات خرد، تلاش دارد تقاضا را تحریک کند. هر قدر با تخصیص اعتبارات خرد و آسان، تقاضا هدایت شود، می‌توان علاوه بر حمایت از سمت تقاضا، به تحرک‌یابی سمت عرضه هم کمک کرد و در مجموع رونق را به بازارهای اقتصادی بازگرداند.

سعدونی تاکید کرد: اگر تسهیلات خرد واقعا به بخش آسیب‌پذیر تعلق گیرد، نه‌تنها موجب رشد تورم و نقدینگی نمی‌شود، بلکه به رونق بخش‌های کوچک اقتصاد کمک خواهد کرد؛ به‌ویژه اگر صرف بنگاه‌های زودبازده شود.

این اقتصاددان معتقد است ایجاد سامانه‌هایی نظیر سامانه هوشمند توثیق سهام به ایجاد شفافیت هر چه بیشتر در نظام پولی کمک می‌کند. بانک مرکزی هم باید سامانه‌ای هوشمند و متمرکز طراحی کند تا همه بانک‌ها به‌طور منسجم در آن حضور داشته باشند و جلوی هر گونه رانت در پرداخت تسهیلات خرد به کمک این سامانه گرفته شود و به‌نوعی حق به حقدار برسد.

آسان‌سازی روند اعطای تسهیلات، لازمه اقتصادی سامان‌یافته

بهاءالدین حسینی هاشمی، مدیرعامل اسبق بانک صادرات، در گفت‌وگو با صمت درباره آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات بانکی خرد و آثار آن بر اقتصاد تصریح کرد: آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات بانکی نه‌تنها اتفاق بدی نیست، بلکه لازمه یک اقتصاد سامان‌یافته و سالم است.

مطالبات معوق، عامل وثیقه‌محوری بانک‌ها

وی درباره رویکرد وثیقه‌محوری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات خرد گفت: به‌دلیل انباشت مطالبات معوق سلیقه موردپسند بانک‌ها وثیقه‌هایی است که قابلیت نقدشوندگی بالا داشته باشند و از آنجایی که در طول سال‌های گذشته بدهکاران بانکی خوش‌حساب نبوده‌اند، بانک‌ها علاقه دارند تضامینی سهل‌الوصول‌تر دریافت کنند.

این اقتصاددان معتقد است در حال حاضر بار تسهیلات تکلیفی بر دوش بانک‌ها زیاد است و اگر روال به همین صورت باشد که دولت بدون حمایت از بانک‌ها هر روز به تسهیلات تکلیفی بانک‌ها اضافه کند، به‌طور قطع به لیست بدهکاران بانکی افزوده خواهد شد.

فروش خود به خودی سهام

وی افزود: تصمیم اخیر دولت مبنی بر اینکه سهام بورس به‌عنوان تضمین بانکی مورد پذیرش قرار گیرد، اتفاقی مثبت است. به این دلیل که اگر با چند اخطار که بانک به دریافت‌کننده تسهیلات بدحساب می‌دهد، فرد اقدامی انجام ندهد، سهام خود به خود فروخته خواهد شد و این امر خود تضمینی معتبر برای بانک است.

هاشمی با اشاره به اینکه دریافت سهام جای وثیقه برای بانک‌ها خالی از ریسک نیست، توضیح داد: اگر فرد دریافت‌کننده وام مبتنی بر توثیق سهام در بازپرداخت وام دچار مشکل شود، بانک هم مجبور به فروش سهام خواهد شد اما اگر ارزش سهام در بازار پرنوسان کاهش یابد، عملا مزیت نقدشوندگی برای بانک وجود ندارد و مطالبات بانک‌ها دوباره انباشت می‌شود.

سهام باکیفیت، وثیقه موردقبول

مدیرعامل اسبق بانک سرمایه توضیح داد: تضامین معمولا چند دسته هستند و اگر بخواهم خلاصه بیان کنم به دو دسته باکیفیت و کم‌کیفیت تقسیم می‌شوند. وضعیت سهام هم همین است و سهامی که می‌تواند مورد وثیقه قرار بگیرد، قطعا باید سهام باکیفیتی باشد؛ از این رو افراد باید در خرید سهام نیز توجه کنند.

این کارشناس بانکی تاکید کرد: زمانی که بحث اعتبارسنجی مطرح شد، برخی افراد با مراجعه به بانک خواستار تسهیلات ۱۰۰ میلیون تومانی شدند، در حالی که دولت مصوب کرده بود افرادی که دارای رتبه اعتباری بالا هستند به تشخیص بانک می‌توانند از این مزایا بهره‌مند شوند. درباره توثیق سهام هم بانک، تصمیم‌گیرنده است و نباید به دولت خرده گرفت. وی افزود: از آنجایی که بانک به‌دنبال یک تضمین نقدشونده برای دستیابی به پول خود هستند، نباید به آنها خرده گرفت که در موارد بورسی (سهام) هم دنبال وثیقه‌ای با ریسک کم باشند. مدیرعامل اسبق بانک صادرات درباره نقش تسهیلات خرد در اقتصاد گفت: تا زمانی که تورم مهار نشود، پرداخت تسهیلات خرد و آسان‌سازی روند آن معنایی ندارد، زیرا این مسئله تنها به کاهش سرمایه بانک و افزایش تورم دامن خواهد زد. این اقتصاددان ادامه داد: سیاست‌گذاری پولی در کشور متولی دارد و آن شورای پول و اعتبار است. اگر دولت به‌دنبال کنترل تورم است باید در چارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار عمل کند. وی یادآور شد: فشار نمایندگان برای پرداخت تسهیلات تکلیفی، نظام بانکی را با مشکل مواجه کرده است؛ بنابراین این موضوع باید حتما در گفت‌وگوهایی که بین دولت و مجلس انجام می‌شود حل‌وفصل شود و براساس تفاهماتی که صورت می‌گیرد دسترسی عادلانه آحاد مردم به تسهیلات بانکی، بدون متضرر شدن بانک‌ها تحقق یابد.

سخن پایانی

در اقدامی جدید سهامداران بازار سرمایه، حتی دارندگان سهام عدالت می‌توانند با ورود به سامانه هوشمند توثیق سهام برای دریافت وام خرد تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان اقدام کنند. به‌اعتقاد کارشناسان آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات بانکی در ذات خود امر بدی نیست، اما اگر تسهیلات بدون کنترل به بخش‌های غیرمولد برود منجر به رشد نقدینگی و تورم خواهد شد. با این حال باید گفت ظهور نخستین سامانه هوشمند وثیقه‌گذاری در پرداخت تسهیلات امری شایسته است که به شفافیت در نظام بانکی و دور شدن بانک‌ها از فساد کمک می‌کند.

> به‌دلیل انباشت مطالبات معوق سلیقه موردپسند بانک‌ها وثیقه‌هایی است که قابلیت نقدشوندگی بالا داشته باشد و از آنجایی که در طول سال‌های گذشته بدهکاران بانکی خوش‌حساب نبوده‌اند، بانک‌ها مایلند تضامینی سهل‌الوصول‌تر دریافت کنند

باجه خبر

بهره‌مندی ۳۷ هزار نفر از تسهیلات جعاله بانک کارگشایی

بانک کارگشایی از ابتدای فروردین تا پایان خرداد امسال، روزانه با پرداخت ۴۲۲ فقره وام رفع احتیاجات ضروری به نیازهای ضروری مشتریان پاسخ داده است. به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، بانک کارگشایی از واحدهای تابعه بانک ملی ایران است که در ۳ ماه ابتدایی امسال ۳۷ هزار و ۹۸۰ نفر به ازای ترهین طلا به ارزش ۵ هزار و ۹۱۸ میلیارد ریال از تسهیلات جعاله ضروری آن بهره‌مند شدند. لازم به ذکر است، بانک کارگشایی طی سال گذشته به‌منظور رفع نیازهای فوری و ضروری متقاضیان ۱۳۰ هزار و ۲۹ فقره تسهیلات جعاله به متقاضیان پرداخت کرده که ارزش ریالی آن بالغ بر ۲۰ هزار و ۸۷۷ میلیارد ریال است.

برگزاری نشست هم‌افزایی مدیران‌عامل بانک‌های سپه، صادرات و سینا

نشست هم‌افزایی مدیران‌عامل سه بانک سپه، صادرات و سینا به‌میزبانی بانک سینا برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی بانک سینا، در این نشست که با حضور آیت‌اله ابراهیمی مدیرعامل بانک سپه، ضیاء ایمانی مدیرعامل بانک صادرات ایران و غلامرضا فتحعلی سرپرست بانک سینا برگزار شد، بر همکاری فی‌مابین در حوزه‌های بانکی و هم‌افزایی بیشتر در حوزه‌های بانکی و ارائه خدمات تاکید شد.

گفتنی است یکی از اهداف این نشست، انتقال تجربیات مدیریتی و اجرایی بانک‌های یادشده و ایجاد زمینه‌های لازم برای توسعه همکاری‌های اجرایی بوده است.

ورود به خدمات الکترونیک بانک قوامین

باتوجه به پیشرفت روزافزون خدمات در صنعت بانکداری، بانک قوامین نیز با ارائه خدمات نوین بانکداری سعی در برقراری مدیریت ارتباط با مشتری کرده و ارائه خدماتی از قبیل پیامک بانک، تلفن‌بانک، اینترنت بانک و خدمات جامع پرتال را در دستور کار قرار داده است.

به گزارش روابط عمومی بانک قوامین برای استفاده از این سامانه مشتریان بانک باید با مراجعه به شعبه دارای حساب نسبت به فعال‌سازی آن اقدام کنند.

پس از پر کردن فرم مخصوص فعال‌سازی رمزنامه‌ای در اختیار مشتری قرار داده می‌شود و مشتریان با استفاده از آن رمزنامه می‌توانند از خدمات سامانه استفاده کنند.

خطر سیل‌زایی در حوضه امامزاده داوود

رئیس مرکز پژوهش‌های کاربردی علوم زمین البرز سازمان زمین‌شناسی گفت: حوضه بالادستی امامزاده داوود از نظر وقوع سیل، یک حوضه پرخطر به‌شمار می‌رود.

به گزارش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، مرتضی شیخ با اشاره به نتایج مطالعات میدانی از منطقه سیل‌زده امامزاده داوود افزود: عدم‌رعایت حریم رودخانه و محدود و محصور کردن مسیر اصلی تخلیه آب، موجب شده ساکنان این منطقه درگیر سیل شوند. وی با اشاره به وقوع سیل در امامزاده داوود تهران که ناشی از بارش‌های مرتبط با جریانات مونسون است، گفت: براساس بازدیدهای اولیه‌ای که از این منطقه انجام‌شده، شکل حوضه آبریز، شیب زیاد و سنگ‌شناسی بستر حوضه نشان می‌دهد حوضه بالادستی امامزاده داوود از نظر وقوع سیل، یک حوضه پرخطر به‌شمار می‌رود.

این مقام مسئول ادامه‌داد: از سوی دیگر، این نوع توده‌های هوایی، مستعد بارش‌های ناگهانی با حجم بالایی از بارندگی در زمان کوتاه هستند، این موارد موجب شده از این حوضه به‌عنوان یک منطقه پرخطر از لحاظ وقوع سیل یاد شود که نمونه آن رخداد سیل در بالادست امامزاده داوود بوده است.

شیخ خاطرنشان‌کرد: در این رخداد، حجم زیادی از آب و رسوبات وارد منطقه شده و از سوی دیگر، عدم‌رعایت حریم رودخانه و محدود و محصور کردن مسیر اصلی تخلیه آب، باعث‌شده ساکنان این منطقه درگیر سیل شوند.

وی بیان کرد: به‌طور کلی در این رخداد، ۳ شاخص اصلی شکل حوضه آبریز، شیب و جنس بستر آن نشانگر پرخطر بودن این حوضه از دیدگاه سیل‌خیزی است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با یک کارشناس آب مطرح شد

ویرانگری سودجویان و قهر طبیعت

مرداد امسال با بارش‌های سیل‌آسا شروع شد و در این مدت تاکنون، دست‌کم ۶۹ نفر جان باخته و حدود ۵۶ نفر مفقود شده‌اند و به‌گفته وزیر جهاد کشاورزی در مرحله نخست، بیش از ۶ هزار میلیارد تومان به حوزه‌های گوناگون بخش کشاورزی، خسارت وارد شده است. بنابر اعلام سازمان مدیریت بحران، گزارش‌های اولیه حاکی از این است که دست‌کم ۲۰ هزار واحد مسکونی در سیل‌های اخیر دچار آسیب شده‌اند که از این تعداد، ۱۳ هزار واحد نیازمند تعمیر و ۷ هزار واحد نیازمند بازسازی کامل هستند. طی روزهای چهارشنبه، ۵ مرداد تا جمعه ۷ مرداد، بارش‌هایی را در استان تهران شاهد بودیم که تبدیل به بلایی طبیعی شد و در امامزاده داوود تهران ۵ نفر و در شهرستان دماوند و فیروزکوه تاکنون ۱۷ نفر کشته به‌جا گذاشته است.

حمیدرضا رمضانی، کارشناس آب در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: مدیریت بحران یعنی قبل از حادثه، مناطق با ریسک بالا توسط کارشناسان شناسایی شوند و با کمک عوامل اجرایی پیش از وقوع بلایای طبیعی، اقدامات لازم انجام شود تا هنگام حادثه شاهد خسارت‌های جانی و مالی و مانند سیلاب‌های اخیر، نابودی اراضی و باغات کشاورزان نجیب و زحمتکش نباشیم.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

◉ چرا در مناطقی مانند دماوند و فیروزکوه که به‌طور معمول میزان بارندگی بالاست، شاهد وقوع سیلاب‌هایی هستیم که ویرانی‌ها و تلفات گسترده‌ای به‌جا می‌گذارند؟

بارش ۳۳.۹ میلی‌متری در حوضه آبریز آبعلی و رودهن و روستاهای آه، آردینه، وسکاره و جورد در شهرستان دماوند، بارش ۴۱.۷ میلی‌متری آبریز تاررود در شهر دماوند و بارش میلی‌متری فیروزکوه در ۳ روز که در این میان، شهرستان دماوند جزو مناطق و شهرستان‌های پر بارش کشور ایران به‌شمار می‌رود، واقعه تلخی را رقم زد و جان و مال بسیاری از هموطنان‌مان را نابود کرد.

قطعا و یقینا می‌شد از این بارش‌های تابستانه سربلند بیرون آمد. بازنده اصلی این واقعه، مردم بی‌گناه بودند و رفوزه این کارزار، طبق روال و سنوات گذشته، دولت محترم است.

باید توجه داشت که هیچ کشاورزی به‌تنهایی نمی‌تواند زمین کشاورزی خود را تفکیک کرده و بعد به فروش برساند، ولو اینکه چراغ سبزی از سوی ادارات گوناگون در دوره‌های قبل (جهاد کشاورزی، منابع طبیعی، فرمانداری، بخشداری و...) به وی داده شده، سلسله‌مراتب اداری را طی کرده و به تغییر کاربری و تفکیک اراضی ختم شده باشد.

توجیه مافیای زمین‌خواری در جهت تغییر کاربری این است که این مناطق آب ندارند و نمی‌شود در آنجا کشاورزی کرد. گفتنی است که مصرف آب اراضی کشاورزی که تبدیل به ویلا می‌شوند، ۷ برابر بیشتر از مصرف آب برای کشاورزی است.

باید پرسید چطور آب برای تخریب اراضی کشاورزی، جنگلی و مراتع به نفع ویلاسازی داریم اما آب برای کشاورزی نیست؟ زمانی که اراضی جنگلی و کشاورزی تغییر کاربری داده و تبدیل به ویلا می‌شوند، فرسایش خاک در این اراضی تا ۴ برابر بیشتر می‌شود و به‌دلیل سازه‌هایی که در این اراضی احداث می‌شود، جذب آب توسط خاک به حداقل ممکن می‌رسد.

از سویی، حریم رودخانه‌ها رعایت نمی‌شود و عرصه برای جولان آب تنگ و تنگ‌تر می‌شود و در زمان بارش نزولات آسمانی به‌دلیل اینکه خاک، ساختمان، مکانیک و دانه‌بندی خود را از دست داده، دیگر توان جذب آب را ندارد و رواناب شکل می‌گیرد و در پایین‌دست وقتی رواناب‌ها بهم متصل می‌شوند، سیل مهیب و ویرانگری را شاهد خواهیم بود.

◉ در این میان، نقش دولت‌ها چیست؟

اساسا به‌دلیل رویکرد دولت‌های نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم اراضی کشاورزی تغییر کاربری یافتند و کشاورزی از توجیه اقتصادی افتاد. اراضی که قبلا در آنها کشاورزی انجام می‌شد، به‌یک‌باره دارای ارزش‌افزوده زمین شدند و آنها را به سمت ویلاسازی بردند.

از سویی، مصرف آب با سرعت سرسام‌آوری افزایش پیدا کرد و اغلب ویلاداران چاه‌های عمیق حفر کردند.

حتی گاهی بعضی از ویلادارانی که چاه عمیق غیرمجاز دارند و کسب نامشروع راه‌انداخته‌اند، آب چاه‌ها را شبانه و تانکری به فروش می‌رسانند. به همین دلیل، آب سفره‌های زیرزمینی آهسته و پیوسته رو به کاهش رفت.

این‌گونه بود که برداشت آب از آبخوان‌ها از جذب آب در آبخوان‌ها به‌مراتب بیشتر شد و به اصطلاح، دشت‌ها با بیلان منفی روبه‌رو شدند. در چنین حالتی، وقتی آب سفره‌های زیرزمینی به یغما برود، زمین دچار مرگ آبخوان شده و فرونشست اتفاق می‌افتد.

در این شرایط، پر واضح است با کوچک‌ترین بارشی بر زمینی که دیگر درختی و بوته‌ای در آن نیست، شاهد سیل‌های ویرانگر می‌شویم. با چنین عملکرد نابخردانه‌ای بر طبل تغییر اقلیم و گرمایش زمین بیشتر کوبیده می‌شود. دولت‌ها در سال‌های گذشته با همین فرمان پیش رفتند و موجب شدند امروز ۴۱ هزار ویلا مانند دمل‌های چرکین در سطح شهرستان دماوند که یکی از رکن‌ها و مراکز اصلی کشاورزی در ایران است، خودنمایی کنند و این‌گونه امنیت پایدار غذایی در ایران رو به نابودی برود.

◉ آیا از طریق عملیات آبخیزداری امکان ذخیره آب بارش‌های اخیر وجود داشت؟

صد درصد امکان ذخیره آب با عملیات آبخیزداری وجود داشت.

طی بارش‌های چند روز گذشته در سطح شهرستان دماوند حدود ۷۰ میلیون مترمکعب بارش داشتیم که به‌دلیل عدم‌آبخیزداری و عدم‌توانمندی در احداث حوضچه‌های تغذیه مصنوعی آبخوان و عدم‌احداث بندهای خاکی و بتنی، متولیان امر حتی ۱۰ مترمکعب از این آب را هم نتوانستند، جمع‌آوری و استحصال کنند.

جالب اینجاست که صدای داد گوش‌خراش بی‌آبی همیشه بلند است. زمانی که مسئولان به فکر نیستند و توانایی استفاده از نعمت‌های خدا را ندارند، پس نباید طبیعت را مقصر معرفی کنند.

◉ عملکرد مدیریت بحران را در نهادهای گوناگون چگونه ارزیابی می‌کنید؟

نکته‌ای که این روزها خیلی شنیده شد، بحث «مدیریت بحران» است که به اعتقاد من در ایران مدیریت بحران محلی از اعراب ندارد.

باید به آقای رئیس‌جمهور، آقای وزیر کشور، آقای وزیر جهادکشاورزی، آقای وزیر نیرو، استاندار محترم تهران و اعضای محترم اتاق مدیریت بحران کشور گفت که معنی مدیریت بحران این نیست که شما بزرگواران بنشینید دست روی دست بگذارید تا حادثه تلخی رخ بدهد و بعد به تکاپو بیفتید که حالا چگونه اجساد را از زیر گل‌ولای و آوار بیرون بکشید.

مدیریت بحران؛ یعنی پیش از حادثه، مناطق با ریسک بالای خطر توسط کارشناسان مربوطه شناسایی شوند و با کمک عوامل اجرایی قبل از وقوع حادثه و بلایای طبیعی، درصدد رفع آن برآیند تا هنگام وقوع حادثه این‌گونه شاهد جان باختن و نابودی اراضی کشاورزی و باغات کشاورزان نجیب و زحمتکش نباشیم.

◉ یکی از مسائلی که درباره تلفات و خسارت‌های سیل به آن اشاره می‌شود، شیوه شهرسازی و ساخت‌وسازهای غیراصولی است. آیا این مسئله درباره شهر دماوند نیز صادق است؟

در شهرستان دماوند، اصول شهرسازی اصلا با قوانین همخوانی ندارد و قوانین باغ‌شهری در این شهرستان خرم و سرسبز که محصولات کشاورزی آن در ایران و سطح جهان، زبانزد خاص و عام است، رعایت نمی‌شود.

جای تاسف دارد که بگویم فرمانداری، بخشداری و شهرداری‌ها در این منطقه کوهستانی سردسیر با بارش‌های برف و باران سنگین و بهمن‌گیر، دقیقا به‌گونه‌ای برخورد می‌کنند که گویی شهرستان دماوند مانند شهر تهران است.

شوربختانه کوچه‌باغات و باغات شهرستان دماوند که ریه اصلی آب‌وهوایی استان تهران به‌شمار می‌روند، تعمدا در حال نابودی هستند و چون شهرداری‌ها منبع درآمد پایدار ندارند؛ در نتیجه شهرفروشی را بهترین حربه برای به‌دست آوردن پول و تامین بودجه می‌دانند.

تنها در حوضه آبریز تاررود که دست بر قضا از وسط شهر دماوند عبور می‌کند، باید این رودخانه حداکثر تاب‌آوری برای عبور سیل‌های سنگین با دبی ۱۵۰ مترمکعبی در ثانیه را داشته باشد و پهنه و عرض رودخانه تاررود باید دست‌کم ۵۰ متر باشد که بتواند سیلاب‌های دوره ۲۵ و ۵۰ ساله با دبی حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر در ثانیه را به‌راحتی عبور دهد.

با این همه شاهدیم که در ۹۰ درصد از مسیل رودخانه تاررود دماوند که منبع اصلی تامین آب سد ماملو و تامین‌کننده آب شرب شهر تهران و شهرستان‌های جنوبی و جنوب‌شرق استان تهران است، عرض رودخانه کمتر از ۱۲ متر است و این یعنی حریم رودخانه رعایت نشده و مورد هجمه زمین‌خواران قرار گرفته است.

اگر در شهر دماوند، سیل سال ۱۳۶۶ مجدد تکرار شود، قطعا شهر دماوند به‌تنهایی بیش از ۱۰ هزار کشته خواهد داشت و ما با فاجعه انسانی روبه‌رو خواهیم شد.

همین بی‌تدبیری و کج‌اندیشی برای دیگر مناطق خسارت‌دیده همچون فیروزکوه، امامزاده داوود و طالقان در دو استان تهران و البرز هم صادق است.

نکته قابل تامل اینجاست که همه مسئولان مدعی تلاش و ارائه خدمت صادقانه هستند اما شاهدیم روز به روز بر تعداد ویلاها و حفر چاه‌های غیرمجاز افزوده می‌شود و مناطق و شهرستان‌هایی مانند دماوند، فیروزکوه و طالقان که می‌توانند تامین‌کننده امنیت پایدار غذایی کشور باشند در حال تبدیل شدن به مناطق با ریسک بالای فرونشست زمین و نابودی کشاورزی هستند.

این حجم کم بارش در سطح شهرستان دماوند، فیروزکوه، طالقان و امامزاده داوود که چنین سیل ویرانگری را به‌وجود آورد، یک تلنگر بسیار کوچک طبیعت به ما بود. حال فکر کنید اگر بارش ۶۰ یا ۸۰ میلی‌متری در این مناطق در یک بازه زمانی یک‌روزه بیاید، با توجه به اینکه هرگز حریم تمام رود دره‌ها رعایت نشده و تبدیل به ساختمان‌سازی شده، چه فاجعه‌ای رخ خواهد داد. پس در آینده نزدیک باید منتظر فاجعه انسانی ناشی از وقوع سیل در این مناطق باشیم.

> اساسا به‌دلیل رویکرد دولت‌های نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم در اراضی کشاورزی تغییر کاربری ایجاد شد و کشاورزی از توجیه اقتصادی افتاد

حمیدرضا رمضانی

> در چند روز گذشته در شهرستان دماوند حدود ۷۰ میلیون مترمکعب بارش باران داشتیم اما به‌دلیل عدم‌آبخیزداری و ناتوانی در احداث حوضچه‌های تغذیه مصنوعی آبخوان و ساخته نشدن بندهای خاکی و بتنی، متولیان امر حتی ۱۰ هزار مترمکعب از این آب را هم نتوانستند جمع‌آوری و استحصال کنند

سخن پایانی

به عقیده کارشناسان، یکی از عوامل اصلی در شدت تاثیر سیلاب‌ها و به‌جا گذاشتن تلفات و خسارت‌های سنگین، تغییر کاربری زمین است.

زمانی که اراضی جنگلی و کشاورزی دچار تغییر کاربری شده و در آنها ویلاسازی می‌شود، فرسایش خاک در این اراضی تا چند برابر گسترش پیدا می‌کند و جذب آب توسط خاک به حداقل ممکن می‌رسد.

از سویی هم حریم رودخانه‌ها رعایت نمی‌شود و عرصه برای جولان آب تنگ و تنگ‌تر شده و در زمان بارش نزولات آسمانی به‌دلیل اینکه خاک، ساختمان، مکانیک و دانه‌بندی خود را از دست داده، دیگر توان جذب آب را ندارد و رواناب شکل می‌گیرد.

یادداشت

نقش جنگل‌ها در موضوع تغییر اقلیم

مجید شفیع پور - رئیس موسسه تغییر اقلیم و محیط‌زیست دانشگاه تهران

از سال ۲۰۱۲، هرسال به‌طور متوسط حدود ۴ میلیون هکتار از سطح جنگل‌های جهان بر اثر آتش‌سوزی، خسارت می‌بینند و این عدد، هر سال رو به افزایش بوده است. آتش‌سوزی‌های طبیعی در جنگل‌ها معمولا بر اثر برخورد صاعقه و جرقه (در جنگل‌های سوزنی‌برگ)، گرم شدن زمین و تغییر اقلیم، عدم‌بارش کافی، نبودرطوبت کافی، وزش بادهای گرم، تجمع لاشه‌برگ‌ها و اصطکاک بین لاشه‌برگ‌های خشک به‌وجود می‌آیند. طی سال‌های اخیر تحقیقات زیادی انجام‌شده که بیانگر احتمال افزایش تعداد و شدت آتش‌سوزی‌ها در آینده نزدیک هستند. تعداد، وسعت و شدت آتش‌سوزی جنگل‌ها و رابطه پیچیده آنها با ساختار و عملکرد اکوسیستم‌های جنگلی، وابستگی بالایی با آب‌وهوا و اقلیم دارند.

با توجه به موارد یادشده، بررسی رابطه بین گرمایش جهانی و پدیده آتش‌سوزی دارای اهمیت زیادی است، زیرا اگر تغییرات پیش‌بینی‌شده در اقلیم در آینده به واقعیت تبدیل شود، پیش‌بینی رژیم آتش‌سوزی حاصل از آن با استفاده از رابطه بین اقلیم و آتش‌سوزی امکان‌پذیر خواهد بود.

از نظر علمی اثبات شده که افزایش دما رابطه مستقیمی با افزایش خودسوزی جنگل‌ها (wildfire) دارد. به‌عبارت دیگر، به ازای افزایش ۱.۱ درجه‌ای دما نسبت به ۷ روز گذشته در جنگل‌های معتدل، افزون بر ۵۰ درصد نمونه‌های بررسی شده، منجر به آتش‌سوزی شده یا در معرض خطر جدی آتش‌سوزی قرار گرفته‌اند. حال اگر این افزایش، برابر با ۱.۳ درجه سلسیوس یا بیشتر باشد، حدود ۹۰ درصد نمونه‌ها در معرض خطر جدی آتش‌سوزی قرار خواهند گرفت.

البته برای جنگل‌های سردسیر، افزایش دمای بالاتری باید اتفاق بیفتد تا شاهد درصد بالای احتمال وقوع آتش‌سوزی باشیم. به بیان دیگر، به ازای افزایش ۲.۸ درجه‌ای دمای نسبت به ۷ روز گذشته، افزون بر ۵۰ درصد نمونه‌ها و به ازای افزایش ۳.۵ درجه سلسیوس و بیشتر، بیش از ۹۰ درصد نمونه‌های بررسی شده، در معرض خطر جدی آتش‌سوزی خواهند بود.

IPCC، سناریوهای گوناگونی برای مواجهه با گرمایش جهانی تعریف کرده است. در این سناریوها، حالت‌های گوناگونی تشریح شده تا وضعیت کره زمین در هر کدام، تا حدی مشخص شود. باید در نظر داشت که فقط در یکی از این سناریوها، با افزایش کمتر از یک درجه سلسیوس روبه‌رو هستیم؛ یعنی در سایر سناریوها، افزایش دما بیشتر از یک درجه سلسیوس است و این مسئله، وسعت بالایی از جنگل‌ها را در معرض خودسوزی قرار می‌دهد.

بدین‌ترتیب، با روند فعلی تغییر اقلیم، جنگل‌ها که نقش پررنگی در ترسیب کربن دارند، دچار خودسوزی شده و خود به تولیدکننده مهم CO_2 تبدیل خواهند شد. با نگاه به آمار خودسوزی جنگل‌ها در سال ۲۰۲۱، می‌بینیم که حدود ۶۰ هزار آتش‌سوزی در جهان به ثبت رسیده و منجر به نابودی حدود ۳ میلیون هکتار از جنگل‌ها شده است.

به‌طور متوسط، جنگل‌ها با فتوسنتز باعث ترسیب ۱۰ میلیون تن CO_2 در سال می‌شوند که این عدد معادل انتشار کربن سالانه از حدود ۲ میلیون خودرو است. در حالی‌که آتش‌سوزی جنگل‌ها در سال ۲۰۲۱، باعث انتشار ۱.۸ میلیارد تن کربن در دنیا شده که این عدد، از دو برابر انتشار CO_2 کشور آلمان در سال هم بیشتر است!

برخی مناطق، شدیدترین مقادیر انتشار را از زمان ثبت داده‌های ماهواره‌ای Copernicus (از سال ۲۰۰۳) ثبت کرده‌اند که شامل برخی مناطق سیبری، ترکیه، تونس و غرب امریکا می‌شود. همچنین آتش‌سوزی جنگل‌ها در برخی قسمت‌های امریکا و کانادا منجر به انتشار ۸۳ میلیون تن CO_2 و پیرایه‌های دود عظیم در اقیانوس اطلس شده که حتی به اروپا هم رسیده است. اعداد و ارقام مستخرج از رساله سادات رضوی، دانشجوی دکترای دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران است که تحت پژوهشی با راهنمایی من انجام شده است.

سه‌شنبه
۱۱ مرداد ۱۴۰۱- ۴ محرم ۱۴۴۴ - ۲ اوت ۲۰۲۲- شماره ۲۱۱۶-پیاپی ۳۴۳۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

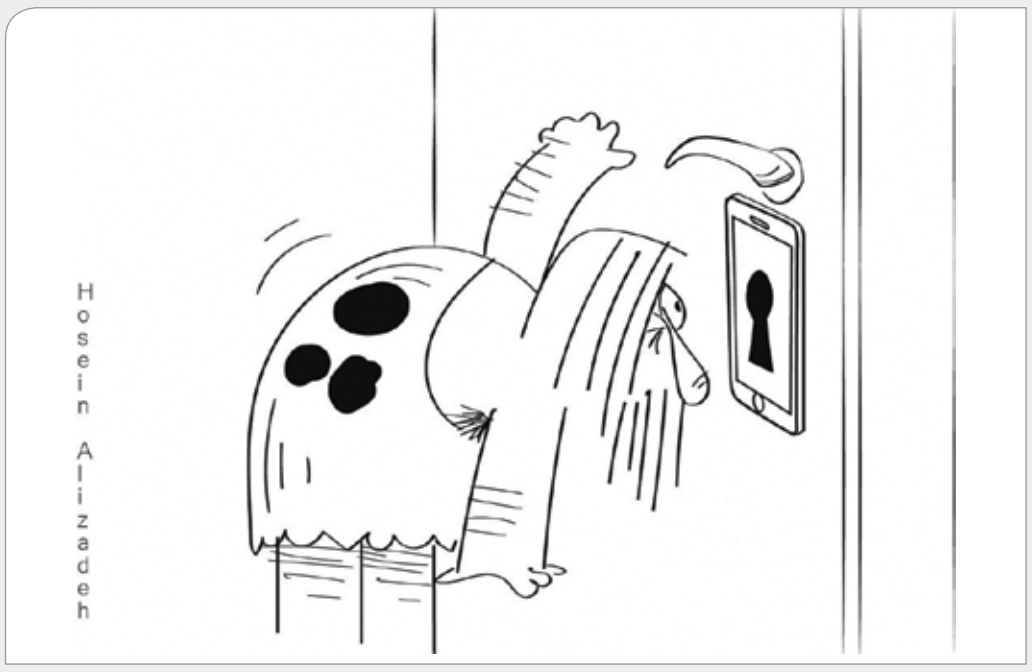
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

درد و رنج مردم را در خانه ملت بیان کنیم

جلیل رحیمی جهان‌آبادی- عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: عمر مجلس یازدهم از نیمه گذشته و در این مجلس هم مانند همه ادوار گذشته آسیب‌شناسی کارهای انجام شده و انجام نشده، کارهای بزرگی مانند تصویب بودجه محرومیت‌زدایی، قانون جهش تولید مسکن، رفع موانع تولید، تسهیل در صدور مجوزهای کسب‌وکار، اصلاح احکام ساختار بودجه و دهها کار ارزشمند دیگر را انجام داده‌ایم اما دهها چالش و ابربحران بارش بر دوش ملت و نمایندگان ملت سنگینی می‌کند.

فروش خودروهای بی‌کیفیت داخلی به شیوه لاتاری و بخت‌آزمایی ادامه دارد و قانون واردات خودرو مردم را به قربانگاه مصلحت‌های غیرعقلانی و غیرمنطقی برده است، بانک‌ها همچنان با ربا مردم را ورشکسته می‌کنند و ما از جایگاه رأس امور فقط نظاره‌گر بانک‌های رباخوار هستیم؛ شاهد بی‌ارزش شدن پول ملی، افزایش نقدینگی، رسیدن تورم به بالای ۵۵ درصد و رفتن ۲۶.۵ میلیون نفر از جمعیت ایران به زیر خط فقر.

پرستاران و نیروهای طرحی بعد از فروکش کردن موقت جولان کرونا بیکار شدند، پزشکان و نیروهای بهداشت و درمان در دریافت حقوق و مزایا دچار مشکل هستند، معلمان، بازنشستگان، کشاورزان، دامپروران، بازاریان، کارمندان و کارگران وضع بهتری از پرستاران و پزشکان درگیر در کرونا ندارند.

کمتر روزی است که هموطنان و همشهریان برای استخدام فرزندان بیکار یا برای گرفتن وام به دفاتر ما مراجعه نکنند و ما و شما ابراز شرمندگی نکنیم. امروزه مهاجرت‌های بی‌رویه، فرار سرمایه و کوچ غم‌انگیز نخبگان ما همچون دردی جانکاه بر قلب و روح ما و همه علاقه‌مندان به ایران سنگینی می‌کند.

همکاران! به دولت تاختن، وزرا را نقره‌داغ و استیضاح کردن را همه ما بلدیم و چاره‌ای هم جز این نداریم، اما اجازه دهید از شما خواهش کنم دو سال باقیمانده را از ظرفیت قانون‌گذاری بیشتر برای حل مشکلات ملت بهره ببریم.

امروزه در زمینه بهبود روابط با همسایگان و افزایش تبادلات تجاری، دولت گام‌های ارزشمندی برداشته و اگر مذاکرات اتمی زمینگیر شده، نه به‌دلیل ضعف دستگاه دیپلماسی ما بلکه به‌دلیل کج‌فهمی، بدفهمی و زیاده‌خواهی غربی‌ها و امریکایی‌ها است. دستگاه دیپلماسی نیاز به اجماع ملی و حمایت دارد تا حقوق حقه ملت ایران را استیفا کند.

ما در شرایطی که بحران و جنگ روسیه و اوکراین نیاز غرب به انرژی خاورمیانه را افزایش داده و تحریم روسیه باعث شده کسانی که در برج عاج کاخ سرخ کرملین بودند امروز به تهران بیایند، بیش از هر زمان نیاز به اجماع، عقلانیت، دیپلماسی هوشمندانه در مقابل شرق و غرب داریم تا منافع ملت ایران را حفظ کنیم و قربانی بازی قدرت‌های بزرگ نشویم.

امروز و در این شرایط خاص گذر تاریخی نیاز داریم شرق و غرب را به یک چشم دیده و در مقابل شرق و غرب منافع ملت خود را حفظ کنیم. بعد از گذشت ۴ دهه پرفراز و نشیب از عمر انقلاب اسلامی و نظام اسلامی اکنون زمان آن رسیده که تنش‌زدایی با بسیاری از کشورهای منطقه را با قدرت و عزت ادامه دهیم.

در کنار تنش‌زدایی از ارتباط با کشورها به تنش‌زدایی با ملت، با طیف‌های مختلف سیاسی، گروه‌های صنفی، فعالان مدنی، زنان، جوانان، اقلیت‌های دینی و مذهبی، وکلای دادگستری، استادان دانشگاه، مهندسان و پزشکان نیاز داریم؛ نیاز داریم حرف‌ها، خواسته‌ها، آروزها و رویاهای ملت ایران را دوباره مانند انقلاب ۵۷ بشنویم.

زمان آن رسیده با افراط‌گرایی‌ها، تریبون‌های پرهزینه انتصابی، فعالیت‌های غیرشفاف و بودجه‌های ناپیدا، عربده‌کشی‌های سبک‌مغزانی که با هر حرف نادرست خود قلب ورزشکاران، هنرمندان، زنان، جوانان و اقلیت‌ها را آزار می‌دهند، مقابله کنیم و بر افراط‌گرایی برای همیشه مهر پایان بزنیم.

نیاز داریم ملت بزرگ خود با تنوع فکری، فرهنگی، قومی، مذهبی، سیاسی و عقیدتی را در آغوش بگیریم و چتر ایران بزرگ و کهن و رهبری داهیانه رهبر معظم انقلاب را بر فراز همه ملت ایران با هر تنوع فکری، قومی و مذهبی باز کنیم.

در این شرایط نیاز داریم با هر تفکر یکسان‌سازی مقابله کنیم، زیرا ملتی متنوع، قدرتمند، بافرهنگ، تاریخی و بزرگ به نام ایران را در این سرزمین پهناور داریم. بیش از هر زمان امروز ایران و نظام اسلامی نیازمند اجماع، همگرایی، همدلی و استفاده از همه ظرفیت‌های ملی است.

مطمئن باشید اگر ملت را دریابیم، مشکلات آنها را بشنویم، پای درددل آنها بنشینیم، آرزوها، حرف، درد و رنج آنها را در خانه ملت بیان کنیم، نظام اسلامی نیاز به هیچ متحدی در غرب و شرق ندارد و برای ابد می‌تواند در این سرزمین حکمرانی کند.

به صداقت، برادری، دلسوزی شما نمایندگان ایمان و دو خواهش از شما دارم؛ قانون حمایت از خانواده مناطقی که بالای ۲.۵ درصد رشد جمعیت داشته را لغو کنید که این ظلم به مناطق محروم بوده؛ خواهش می‌کنم این قانون را اصلاح کنید و دوم منطقه آزاد تجاری دوغارون، دروازه صادراتی ایران به سرزمینی که ۳۵ میلیون نفر جمعیت در کنار مرز ما دارد به حمایت شما نیاز دارد.

یادداشت

در انتظار معجزه...

میلاد محمدی- روزنامه‌نگار: قصه پول جمع کردن در یک کوزه سفالی از هیجان‌انگیزترین خاطرات هم‌نسل‌های من است؛ اینکه چقدر عاشق قلک سفالی بودم! گاهی به ناچار جنس پلاستکی هم گیرم می‌آمد، اما سفالی آن حال دیگری داشت. سکه‌های ۲۵ و ۵۰ تومانی، اسکناس ۱۰۰ و ۲۰۰ تومانی! اگر خوش‌شانس بودم به‌ندرت ۵۰۰ تومانی هم گیرم می‌آمد و البته اسکناس سبز هزاری هم آرزویی بود که گاه برآورده می‌شد.

اوج هیجان قلک سفالی آنجایی بود که بعد از چند ماه ثانیه‌شماری و بی‌قراری کودکانه، با قندشکن یک ضربه کاری بر سرش فرود می‌آوردم. حجم انبوهی از پول که حساب و کتابش هم کم و بیش از دستم در رفته بود، روی زمین پخش می‌شد و این صحنه وجودم را از لذت پر می‌کرد؛ لذتی که به چند ماه نخریدن نوشمک و کارت فوتبالی و آدامس زاگور می‌چربید. بلایی که سر پول‌ها می‌آوردم مهم نبود. دسته کردن اسکناس‌ها و سکه‌ها روی هم، برای چند دقیقه باعث می‌شد احساس آدم بزرگ بودن به من دست بدهد. قلک و پول جمع کردن آن وقت‌ها یک معنا و مفهوم دوراندیشانه داشت؛ مفهومی به نام پس انداز! کودکان دهه ۶۰ با صرفه‌جویی و پس‌انداز بزرگ شدند. این نسل به‌واسطه جمعیت بسیار زیادشان عموما هر امکان و امتیازی را باید با دیگری شریک می‌شدند. اسباب‌بازی‌های شراکتی، اتاق شراکتی، میز و نیمکت شراکتی، لباس و کفش‌های شراکتی و... تجربه این زندگی شراکتی باعث شده بود همواره نگران از دست دادن دارایی‌های محدودمان باشیم؛ از این رو از هر فرصتی برای پس‌انداز کردن استفاده کنیم. این عادت در ما باقی ماند و بزرگ شدیم. قلک جای خودش را به حساب بانکی داد و کارمندان همواره بخشی از درآمدشان را در حساب‌های شخصی نگه می‌داشتند تا بعد از مدتی، با آن یک کار ویژه کنند. تا همین چهار، پنج سال قبل، پول جمع کردن در بانک معنا داشت. با کمی برنامه‌ریزی و شاید یک وام کوچک، پول‌مان تبدیل به خودرویی معمولی، کمک‌هزینه‌ای برای خرید ملک و زمین یا شاید تامین هزینه ازدواج می‌شد. این‌روزها اما پول نگه داشتن در بانک یکی از راه‌ها برای اصراف پول است؛ بله اصراف! روند تورم آنقدر سریع و شدید است که شما اگر پول زبان‌بسته را تبدیل به یک کالای قابل‌مصرف نکنید، زمان آن را برای شما مصرف می‌کند!

از طرفی خرید خانه و ماشین و تامین هزینه ازدواج به‌واسطه نرخ‌های سرسام‌آور به رویایی دسته‌جمعی بدل شده است. برای خرید یک ملک ساده ۵۰ متری در مناطق ارزان‌قیمت پایتخت، باید حقوق ماهانه یک کارمند را برای مدت ۳۳ سال بدون حتی یک ریال کمتر و بیشتر جمع کرد و اینجاست که باید گفت ما جوان‌ها «بی‌همه‌چیز» شدیم! این جمله قبلا یک فحش درست و حسابی بود؛ اما الان به عقیده نگارنده یک طبقه اجتماعی محسوب می‌شود. در واقع می‌توان جامعه امروز را به ۴ طبقه اصلی مرفه، متوسط، طبقه زیر خط فقر و طبقه بی‌همه چیز تقسیم کرد. قشر مرفه همیشه کیفش کوک است و حالش خوب! هرچه گرانی و تورم بیشتر شود، دارایی این افراد ارزش بیشتری پیدا می‌کند. قشر مرفه که با ریال کاری ندارد؛ پولش دلار است و سرمایه‌اش ماشین و ملک. طبقه متوسط وضعش بدک نیست؛ یا بازاری است یا مدیر دولتی! اگر پشت میزش نشسته باشد و سرش در حساب و کتاب، بالاخره کار خودش را راه می‌اندازد. طبقه زیر خط فقر هم همین که بتواند خودش را به انتهای ماه برساند، باید خدا را شکر کند. اما قشر چهارم که من بی‌ادبی کردم و نامشان را «بی‌همه‌چیز» گذاشتم، همان جوانانی هستند که نمی‌دانند با خودشان چندچندند! اینها تحصیلات دارند، شغل دارند، مهارت و اعتماد به‌نفس دارند، حتی پول هم دارند اما امیدی به آینده ندارند و زمانی که امید نداری انگار هیچ چیز نداری.

اینها فقط نظاره‌گر وضع موجودند و در انتظار معجزه...

خانه ملت

جراحی اقتصادی کار هر کسی نیست!

جراحی به جراح نیازمند است و کسی که می‌خواهد جراحی انجام دهد باید تجربه‌های کوچکی داشته باشد. پیشینه افرادی که می‌خواهند جراحی انجام دهند در کجا است! چه چیزهایی را از نظر اقتصادی توانسته‌اند اصلاح کنند؟ مدیریت چنین کاری توسط کسانی که تاکنون تجربه جراحی کردن ندارند، سخت است، چون جراحی، کار هر کسی نیست!

امروزه، مسئولیت اجتماعی از مفاهیم کهن خود، مانند نوع‌دوستی و کمک‌های انسان‌دوستانه فراتر رفته و طیف فعالیت‌های دولت در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی را در بر می‌گیرد.

از آنجا که مسئولیت اجتماعی دولت در حوزه‌های مختلف وجود دارد، سیاست‌گذاری اقتصادی باید در ارتباط با موضوعاتی مانند حقوق اجتماعی، بهداشت، سلامت، فعالیت بخش خصوصی و نقش شرکت‌ها در توسعه اقتصادی انجام پذیرد. هر یک از حوزه‌های یادشده بخشی از فرآیند مسئولیت اجتماعی و سیاست‌گذاری اقتصادی دولت‌ها را شامل می‌شود؛ بنابراین دولتی می‌تواند مسئولیت بیشتری را در حوزه اجتماعی عهده‌دار شود که در گام نخست از قابلیت‌های زیرساختی برخوردار باشد، به‌علاوه بتواند از این قابلیت‌ها در زمینه مسئولیت اجتماعی‌اش در برابر جامعه و ساختار قدرت استفاده کند. درباره مسئولیت اجتماعی دولت در برابر گروه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی نظریات مختلفی ارائه شده، اما سوال این است که آیا دولت‌های ایران در طول ۴۳ سال گذشته توانسته‌اند به این نظریات جامه عمل بپوشانند؟

برای رسیدن به پاسخ این سوال خبرنگار گسترش‌نیوز، پایگاه خبری موسسه فرهنگی‌مطبوعاتی صمت با یکی از وزرای پیشین دولت هشتم و نماینده فعلی مجلس یازدهم به گفت‌وگو پرداخته است.

کمبود دارو به یک چالش تبدیل شده است

مسعود پزشکیان در این گفت‌وگو در پاسخ به این سوال که سیاست‌گذاری دولت در زمینه اقتصاد و جراحی پیش رو را چگونه ارزیابی می‌کنید، اظهار کرد: جراحی نیازمند جراح است و کسی که می‌خواهد جراحی انجام دهد باید تجربه‌های کوچکی داشته و دوره جراحی دیده باشد تا بتواند کاری انجام دهد. پیشینه افرادی که می‌خواهند جراحی انجام دهند در کجا است! چه مسائلی را از نظر اقتصادی توانسته‌اند اصلاح کنند؟ چگونه می‌خواهند این جراحی بزرگ را در کشور انجام دهند؟ مدیریت چنین کاری توسط کسانی که تاکنون تجربه جراحی کردن ندارند، سخت است؛ چون جراحی، کار هر کسی نیست! وی ادامه داد: من که نمی‌توانم بیایم اقتصاد را جراحی کنم. منی که جراح قلب هستم نمی‌توانم چشم یا شکم را جراحی کنم. ممکن است اینها اقتصاددان باشند، اما در یک رشته صاحب‌نظرند و نمی‌توانند در سایر رشته‌های اقتصاد تصمیم بگیرند و بعد بگویند برویم آن را درست کنیم. مثال ساده آن دارو و درمان است. چرا حوزه دارو مشکل پیدا کرده است! درست است که باید ارز یا هر چیزی که ارزان می‌دانستند، حذف شود اما چگونه باید این کار را انجام دهند که نه‌تنها مردم بلکه تولیدکننده و حاکمیت نیز به مسئله یا مشکلی برخورد نکنند. این موضوع علم و تجربه می‌خواهد که اگر داشتند این گونه نمی‌شد. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دولت سید محمد خاتمی ادامه داد: مسئله توزیع و نرخ دارو مشکل پیدا کرده و این مشکل ادامه‌دار خواهد بود. امروزه کمبود دارو به یک چالش تبدیل شده است. باید از مردم سوال شود که این گرانی‌ها با آنها چه کرده است. این مسئله به‌سادگی قابل‌جبران نیست و فشار آن بر مردم است. این عوامل نیازمند یک علم است. دارو یکی از مسائل است و بقیه بخش‌ها از جمله کشاورزی، صنعت و بازار نیز همین گونه است. کار را باید متخصص آن انجام دهد؛ برای مثال اگر امور اقتصادی را به من بسپارند، من آن را خراب می‌کنم، زیرا من فوق‌تخصص هستم که هیچ ربطی به اقتصاد ندارد.

راهکار برون‌رفت از مشکلات اقتصادی

وی در پاسخ به این سوال که آیا راهکار برون‌رفت توجه به دیپلماسی اقتصادی است، اظهار کرد: وقتی دیپلماسی خود ما مشکل دارد طبیعتا اقتصاد هم روی آن است. گام نخست این است که ما روابط خود را با دنیا و تمام کشورها اصلاح کنیم تا بعد بتوانیم دیپلماسی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و دانشگاهی را در آن جا بدهیم. مشکل ما در اصل موضوع است. بستگی به نگاه، نوع گفتار، انسان‌ها و کارشناسانی که برای این دیپلماسی‌ها گذاشته‌ایم دارد. کسانی که دیپلمات هستند باید کارشناس این کار باشند، دوره‌های آن را ببینند و تجربه و علم آن را نیز داشته باشند، اما علاوه بر علم و تجربه باید روند موفقیت را طی کرده و به آن رسیده باشند. ما چنین ساختاری را در کشور نداریم. نایب رئیس مجلس دهم در پایان اظهار کرد: راهکار این است که راه درست را طی کنیم. اگر بخواهیم با راه غلط نتیجه درستی بگیریم اصلا شدنی نیست. راه درست روشن است؛ با سلسله مراتب بالا آمدن، با تجربه پیش رفتن، علم داشتن و نوع گفتمان را دانستن. وقتی همه اینها را فهمیدند باید سیاست کلی کشور را روشن کنند تا کسی که می‌خواهد حرکت کند بتواند آن را سرمشق قرار دهد. اکنون در سیاستی که ما همه را دشمن و مسئله‌دار می‌دانیم و در بسیاری از تریبون‌ها اعلام می‌کنیم، حتی اگر دیپلمات بسیار باهوش هم باشد شاید نتواند کاری انجام دهد.

از فضای مجازی

چقدر عوض شده‌ایم...

شهردار فورا دستور داد پمپ مکش آب بیاورند و خود نیز تا رسیدن پمپ، به کمک همکارانش سیل‌بند کوچکی جلوی در زیرزمین درست کرد.

چند دقیقه بعد، آب زیرزمین خالی شد و پیرزن که حالش بهتر شده بود شروع کرد به دعا کردن مهدی باکری و گفت: خدا خیرت بدهد پسرم. آن شهردار فلان فلان شده کجاست تا کمی از غیرت تو یاد بگیرد؟! اوایل انقلاب، مهدی باکری شهردار ارومیه شده بود و البته تنها ۹ ماه در این سمت ماند و بعد، استعفا کرد و راهی جبهه‌ها شد و تا زمان شهادتش که فرمانده لشکر عاشورا بود، در منطقه ماند و حتی بعد از شهادت نیز پیکر او هرگز پیدا نشد و به خانه بازنگشت. در یکی از روزهایی که او شهردار ارومیه بود، باران شدیدی در شهر آمد و سیل، مناطقی از شهر را فراگرفت. شهردار به همه گروه‌های امدادی ماموریت داد به مناطقی که سیل در آنها جاری بود بروند و به مردم کمک کنند. آن روز، سیل در بخش فقیرنشین شهر بیشتر از جاهای دیگر جولان می‌داد. مهدی باکری نیز همراه گروه‌های امدادی راهی و در میانه کار متوجه ناله‌های پیرزنی شد که آب وارد زیرزمین خانه‌اش شده بود. پیرزن گریه می‌کرد و می‌گفت هر چه برای دخترش جهیزیه گرفته بود، در زیرزمین مانده است. شهردار فورا دستور داد پمپ مکش آب بیاورند و خود نیز تا رسیدن پمپ، به کمک همکارانش سیل‌بند کوچکی جلوی در زیرزمین درست کرد. چند دقیقه بعد، آب زیرزمین خالی شد و پیرزن که حالش بهتر شده بود شروع به دعاگویی مهدی باکری کرد و گفت: خدا خیرت بدهد پسرم. آن شهردار فلان فلان شده کجاست تا کمی از غیرت تو یاد بگیرد؟! مهدی از او خواست که برای هدایت شهردار دعا کند و راهی ادامه عملیات امداد شد.

مهدی باکری نه‌تنها آن روز خبرنگار و عکاس و حتی کارمند روابط عمومی شهرداری را با خود نبرد که حتی به آن پیرزن و هم‌محله‌ای‌هایش هم نگفت که شهردار، خود اوست. مهدی، عاشق بود و فقط برای خدا کار می‌کرد. سال‌ها گذشت و رسیدیم به ۱۴۰۱ و سیلی که امامزاده داوود تهران را در بر گرفت. برخی بعد از فروکش کردن سیل، با کت و شلوار و عکاس راهی محل شدند و کمی در گل‌ها راه رفتند و دستوراتی دادند. رسانه‌ها عکس‌ها را منتشر کردند و در فضای مجازی دست به دست چرخید تا عالم و آدم بدانند که آنها، برای بازدید از محله سیل‌زده، پاچه‌های شلوارشان گلی شده است! زیاده عرضی نیست؛ جز اینکه از دیروز تا امروز، چقدر عوض شده‌ایم...

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

دریچه

اتمام حجت وزیر با ایرلاین‌ها جواب می‌دهد؟

برخی ایرلاین‌ها پس از ممنوعیت فروش ارزی بلیت هواپیما به اتباع خارجی همچنان این کار را انجام می‌دادند که وزیر راه و شهرسازی با تاکید دوباره بر این ممنوعیت با همه شرکت‌های هواپیمایی اتمام‌حجت کرد.

به گزارش ایسنا، از ابتدای تیر امسال مسئله فروش بلیت هواپیما به اتباع خارجی به‌صورت ارزی مطرح و اجرایی شد؛ تصمیمی که در ابتدا با موافقت ضمنی سازمان هواپیمایی و وزارت راه و شهرسازی مواجه شد اما پس از آنکه مخالفت‌ها از سوی وزارتخانه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و امور خارجه اعلام شد و بسیاری از نمایندگان مجلس نیز انتقاداتی نسبت به این تصمیم داشتند و خواستار لغو این تصمیم شدند، رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد فروش ارزی بلیت هواپیما به اتباع خارجی ممنوع است.

باوجود اعلام مخالفت از سوی وزیر راه و شهرسازی، باز هم برخی مسافران خارجی اعلام کردند تعدادی از ایرلاین‌ها همچنان بر فروش ارزی بلیت هواپیما اصرار دارند و سازمان هواپیمایی کشوری هم تاکید کرد اگر این موضوع ادامه پیدا کند، با متخلفان برخورد جدی خواهد کرد.

این کشمکش‌ها به جایی رسید که حتی عبدالرضا موسوی، رئیس انجمن شرکت‌های هواپیمایی در نشستی خبری اعتراض خود را نسبت به لغو این تصمیم اعلام کرد. وی گفت: لغو شدن فروش ارزی بلیت هواپیما به اتباع خارجی جزو عجایب بود، چراکه در حال حاضر بلیت پروازهای داخلی در آژانس‌های هواپیمایی که در عراق دفتر دارند با نرخ ۸۴ تا ۱۰۰ دلار فروخته می‌شود، در حالی که حدود ۳۰ دلار آن را به ایرلاین‌ها برمی‌گردانند و بقیه آن در جیب واسطه‌ها می‌رود.

موسوی افزود: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با فروش ارزی بلیت هواپیما به اتباع خارجی مخالفت کرد و همین مسئله باعث لغو این تصمیم شد، در حالی که هزینه هر اتاق برای اقامت یک شب در هتل‌ها طی یک سال گذشته ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصد افزایش یافته است.

باوجود این اعتراضات، وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به سوالی درباره اینکه چرا برخی ایرلاین‌ها همچنان بلیت پروازهای خود را به‌صورت ارزی به اتباع خارجی می‌فروشند، تصریح کرد: فروش بلیت هواپیما به اتباع خارج به‌صورت ارزی ممنوع است و با چند ایرلاین که اقدام به این کار کرده بودند برخورد کردیم و آنها به سازمان تعزیرات حکومتی معرفی شدند.

حالا با این اتمام‌حجت وزیر باید دید ایرلاین‌ها چه واکنشی نشان خواهند داد و آیا بر تصمیم خود اصرار خواهند کرد یا آنکه فروش ارزی بلیت هواپیما برای همیشه پایان خواهد یافت.